

Büyük kurultay yarın toplanıyor

İsmet İnönünün yarın söyliyeceği nutka hususî bir ehemmiyet veriliyor

Nutkun, C. H. Partisinin bundan sonraki faaliyet tarzının ana çizgileri hakkında umumî efkârı tenvir edecek kısımları ihtiva etmesi muhtemeldir

Millî Şefin nutuk irad ederken alınmış bir resimleri

Ankara, 24 (Hususî — Pazartesi günü) — Ankara'da bugün iki celse aktederek mesaisini tamamlayacak olan Parti Büyük Kurultayının fevkalâde toplantısında Sayın İsmet İnönü'nün Parti Genel Başkanlığına seçildikten sonra irad etmesine intizar edilen nutka hususî bir ehemmiyet atfolunmaktadır. Bu nutuk, galib bir ihtimale göre, Cümhuriyet Halk Partisinin bundan sonraki faaliyet tarzının ana çizgileri hakkında umumî efkârı tenvir edecek kısımları ihtiva edecektir.

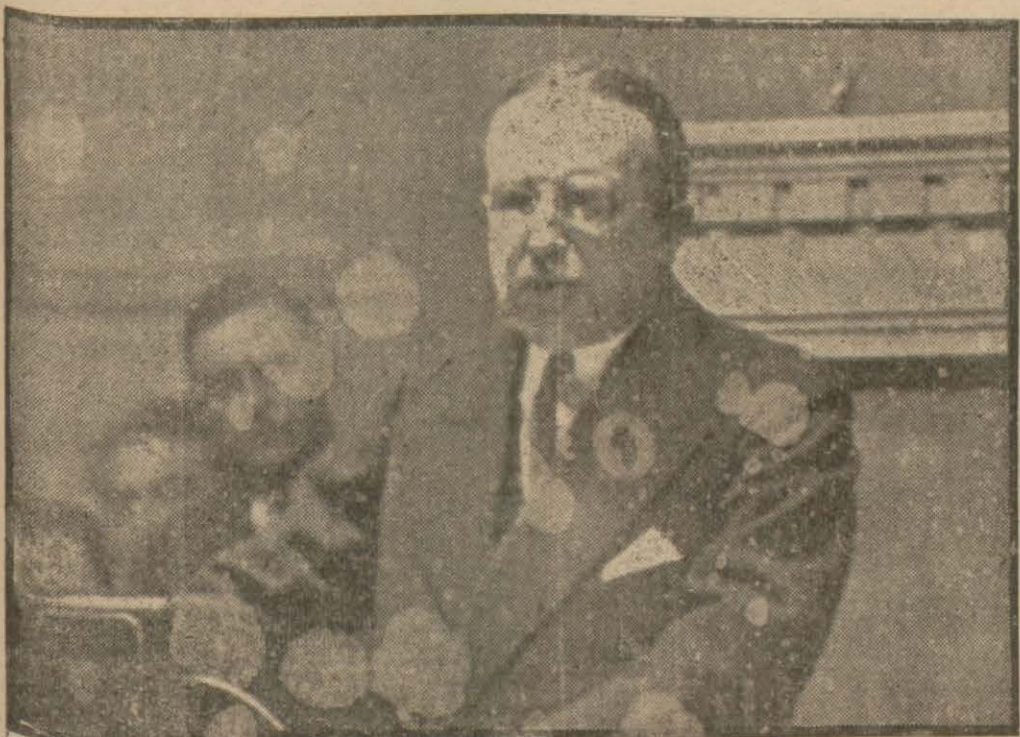
İngiliz Ve Fransız kabinelerinde tadilât

İngilterede

Edenin ve eski Bahriye Nazirinin tekrar kabineye girecekleri söyleniyor

Fransada

Eski Başvekil Tardiyonun riyasetinde millî bir kabine teşkil ediliyor

Fransada millî bir kabine kuracağı söylenen Tardiyô

Londra, 24 (Hususî) — Paristen «Taymis» gazetesine bildirildiğine göre, Daladye kabinesinin yerine bir millî temer-

küz kabinesi kurmak için bazı teşebbüsler yapılmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Bir Rus - Japon silâhli ihtilâfından korkuluyor

Mareşal Voroşilofun, erkânıharbiyesi ile Uzak Şarka gittiği, Japonların tahşidatta buldukları bildiriliyor

Gazi Antebin 17 inci kurtuluş yıldönümü

Gazi Antep bugün 17 inci kurtuluş yıldönümünü kutluyor. İstiklâl savaşı tarihinde Gazi Antep başlı başına bir fasıldır; kahramanlığı, feragatle, şecaatle ve bir avuç çocuğıle düveli muazzamadan bir devlete karşı koymak gibi gösterdiği mucize ile...

(Devamı 11 inci sayfada)

Fransa İtalyaya cevabını dün hazırladı

Bir Fransız gazetesi; geç yigdim geç, zırnık bile yok, diyor

Paris, 24 (Hususî) — Kabine konseyi bu sabah başvekil Daladyenin riyasetinde toplanmış ve Laval - Mussolini anlaşmasının İtalya tarafından feshinden mütevellid vaziyeti müzakere etmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

İspanyada kanlı muharebeler

Taymise göre Cümhuriyetçilerin mukavemetleri günden güne artıyor

Londra 24 (Hususî) — Burgos'tan bildirildiğine göre, Frankistlerin dün Katalonya cephesinde başlamış oldukları büyük taarruz muvaffakiyetle inkişaf etmektedir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Yeni romanımız Yarın başlıyoruz

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz semsiyeli!"

50 yıl evvelki İstanbul

YAZAN

Ercümend Ekrem Talu

Bir kelime ile şaheser
Yarın başlıyoruz

Sovyet - Japon gerginliği had bir devreye girdi

Paris, 24 (Hususî) — Moskovadan alınan haberlere göre, Japon sefiri Togo ile Sovyet hariciye komiseri Litvinof arasında bir müddetten beri yapılmakta olan bahk avı müzakereleri, tamamen akim kalmıştır.

Bu vaziyet karşısında Japon sefiri memleketine dönmektedir.

Diğer taraftan gazeteler, Sovyet - Japon münasebatının gergin bir mahiyet iktisab ettiğini yazmaktadırlar. Bu gerginliğin her dakika, fiilî düşmanlık sahasına intikal etmesinden korkulmaktadır.

Mareşal Voroşilofun, erkânıharbiyesiyle birlikte Moskovadan Uzakşarka hareket ettiği ve Japon harb gemilerinin de Sakalin adası sularında tahşüd ettikleri bildirilmektedir. Diğer bir habere göre Japonlar bu adaya ayrıca 40 bin asker de

Mareşal Voroşilof

çıkarmışlardır.

(Devamı 11 inci sayfada)

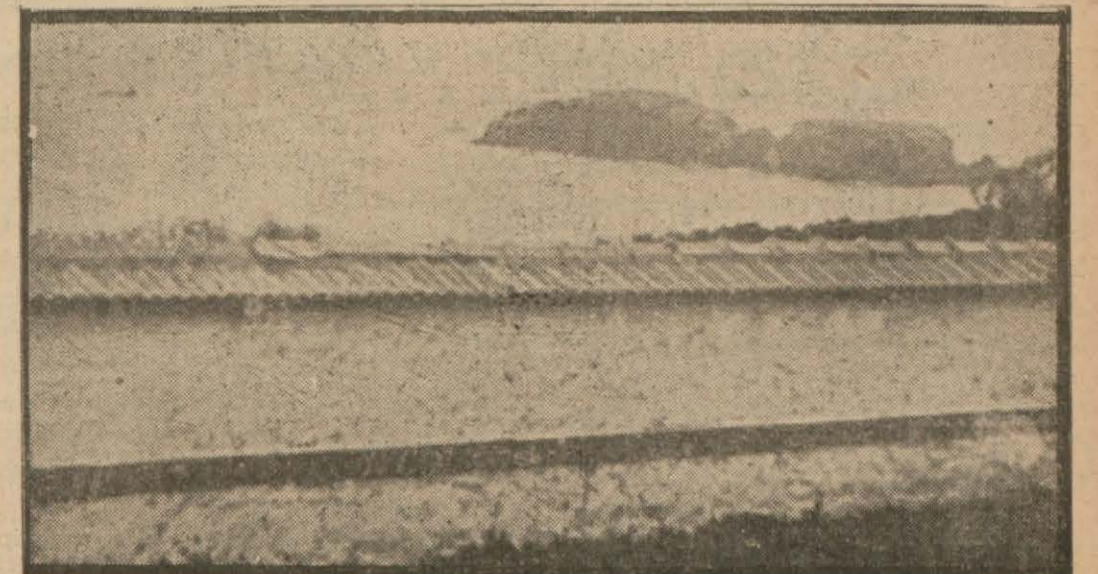
Çıplak kadın resimleri çeken bir hamamcı ile bir fotoğrafçı yakalandılar

Zabita ve adliye, şehir dahilinde gizli fuhsa karşı açılan mücadeleye devam etmektedirler.

Sadece alelade fuhs vak'aları değil, umumî ahlâka mugayir görülen her çemektirler.

(Devamı 11 inci sayfada)

"Hisar", vapuru kurbanlarının aileleri yeni iki dava açtılar

Faicanın vuku bulduğu yer

(Yazısı 6 ncı sayfanın 4 üncü ve 5 inci sütunlarında)

Hergün

Suriye - Fransa

Yazan: Muhittin Birgen

Suriye başvekili Cemil Bey, Fransadan avdet ederek, Mısırda kısa bir tevaküftan sonra Beruta vâsıl oldu. Fransaya gittiği zaman, Suriye ile Fransa arasındaki ittifak muahedesinin parlamentoca tasdikini temin etmeden dönmeceğini söyleyen başvekil, Fransada tam altı ay kaldı ve bu müddet zarfında vakit buldukça, muahede meselesini takib etti. Bu takibler neticesinde hükümetle nihayet anlaştı; muahedenin Suriyeye tanınmış olduğu haklardan bazıları üzerinde bir takım fedakârlıkların kabul ettikten sonra muahedenin tasdikini temin ettiği kanaatinde bulunarak memleketine avdet etti.

Fakat, o memleketine dönerken arkasından Fransanın müstemlekeci muhiti, belli başlı emperyalistleri mühim bir harekete girişmişlerdi. Suriye ile aktedilen muahedenin parlamentoca tasdikine şiddetle muhalif olan bu zümre, her iki mecliste de kuvvetli bir varlığa sahip bulunduğuna için şimdi muahedenin, yakasını iki meclisin elinden kurtarabilmesi çok şüpheli bir vaziyete düşmüştür. Eğer hükümet, Suriyeye vermiş olduğu son sözü tutmak için parlamentoda ısrar ederek muahedeyi tasdik ettirebilirse edecek, aksi takdirde Suriyenin istiklâl muahedesini bu defa kat'î surette suya düşmüş olacaktır. Yeni tayin edilen Komiser Pusux, yarın için tesbit etmiş olduğu hareketi bilâ müddet tehir etmiş olduğuna göre muahedeyi suya düşmüş farzedebiliriz. Fakat, suya düşme, hükümet bunu meclisten kurtarabilse dahi tatbikatta bugünkü vaziyete göre değişmiş pek az bir şey olacaktır. Hükümet, meclisin hariciye encümenlerine bu taahhüdü yapmadıkça, yani tatbikat esasında muahedenin hükümünü sıfıra indirmeği taahhüd etmedikçe onu geçirmeğe muvaffak olamayacaktır.

Fransızların kuvvü ma'fûm: vermediği sevmeler. Bunun için, halk cephesi hükümetinin Suriyeye nasılsa vermek istediği istiklâl, yeniden istihası kabarmış olan sağ cenah ekseriyeti geri almaya karar vermiştir. Zaten halk cephesi hükümeti de bu muahedeyi yapmakla beraber sonradan pişman olmuş ve bunun hükümlerini kıymetten düşürecek bir takım ilâveler yapmayı unutmamıştı. Halk cephesi hükümetinin bir ekle verip öbür ekle alma tarzında yaptığı bu hovardalık bir aralık Suriyelileri büyük ümidlere düşürdükten sonra, nihayet son hâftalarda büyük bir şaşkınlık icine sevk etmişti. Sözde bir istiklâl verecek olan bu muahedenin tasdik de şimdi suya düşecek olursa şaşkınlık azami haddini bulacaktır.

Esasen, Suriyede şaşkınlığın azami haddini bulması için muahedenin tasdik edilmemesine de ihtiyac yoktur. Çünkü, Fransa gerek Dürzileri, gerek Alevileri ve gerek Elezreyi Suriyeden ayırmak için icab eden bütün tedbirleri almış görünüyor. Bugünkü radikal sosyalist hükümeti, bu siyaseti istemiyerek yapsa bile, nüfuz ve tesiri altında bulunduğu sağ cenah ekseriyeti, kendisini bu siyasete icbar edecektir. Suriye bunu pekâlâ hissediyor ve hattâ yakinen biliyor.

Fransada yeniden harekete gelen ve faaliyete geçen emperyalist ve müstemlekeci zümre, büyük bir hata içinde bulunduğunun farkında değildir. Arablık âlemi, hiç olmazsa, kendisi için ana vatanı teşkil eden sahada derin bir uyanma içindedir. Nasıl İngiltere Filistinde aldanmışsa Fransa da Suriyede aldanacaktır. Halk cephesi yıkıldığı gündenberi Paris'te kabarmaya başlamış olan müstemlekeci istihası Suriyeyi yutmak isteyen Fransanın Akdenizde ne kadar müşkül bir mevkiye bulunduğu bilmiyor. Alman ve İtalyan propagandası Fransa aleyhine yaptığı hamlelerde Merkezi Avrupa ve Balkanlar muhitinde şimdiye kadar ne derece muvaffak olmuşa bundan sonra ve aynı derecede Suriyede de muvaffak oluyor.

Fakat, bütün bunlar Fransayı alâkârlar eden meselelerdir. Komşumuz olan Arab âleminin iyice uyanması için Fransanın bu kadar hatalı bir siyaset takib etmesi lâzım geliyorsa onu bundan men edecek herhalde biz değiliz. Uzaktan

Resimli Makale:

Aşk ekseriya insanı aldatan bir serab- Sonsuz yolda yoldaşın vardır sanırsın, yanındaki kendi gölgendir.

SÖZ ARASINDA

Habeşli Akrobatlar
Ve Londranın
Soğuğu

Londraya gelerek meşhur Bertram Mills sirkinde oynayacak olacak Habeşli akrobatlar şu soğuk günlerde, memleketlerinden battaniyelerini de beraber getirdiklerinden dolayı Tanrılarına teşekkür ederek, soğukta zangır zangır titremekten kurtulmuşlardır.

Çocuk azmanı!

(Manilya) civarında Jolo adasında bir ailenin çocuğu dünyada rökor kırmıştır. Henüz 7 aylık bulunan bu çocuk tam 70 kilo sikletindedir. Müthiş bir iştihaya sahiptir. Hemen her yemeğinden 5 kiloya yakın piring yemektedir. Gerek sofrasına, gerekse beşiğine onu ancak iki güçlü kuvvetli adam taşımaktadır.

seyirci olarak ve Suriyelilerin hürriyet ve istiklallerine kavuşmalarını temenni ederek, yakın zamanlarda bu memleketi inkişaf edecek hâdiseleri bekliyoruz. Arada en ziyade dikkat edeceğimiz şey, yeni ve müstakil hayatı içinde yavaş yavaş inkişaf eden Hatay hayatının, Fransada harekete gelen emperyalist ve müstemlekeci cereyandan müteessir olmamasına dikkat etmektir. Hatay davasının mutlaka hallini istemekte Türkiye'nin ne kadar haklı olduğunu vukuat çok iyi gösterdi. Eğer biz bu meseleyi vaktile halletmemiş olsaydık, bugün Hatay Türkleri çok müşkül bir mevkiye bulunacaklardı.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

On beş gün sonra

Aktör Vasfinin tanıdıkları arasında çok müz'ic biri vardır. Vasfi nerede ona rastlarsa hemen kaçmak ister; geçen gün provadan çıkarken tiyatro kapısında gene bu müz'ic tanıdığına rastlamıştı. Vasfi selâm verip geçmek isterken öteki kolundan yakaladı:

— Bugün sizi öğle yemeğine davet etmeye gelmişim.

Vasfi bir bahane buldu:

— Evvelen bir arkadaşına söz vermişim, bugün imkânı yok gelmem.

— Öyle ise yarın beklerim.

— Yarın da bir düğüne davetliyim.

— Öbürgün!

— Öbürgün bir arkadaşım nişanı var.

— Peki öyle ise siz ne vakit dersiniz?.. Meselâ on beş gün sonra bir pazar.

Vasfi gene bir mazeret uydurdu:

— İmkânı yok, o gün bir cenazeye gideceğim!

Canı sıkıldığı için
Ateşçilik eden zengin

Bu zat bir İngilizdir. Cenebi Afrika'da ve Avustralyada kendisine binlerce lira getiren meyve bahçeleri vardır. Buna rağmen, işsizlikten ve can sıkıntısından şikâyet etmektedir. Başka çıkar yol olmadığını görünce, hemen bahriye nezaretine müracaat ederek, bahriyeye yazılmış ve büyük bir gemide ateşçilik etmeğe başlamıştır.

İşinden çok memnundur. Aldığı maaşı her ay arkadaşlarına dağıtmaktadır.

Amerikada
Bu mevsimde plâj
Safası yapılıyor

Soğuklarda donan donana, ölen ölene.. Hal böyle iken Amerika plajlarında sıcağın buram buram terliyenler ve hararetlerini denizin ılık sularında söndürenler var. İnanmazsanız, şu resme bakınız..

Hind şairi Tagore nefis
renkli resimler yapıyor

Büyük Hind şairi Tagore, 80 yaşında olmasına rağmen, Hindistanda kendi kurduğu Santiniketan üniversitesinde hayatın her sahasında âhenk prensipleri mevzuu üzerine dersler vermektedir, felsefe, ziraat kurları okumakta, şiir yazmaktadır.

Şairin yeni bir hüneri daha meydana çıkmıştır. Tagore, ipek ve kâğıd üzerine mürekkeble harikulâde güzel ve renkli resimler yapmaktadır. Bu resimler, şairin sanat ve güzellik telâkilerini göstermek bakımından çok mühimdir. Tamamile mahallî ve orijinal olan bu resimler, Londranın Colmann galerisinde gösterilmektedir.

Tagore'un, Yurd ve Dünya, Büyük ay, ve İbrahim Hoyi tarafından da Bahçivan isimli eserleri dilimize çevrilmiş bulunmaktadır.

Sözün Kısası

Paçavra,
Enfluenza, grip..

E. Talu

Dün sabah uykudan göz açtım. başımda bir ağırlık, düğünleri tam şakaklama isabet eden demir bir çemberle alnımı sıkıyorlar gibi. Vücum, uzun süren çetin bir müsaraadan henüz çıkmış bir boksörün yadırgamıyacağı kadar bitkin. Dilim, kırk sekiz saat tutkal yalamış gibi, ağdalı ve acı. Sirtımı, görünmiyen bir el muttasıl gıdıkliyor. Durmadan ürperiyorum.

Uyandığına, benden evvel, ev halkına aksırıklarım haber vermiş. Elinde kahve tepsisi ile içeriye giren ihtiyar hizmetçim, çakmak çakmak gözlerimi görür görmez, kendine mahsus şivesile:

— A, viuy! dedi. Paçavra hastasıym ellâlem. Kayvene tohanma da, sana ilâmur hazır edeyim.

O, ilhamuru getiredursun, daha yakkın çağların evlâdi olan çocuğumun dâdisi, dışarda, baktım, refikamla konuşuyor:

— Bey, enfluenza olmuş. diyor. Çocuğum, yanına sokmıyalım, bulasır.

Derken, içeri giren eşim erdişeli narzarlarını üzerinde gezdirerek, soruyor:

— Neyin var? Grip mi oldun?

Hepsi birden, elbirliğile ilk tedabiri alırken, hafif hafif yükselmeye başlayan derece hararetin tesiri ile gevşiyorum. Göz kapaklarım ağırlaşıyor.. kapamıyorum.. yarım bir uykuya, hani kudemanın «Beynennevim velyakaza» dedikleri hale dahyorum.

Yarım asırda, üç, hattâ «dank» da sayarsak, dört defa ad değiştiren şu adı, pespaye, murdar hastalığı düşünüyorum. O da mı, haline bakmadan, tokâmül nazariyesinin hükümlerine uydu?

Benim çocukluğumda, her halde hafifti.. hafif geçer.. bu derece sarsmaz, vahim neticelere sürüklenmezdi. İki, üç gün yatırır, yatırmazdı. Solfato, portakal şerbeti, «saray karmızı» 1 - ah, ne güzel şeydi o! - r' ilâmur. Pek pek, omuz başından bele kadar bir kaç tane kuru boynuz, haraldalı, sıcak bir ayak banyosu, bol terleme.. bir şeyçiginiz kalmazdı.

Vakiâ o tarihte, bugünkü hekim bolluğuna, müstahzarat yağmuru da yoktu. En kabadayı eczacı, camekânının boşluğunu mavi, kırmızı su dolu kavanozlarla dolururdu.

Adı büsbütün değişip te grip olanıdan beri, kâfir, amma da sarsıyor! Zorluğunu teyid için bir aralık ona bir de İspanyol tabiiyeti uydurdular. Her halde mevsim şiddetini gösterdi mi idi, o da yakarmıza yapıyore. Maazallah, girdiği evde, herkesi birer defa yatırıyor.

Hekimler:

— Aman! diyorlar.. dikkat! Tehlike lidir!

Yalan değil: Tahribatını biz de duyuyoruz. Bizim mahud, mendebur, sünepe paçavra hastalığına bakındı hele! O da adam olmuş ta, korkutuyor, vuruyor, kırıp geçiriyor..

Anlayın beşeriyetin zâfı! Bu ne in hitattır, Yarabbim! Yazıklar olsun bize!

E. Talu

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Tramvayla ana caddelerimizin birinden geçiyorduk. Gözümüze bu caddeye amud olarak yeni açılmış bir sokak ilişti. Avdette yaya geliyorduk, bu sokağın başında durarak baktık. Sokağın dümdüz belki 100 metre, belki daha da fazla uzunluğu vardı ve her iki tarafına dokuz on tane apartman yapılmıştı, bir taraftan da yenileri yapılmaktadır. Halbuki İstanbulun en güzel semtlerinden birini teşkil eden bu sokak kaldırımsız, çukurlarla dolu, çamur deryası halindedir. Belediyeyi muahaze etmek hatırımızdan geçmedi. Bilâkis.. Küçük bir hesap yaptık. Bu sokağı süsleyen yepyeni apartmanların en küçüğü 50 bin liraya çıkmaz, içlerinde kıymeti 100 bini geçenler de vardır.

Bu kadar mühim birer serveti getirip buraya yatanlar elbette sokaklarının tertemiz, sıhhi ve aydınlık olmasını da

isterler. Bir parke yapmak, üç beş lâmba dikmek azami iki üç bin liranın işidir. Yekünü 10 apartmana taksim etseniz beherine isabet edecek miktar iki üç yüz liradan ibarettir, bir apartman için 50, yahud 100 bin lira sarfedenler için kolaylıkla verilebilir, verilmesi semtlerinin şereflenmesi bakımından menfaatleri iktizasındadır da.

Sokağı yapmak, lâmbasını takmak, temiz tutmak Belediyenin vazifesidir, biliyoruz. Fakat munsif olalım: Belediyenin her işi birden yapacak kadar parası olmadığına görüyoruz, gördüğümüz için de böyle yeni açılan, apartmanlarla bezenen zengin sokakları yaptırmanın o sokaklarda mülkî olanlar için bir vazife teşkil ettiğine inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN							
Yıllık seno	154	25	Arabi seno	135			
1 incikanun	12	Resmî seno	1933	Kasım			
PAZAR							
GÜNÜŞ				İMSAK			
Zilkade				3			
1	23	5	37	2	38	12	58
Üçle		İkinci		Açılan		Yatış	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	14	14	34	16	46	13	25
2	29	9	49	12	—	1	39

TELGRAF HABERLERİ

Almanya - Amerikaya mukabele edecek

Son vaziyet karşısında alınması icab eden tedbirler Almanya hariciyesi tarafından tetkik ediliyor

Londra 24 (Hususi) — Amerika Dahiliye Nazırı İckes'in, Almanya aleyhinde söylediği nutkundan mütevellid vaziyet ve bu vaziyet karşısında alınması icab eden tedbirler, Alman hariciyesi tarafından dikkatle tetkik edilmektedir.

Almanyanın Noelden evvel mukabele edecek olduğu zannedilmektedir. Matbuat, vaziyeti umumî şekilde tefsir edemekte ve Almanyanın protestosu ile bu protestoya Amerika tarafından verilen cevap hakkında sükûtu muhafaza etmektedir.

Almanların tenkidleri

Berlin 24 (A.A.) — Alman matbaatı Amerika Dahiliye Nazırının ve âyan azasından Pitman'ın Almanya aleyhindeki son beyanatlarını şiddetle tenkid etmektedir.

Gazetelerin ittifaken serdettikleri mütalealara göre, Amerikanın bazı harp taraftarları Amerika ile Almanya arasında siyasi münasebetlerin keşilmesi için çalışıyorlar. Halbuki Al-

man ve Amerikan milletleri arasında hiç bir ihtilâf yoktur. İki memleket arasında açılması daha ziyade Amerikan aleyhine olacaktır.

Amerikadan yükselen sesler

Vaşington, 24 (A.A.) — Parlamento hariciye encümeni azasından Fisch, Alman teşebbüsüne karşı Wells tarafından verilen cevabın üstünde durarak Roosevelt kabinesi azasının ecnebi hükümetlerini tahkir ederek sulhü tehlikeye düşürdüklerini söylemiş ve totaliter memleketlerinin dahili rejimlerine Amerikanın karışması doğru olmayacağını ilâve etmiştir. Amerikan vatandaşları fikirlerini söylemekte serbest iseler de hükümet erkânının daha ihtiyatlı davranması lâzımdır.

Fisch, netice olarak Amerika halkının yeni Avrupa harblerinin dışında kalmak istediğini söylemiştir. Bir Amerikan gazetesi de Avrupada, Asyada ve Afrikada hâsıl olan her karışık vaziyete müdahale etmenin Afrikada bir hastalık şekline girdiğini kaydederek, bu tarzı hareketi tenkid etmektedir.

Çekoslovakya'da kalan Polonyalıların hudud harici ediliyorlarmış

Pat ajansına göre memleketlerinden koğulanlar eşyalarını, hatta elbiselerini yanlarına alamamaktadırlar

Katoviç, 24 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor: Cieszyn Silezyasının Çekoslovakya'da kalan kısmında Polonyalıların karşılarında kadar görülmemiş şekilde yeni bir şiddet ve mukabelebilimsiz politikası takip edilmeğe başlanmıştır. Hududu geçen tardedilmiş Polonyalıların miktarı gün geçtikçe artmaktadır. Hüküm süren şiddetli soğuklara rağmen memleketlerinden koğulanlar, eşyalarını, hatta elbiselerini yanlarına alamamaktadırlar.

Bu gibilere Çekoslovakya topraklarını terketmek için ancak birkaç saat müsade edilmektedir.

Polonya ekalliyetinin müesseselerine ve liderlerine karşı birçok tethiş hareketleri yapıldığı haber verilmektedir. Çek tethişçi çeteleri bomba ve tüfek kullanılmaktadır.

Çek matbaatı, Polonya Silezyasındaki vaziyet hakkında yanlış haberler neşrederek hüküm süren heyecanlı havayı kasten idame etmek istemektedir.

Beyşehir mintakasındaki maden kömürü bulundu

Konya, 24 (A.A.) — Vilâyetin Beyşehir mintakasındaki maden kömürü aramaları müsbet netice vermiş ve yirmişer kiloluk kayalar halinde kömür çıkmağa başlamıştır. Jeoloğlar bu kömür havzasının çok geniş olduğu hususunda mütefikler. Halk, büyük bir sevinç içindedir.

Asılsız bir Haber

Ankara, 24 (A.A.) — 21 Birincikanun tarihli Haber gazetesinin üçüncü sayfasında ve ikinci sütununda Ankaradan telefonla verildiği kaydı ve NevYork sergisine gidecek bir memur başlığı ile neşredilen haberin külliyan asılsız olduğunu beyana Anadolu ajansı mezundur.

Ordu hayvanları için yaş tahdidi

Ankara 24 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi Millî Müdafaa Encümeni bugünkü toplantısında ordu hayvanları için yaş tahdidini kabul eden kanun projesi üzerinde görüşmelerini tamamlamıştır. Encümeninde lâyhaya verilen son şekle göre katır için 16 ve at için 12 yaş azamî had olarak kabul olmuştur. Bu hayvanlar bu yaşlara varduktan sonra halka taksitle ve ucuz fiyatla satılacak ve yerlerine genç hayvan alınacaktır. Bu hayvanları taksitle satın alanlar bunlardan tay yetiştirip iki yaşına getirdikleri zaman geriye kalan taksit borçları teciile tâbi tutulacaktır.

İkinci fotoğraf sergisi dün açıldı

Ankara, 24 (A.A.) — Matbuat Umum Müdürlüğü tarafından Ankara Sergievinde tertib edilen "Türkiye, tarih güzelliği ve iş memleketi" adlı ikinci fotoğraf sergisi bugün saat 15,30 da Dahiliye Vekili Parti Genel Sekreteri Doktor Refik Saydam tarafından açılmıştır.

Açılış merasiminde vekiller, mebuslar, vekâletler ileri gelenleri ile bir kısım elçilikler erkânı da hazır bulunmuşlardır.

İki sene evvel açılmış olan fotoğraf sergisinin devamı olan bu yeni serginin arkeoloji, Hatay, tipler, yurd güzelliği, insan ve inkılâb seksiyonlarında teşhir edilmekte olan resimler, bilhassa dikkati çekmekte idi.

Filistinde yeni Çarpışmalar

Kahire, 24 (A.A.) — Eham gazetesi Filistinden aldığı habere göre evvelki akşam İngiliz kuvvetleriyle asiler arasında bir çarpışma olmuştur.

Asilerden 15 kişi ölmüş, bir çokları da yaralanmıştır.

Asi kuvvetleri kumandanlığı, halkı umumî grev ilân etmeğe davet etmiştir.

Kahirede 3 silâh Fabrikası inşa Ediliyor

Kahire, 24 (A.A.) — Harbiye nezaretinin, müdafaa meclisince tastik edilmiş olan beş senelik silâhlı kuvvetleri artırma programının tatbikine başladığı bildirilmektedir. Yakında Kahirede üç silâh fabrikasının inşasına başlanacaktır.

İngiliz - Fransız işbirliği

Hor Belişa, Fransız hududu Taymis kıyısında, diyor

Paris 24 (Hususi) — İngiliz Harbiye Nazırı Hor Belişa, Noel yortusunu Fransada geçirmektedir. Nazır, bu akşam Alsas hareket etmiştir.

Hor Belişa hareketinden evvel gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

"İngiliz teslihat programının tatbiki memnuniyetbahş bir surette inkişaf etmektedir.

Eski İngiliz Başvekili Baldwin, İngiltere hududunun Ren'de olduğunu söylemişti. Ben de, Fransa hududunun Taymis nehri kıyısında olduğunu ilâve ediyorum."

Japonlar Çinde yeniden taarruza geçtiler

Londra, 24 (A.A.) — Daily Herald gazetesinin Hong-Kong'dan öğrendiğine göre Japonlar Cenubi Çinde yeni bir taarruza geçmişlerdir. Japonlar bu münasebetle Bakhoi limanına birkaç saat süren şiddetli bir bombardımandan sonra asker çıkarmışlardır.

İngilterede işsizler Kraldan yardım istediler

Londra, 24 — Birkaç gündünlü Londra'da gürültülü nümayişler tertib eden tahminen 50 işsizden mürekkep aynı grup dün de kralın sarayı önünde Noel bayramına mahsus hususî yardım talebinde bulunmuştur. Grupun bir mümessili saraya kabul edilerek krala hitaben yazılı bir istidayı kralın kâtiblerinden birine tevdi etmiştir.

Bu istidada bütün Londra ve İngiltere işsizleri namına, işsizlere ve ailelerine Noelden evvel hususî bir para yardımında bulunmaları için kralın nazırlarına emir vermesi talep edilmekte idi. İstidada aynı zamanda bugün Buckingham sarayına müracaat eden murahhas heyetin komünist partisinin himayesi altında son günlerde teşekkül etmiş olan işsiz ameleler grupuna mensub 100,000 kişiyi temsil ettiği kaydedilmiştir. İstidayı tevdi ettikten sonra ameleler hiçbir hâdiseye meydan vermeden uzaklaşmışlardır.

Ebedî Şefin Anıt - kabri

Ankara 24 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti, Ebedî Şef Atatürk'ün anıt-kabri hakkında komisyonca hazırlanan raporları tetkik ve müzakereleri için C. H. Partisi grupuna tevdiine karar vermiştir.

Sabiha Gökçenin Teşekkürü

Ankara, 24 (A.A.) — Sabiha Gökçen, bütün Türklüğü en büyük acı ile saran Atamızın ebediyete intikalinden duyduğu sonsuz ızdırabdan ötürü İstanbul'da ve bilâhare tedavi altına alındığı Ankara Nümune hastanesinde gerek bizzat gelmek ve gerek telgraf, telefon ve mektupla hatırlamak lütfunda bulunanlara, sonsuz şükranlarını sunulmasını Anadolu ajansından rica etmiştir.

Ankarada bir otomobil kazası

Ankara, 24 (Hususi) — Bugün stadyonun önünde bir otomobil kazası olmuş ve 2468 numaralı kamyonu idare eden şoför Hüseyin bir çocuğa çarpmıştır. Çocuk başından ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılmış ise de az zaman sonra ölmüştür.

Çocuğun hüviyeti henüz tesbit edilememiştir.

Menemencioğlu Berlinde

Berlin, 24 (A.A.) — Numan Menemencioğlu'nun riyasetindeki Türk yeti buraya varmıştır.

Amerika 13 bin tayıyare yapıyor

Vaşington, 24 (A.A.) — Temin edilmesine göre Roosevelt, parlamentoya tevdi edecek hava ve deniz müdafaa programını tamamlamıştır. Bu programda 10,000 i kara ordusuna ve 3000 i donanmaya tahsis edilmek üzere 13,000 tayıyarenin inşası, ordu teçizatının modern bir hale ifrağı, hava müdafaa malzemesinin mühim miktarda artırılması, harb zamanında endüstri seferberliğinin taciili ve ihtiyat kuvvetlerinin esaslı bir şekilde talim ettirilmesi derpiş edildiği söylenmektedir.

Programda bundan maada silâhların çoğaltılması ve ezcümle hali hazırda inşa edilmekte olan 35,000 tonluk gemilere ilâveten 45,000 tonluk iki hattı harb gemisinin inşası derpiş edilmektedir.

Macaristanda iki Yahudi intihar etti

Budapeşte, 24 (A.A.) — İmredi hükümetinin Yahudi aleyhtarı kanun projesini neşretmesinden sonra geçen 24 saat içinde, profesör Libermanın intiharını, ikinci bir intihar daha takip etmiştir. Budapeşte Yahudi cemaati hukuk müşaviri 64 yaşında doktor Geza Donbovari kalbine bir kurşun sıkarak intihar etmiştir. Bıraktığı mektubda, kimseye borcu olmadığını ve Yahudi kanunu dolayısıyla hayatı terketmekte olduğunu bildirmiştir.

Zeytin yağlarına makina yağı karıştırılıyor

Dün vilâyete mühim bir ihbarda bulunuldu

Dün şehrimizde gıda maddelerinin geniş mikyasta tağşiş edildiğine dair bir ihbar yapılmıştır. Alâkadarlarca ihbarın mahiyeti halkın sıhhatile yakından alakadar görülerek derhal faaliyete geçilmiş Balıkpazarı, Tahtakale ve Asmaaltında bir kaç müessesede araştırma yapılmıştır.

İhbar, zeytinyağlarına virol yağı karıştırılarak satılmakta olduğu şeklinde ve bu sebeble arama yapılan yerlerden alınan nümuneler tahlil edilerek ihbarın mahiyeti ortaya çıkarılacak ve gıda maddelerinin karıştırılması ve bin netice halkın sıhhati bakımından ehemmiyeti haiz olan bu mesele hakkında tahkikat derinleştirilecektir.

Söylenildiğine göre ekserisi Yahudi olan bir takım kimseler, dış piyasalardan idhal ve ince makine yağı olarak kullanılan virolün renksiz ve kokusuz olmasından ve kesafet itibarile de zeytinyağının yakın bulunmasından istifade etmişler ve yarı nisbette zeytinyağına karıştırarak piyasaya sürmüşlerdir.

Bu suretle tağşiş edilen ve sıhhatemuzur olduğu muhakkak görülen yağların bilhassa ihtiyaçların münakasa ile temin eden müessesat ve teşekküller fazla miktarda verilmekte olduğu tahmin edilmektedir.

Siyaset ALEMİNDE

● Doktor Şahat İngiltereye ne teklif etti?

Yazar Selim Rağıp Emeç

Eski Alman iktisad nazırı ve Raysbank müdürü doktor

Şahat bundan birkaç gün evvel Londraya gitti. İngiliz bankası direktörü meşhur Sir Montagu Normanla görüştü vesair İngiliz devlet adamlarıyla temas etti. Bu seyahatin mevzuunun ne olabileceği bir hayli merak uyandırmaktan hali kalmamıştı. Fakat ilk günler bir şeyler sızmadı. Bir ara bir sır perdesile örtülü kalan bu hâdis'e, aradan zaman geçince meydana çıktı. Doktor Şahat, İngiltereye, Musevilerle alâkadar bir iktisadî ve mali teklif için gitmiştir. Mahiyeti de şudur:

Almanyanı terketmek mecburiyetinde kalan Museviler paralarını beraberlerine alıp dışarı çıkaramamaktadırlar. Bu paralar Almanya'da bloke edilmektedir. Almanya, bu vaziyette İngiltereye şu teklifi yapıyor:

Biz, sizinle ticarî muamele yapıyoruz. Bu muamelemin muayyen bir hacmi vardır. Bu hacmi muayyen bir miktar artıralım. Fakat size yollıyacağımız bu fazla eşyadan para almıyalım. Bu eşyanın parasını Almanya'da kalan Musevilere aid eşya ile mahsub edelim. Siz de, parasız olarak size vereceğimiz bu malları satın ve bunların parasını Musevilere veriniz.

İngilterenin bu teklifi nasıl karşıladığı henüz malûm değildir. Fakat işin şekline bakılacak olursa, bunun, nasyonalist sosyalist Almanyanın bugünkü mali ve iktisadî vaziyetini idare etmek için kurducu sistem tam bir icabı olduğu görülür. Amma İngiltere, böyle bir muameleyi kabul etmekle Musevilere yapılan muameleyi hem teşvik, hem teshil etmiş olurmuş; orası başkadır. Almanyanın bu talebi kabul edilmediği takdirde Musevilere aid malların veya nakidlerin kendilerine verilmesi mevzuu bahsolmadığına göre tarafların menfaati namına bu işin, mutlak bu şekilde olmasa bile pratik bir surette halledilmesi muvafık olur. Görülüyor ki Alman sanayiî mütemedî bir faaliyet içindedir. Bu sanayiî meydana getirdiği mamul eşya için bir mahrec lâzımdır. Gene ayrıca Almanyanın dövize ihtiyacı vardır. Eğer teklifi kabul edilirse, o, bu sıkıntılardan kurtulacak. Museviler de esasen alamamakta oldukları malların karşılığı olarak mamul eşya alacak ve bunları satıp para yapacaklar. Bu teklif ve bunun zmnında mündemiç bulunan muamele biraz karışık amma nihayet hiç yoktan iyiye benzer. Bu sayede, belki biçare Musevilerin de eline birkaç kuruş geçmiş olur.

Selim Rağıp Emeç

Güzel san'atlar akademisi profesörlerinden Tavt öldü

Ankara, 24 (Hususi) — Anıt-Kabir projesi hazırlıklarile meşgul olan komisyona iştirak için şehrimize gelen Güzel San'atlar Akademisi profesörlerinden Tavt dün gece saat yirmi birde misafir bulunduğu yerde kalb sektesinden vefat etmiştir. Cenazesi yarın kaldırılacaktır.

Sabahtan sabaha:

Medenî suçlarımız

Kılığı kıyafeti mükemmel oturaklı, kibar yapılı insanlar görüyoruz. Edebiyattan, siyasetten adeta vakifane bahsederler, ilk bakışta mühim bir içtimai mevki sahibi olduklarından şüphe etmezsiniz. Fakat kanaatiniz bir anda yıkılır. Çünkü bu ipek kravatlı, kelli fellî zat kalkaleli bir öksürükle beraber kaldırımlara okkalı bir tükürük savurmuştur.

Boynunda Arjante tilkisi, elinde herhangi bir dostun Avrupa seyahatinde hediye getirdiği yılan derisi çanta, ayaklarında itina ile yapıldığı belli şük bir iskarpin vardır. İlk bakışta bu zarif hanımın iyi terbiye görmüş mükemmel bir cemiyet kadını olduğuna inanırsınız. Fakat kararınız bir anda sifra iner. Çünkü bu süründüğü nefis lâvanta ile hem zengin, hem zevk sahibi olduğu hissini veren hanımefendi tiyatrodan, konserde çığır çığır fıstık kemirir ve kakurlarını da yere atar.

Belediyeden İstanbulun temiz olmasını isteyen İstanbulluların yani kendimizin medenî şehir istemiye hak kazanmış birer vatandaş olduğumuzu nasıl iddia edebiliriz.

Bana kalırsa dükkânının pisliğini sokağa atan esnafia girtlağının pisliğini kaldırımlara sıvayan şehirlî arasında fark yoktur.

Belediyeyi yalnız bir noktada itham edebiliriz. Bu medenî suçları işleyenleri kim olursa olsun cezaya çarpmıyor. Elindeki talimatnameler medenî şehre lâyık olmayan vatandaşlara cemiyet ve sokak terbiyesini öğretecek sâlâhiyeti ona veriyor.

Şehir için titiz olmak şehirlî için bir haktr. Fakat bu titizliği bizzat şahsında göstermek şartile!

Bürhan Cahid

Sinema ve tiyatrolar yeniden ucuzlatılacak

Tetkikat neticesinde bu gibi yerlerin fiatlarında devletçe yapılan fedakârlık nisbetinde tenzilat icra edilmediği anlaşıldı

Bir müddet evvel sinema ve tiyatro fiatlarında yeniden tenzilat yapılacağını yazmıştık. Halkın eğlence ihtiyacını ucuzca karşılaması için devlet ve belediyelerce fedakârlık yapılmış, biletlerden alınan rüsum ehemmiyetli miktarda tenzil edilmişti. Buna mukabil sinemaların fiatlarında yaptıkları tenzilat az görülmüş, bu da umumî şikâyeti mucib olmuştur.

Bu vaziyet Maliye Vekâletinin de nazarı dikkatini celbetmekten hali kalmamış, yapılan tetkikat neticesinde devletin ve belediyelerin fedakârlığına mukabil eğlence yerleri sahiplerinin fiatlarda yaptıkları indirmeler matlub derecede görülmemiştir. Bunun üzerine Maliye Vekâleti keyfiyeti Dahiliye Vekâletine bildirmiş ve Dahiliye Vekâleti de vilâ-

yete tebliğ etmiştir. Vilâyet yaptığı incelemeler neticesinde sinema ve tiyatro fiatlarının yüksek olduğunu tesbit etmiştir. Sinemacılara tebliğat yapılarak, yeniden fiatlarda beklenen şekilde tenzilat icrası istenecektir.

Diğer taraftan halkın şikâyetini mucib olan bir mesele daha vardır: Eskiden sinemalarda ucuz fiatlı mevkilerde daha geniş bir yer ayrılmakta idi. Şimdi bazı sinemalarda dühuliyeye ve birinci mevkide birkaç sıra tahsis edilmekte, bu yerler dolunca, halka: «Dühuliyeye ve birinci mevkide yer yok!» cevabı verilererek müşteriler koltuk, balkon bileti almağa mecbur edilmektedir. Bu halin önlenmesi için de ayrıca tedbirler alınacak, bu arada salonlarını havalandırmağı ihmal eden sinemalar hakkında da takibat yapılacaktır.

Poliste :

Zehirlenen 6 kadın tedavi altına alındı

Haydarpaşa garında tren vagonlarının temizliğini yapan Nezire, Gülizar, Fikriye, Hatice, Emine ve İkbâl adındaki kadınlar, evvelki gün muzır haşerati öldürmek için kullanılan zehirli gazden bir kısmının vagonda kalmasından dolayı zehirlenme alâmi göstermişlerdir. İşçi kadınlar Nümune tanesine kaldırılarak tedavilerine başlanmıştır.

Bir sabıkalı işkembecinin parasını çaldı

Kasımpaşada Atiktarsane caddesinde işkembeci Tahsinin dükkânına evvelki gün işkembe almak bahanesine girerek sabıkalı İsmail, Tahsinin, dükkânın duvarında asılı duran ceketinin cebinden 20 lirasını çalarak kaçmıştır. Suçlu biraz sonra zabıta tarafından yakalanmış ve hakkında takibata başlanmıştır.

Bir tayfa vapurdan sandala düşüp yzalandı

Beşiktaşta Çırağan sarayı önlerinde demirli bulunan petrol vapurunda tayfa Salih, vapurun vincinde çalışmakta iken halatın kopması yüzünden vapurun yanında bulunan bir sandalın üzerine düşerek yaralanmıştır. Yaralı, berayı tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bir otomobil bir eve çarptı

Evvelki gün Saraçhane caddesinde 861 numaralı kamyon, arkadan gelmekte olan imdadı sıhhi otomobiliye yol vermek maksadıyla yolun sağına çekilmek için manavra yapmış ve bu esnada emekli sübaylardan Tahsinin evine çarpmıştır. Kamyon ve ev hasara uğramışlardır.

Şehir işleri :

Cadde'erin yıkanması kabul olamıyacak

Vali ve Belediye Reisi, geceleri ana caddeleri itfaiye vesaitile yıkamak için tetkikatta bulunmuşsa da, buna imkân olmadığı görülmüştür. Bu imkânsızlığı da şehrin suyunun az oluşuna tevdi etmiştir.

Evvelâ şehrin su işinin halli düşünülmüş ise de yapılan tetkikat mebzul su elde edilmesinin için 6 milyon liraya ihtiyaç olduğunu göstermiştir.

Temizlik vesaiti ıslah edilecek

Belediye temizlik işlerine azamî ehemmiyet vermekte, tanzifat faaliyeti gece yarısından başlamaktadır. Temizlik işinin başarılması için vesaitin tekemmül ettirilmesine karar verilmiştir.

Toplantılar :

Yüksek İktisad ve Ticaret Mektebi mezunlarının kongresi

Yüksek İktisad ve Ticaret Mektebi Mezunları Cemiyeti dün saat 15 te Beyoğlunda senelik kongresini yapmıştır. Kongreye Osman Fikret riyaset etmiştir. Ruzname mucibince evvelâ idare heyeti tarafından senelik rapor okunmuş, bundan sonra intihabata geçilerek reisliğe Tahsin Hamdi Yazıcı oğlu, azalıklara Celâl, Samiye, Pertev, Ulvi yedek azalıklara da İsmail Vedat, Nedim seçilmişlerdir.

İntihabdan sonra muhtelif takrirler okunmuş, iktisadî bir mecmua çıkarma teklifi hararetle karşılanmış, kütüphane, muhasebe birliği kurulması alkışlarla kabul edilmiştir.

Çocuk esirgeme kurumu kongresi

Çocuk Esirgeme Kurumu Kasımpaşa nahiyeye kolunun yıllık kongresi 1-1-938 pazar günü saat 10 da C. H. Partisi binasındaki Kurum kurağında yapılacaktır.

Eski beş kuruşluk ve kuruşluklar

Eski bronz beş kuruşluklarla, eski yüz paralıklar ve nikel kuruşlar yeni sene başından itibaren kaldırılacaktır. Yalnız 1939 yılı içinde mal-sandıkları ile Cumhuriyet Merkez ve Ziraat Bankaları tarafından 1940 yılı başına kadar değiştirilecek, fakat tedavülde kullanılmıyacaklardır. Okuyucularımızın ona göre tedbir almalarını kaydediyoruz.

İhtikâria mücadele

Eski komisyon takviye edilerek faaliyete geçirildi

Belediye ihtikâria bu defa kat'i ve radikal bir şekilde mücadeleye karar vermiştir. Bunun için mevcut olan komisyon birkaç aza ilâvesile faaliyete geçmiştir. Gıda maddelerini ucuzlatmak için de bir komisyon teşkil edilmiş, bu komisyon da tetkikata başlamıştır.

Susuz süt, temiz ve hilesiz yağ

İstanbul Belediyesi süt ve yağ meselesine esaslı surette meşgul olmak kararını vermiş ve İktisad Müdürlüğü, Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarın emriyle derhal tetkikata geçmiştir.

Hatırlardadır ki, Doktor Lütfi Kırdar İstanbul geldiği gün, kendisini Pendik'ten karşılayan bir muharririmize, «bilhassa süt ve yağ meselesine meşgul olacağız!» demişti.

Vali Lütfi Kırdar işe başladığı gündemberi yaptığı incelemeler arasında, süt ve yağ işle de meşgul olmuş, ötedenberi halkın şikâyetini çekmekte bulunan şehrin bu iki derdinin süratle halli icab eden meselelerden biri olduğu neticesine vararak katıksız süt, temiz ve hilesiz yağ temini yollarını araştırmak üzere Belediye İktisad Müdürlüğüne emir vermiştir. Belediye Reisi, sütlerin matlub evsafı satılmasını temin için sağlıklı sağlam kaplara konularak mühürlenmesi fikrindeydi.

Okmeydanında öldürülen İhsanın elbisesi bulunamadı

Okmeydanı cinayetinin faillerinden Arab Murad, dün geç vakte kadar zabıta tarafından isticvabına devam edilmiş ise de, maktul İhsanın elbiselerini saklamış olduğu yer hakkında müsbet bir itirafta bulunmamıştır.

Zabıta tarafından bu hususta yapılmakta olan tahkikattan da bir netice elde edilemiyerek maktulün elbisesi bulunmamıştır. Tahkikata ehemmiyetle devam olunmaktadır.

Birinci köy ve ziraat kongresi açılıyor

Salı günü toplanacak olan kongrede 219 sessiz ve 49 sesli ziraat film gösterilecek

Birinci köy ve ziraat kalkınması kongresi önümüzdeki Salı günü saat 11 de Ankara Halkevi binasında açılacaktır. Açılış günü Yüksek Ziraat Enstitüsü talebesi tarafından okunacak İstiklâl marşını müteakib açılış nutku irad edilecek, bunu gene Yüksek Ziraat Enstitüsü talebesi tarafından okunacak Ziraat marşı takib edecektir. Bundan sonra umumî reis, umumî reis vekili ve fahri reislerle on bir komisyon için birer reis ve mazbata muharriri intihab edilecektir.

Kongrenin ikinci, üçüncü günleri tali komisyonlar toplanacaklar ve raporları tetkik edecektir. Kongrenin dördüncü günü saat 9,30 da Halkevi konferans salonunda umumî toplantı yapılacak ve komisyonlarca ittihaz edilen kararlar müzakere olunacak, öğleden sonra da aynı mesaiye devam edilecektir.

Bunu kapanış nutku ve Yüksek Ziraat Enstitüsü talebesi tarafından Ziraat marşlarının okunması takib edecektir. Kongreye ayrılacak on bir komisyon teşkilât, bağ ve bahçe ziraatı, tarla ziraatı, hayvan yemi, hayvanat, ziraat san'atları, tedrisat, ormancılık, mevzuat «lâyihalar, temenniler, ziraat kredisi ve sigorta» komisyonları olacaktır.

Kongrenin resmî üyeleri Büyük Millet Meclisi azaları, Cumhuriyet Halk Partisi umumî idare heyeti, Vekâletler ve müstakil umum müdürlükler mümessilleri, İstanbul Üniversitesi mümessilleri, Ankaradaki yüksek mektepler mümessilleri, Matbuat ve Anadolu ajansı mümessilleri, millî bankalar mümessilleri, vilâyetler mümessilleri, ziraat ve ziraat sanayi maddeleri üzerine çalışan kooperatifler, müesseseler ve firmaların kongreye gönderecekleri mümessillerdir.

Kongre ruznamesine dahil her madde için Ziraat Vekâletince düşünülen şeyleri ve takib edilecek politikayı Vekâlet ayrı ayrı tesbit etmiştir. Kongre azalarının fikir ve mütealeaları da nazarı dikkate alınarak bu politika kat'i şeklini alacak ve netice Ziraat Vekâletinin bu işlere aid beş senelik plânını teşkil edecektir. Vekâlet, memlekette kongre mevzuuna mü-

vazi daimî bir fikir cereyanını vücade getirmek ve bunu ayakta tutabilmek için bir neşriyat koleksiyonu vücade getirmiştir. Kongre azalarına ayrıca 219 sessiz ve 49 sesli ziraat film gösterilecektir.

Tiftik ve yapak kursuna nümuneler gönderildi

Bir müddettenberi Bursada devam etmekte olan tiftik ve yapak kursunda tetkik edilmek üzere şehrimizden bazı tiftik ve yapak nümuneleri istenilmiştir. Bu nümuneler hazırlanarak kursa gönderilmiştir.

Nevyork sergisinde yerli ve millî san'at eserleri teşhir edilecek

Şehrimizdeki bazı tüccarlar ve küçük san'atkarlar beynelmilel Nevvyork sergisine iştirak etmeğe karar vermişler ve bu hususta alâkadarlara müracaatta bulunmuşlardır. Bu müracaatlar tetkik edilmektedir. Nevvyork sergisinde bilhassa yerli ve millî san'at eserlerinin teşhirine büyük bir yer verilecektir.

Noksan iplik çileleri hakkında tetkikat yapıldı

Ticaret ve Sanayi Odası bir müddettenberi piyasada noksan iplik çileleri ve iplik buhranı hakkında yapmakta olduğu tetkiklerini bitirmiş ve bunları bir rapor halinde İktisad Vekâletince göndermiştir. Bu hususta İktisad Vekâletince icab eden tedbirler ittihaz olunacaktır.

Dünya muharrirlerinden tercüme serisi: 28

Maksim Gorki

AŞK RÜYASI

Ruscadan çeviren:

Hasan Âli Ediz

Fi: 50 Kr.

REMZİ KİTABEVİ

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram Gündüz S. 15.30
Gece S. 20.30

ASMODE 5. P.
İstiklâl caddesi Komedî
Gündüz S. 15.30 gece S. 20.30

MUM SÖNDÜ
5 tablo

HALK OPERETİ
Bu akşam saat 9 da
RAHMET EFENDİ
Büyük operet Pazar
matine S. 15 de

Büyük Macar Balesi

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU
Taksimde bu gece
Yarın gündüz ve gece
(ÜÇÜZLER)
Vodvil 3 perde
Yakında büyük bir temalî
hâdisesi **İnsan Mâbut**

TURAN TİYATROSU
Şehzadebaşı
Nâgîd ve Cemal Sabîr
birleştiği
Mezey varyetesi
Gündüz Düşünde mahkûm
miyet gece
Fakir Çamaşçıları

PIERRE RICHARD WILLM TARAKANOWA

Bugün **İPEK** Müthiş - Muazzam ve son derecede heyecanlı bir film görmek isteyenler
Sinemasında Amerikan halk düşmanlarının korkunç maceralarile ibretle seyredilecek hayatlarını gösteren (Fransızca sözlü)

SON GANGSTER

Şaheserler şaheserini görmelidirler.
Filme ilâve olarak FOKS dünya haberleri ve Walt Disney'in renkli Miki Mavs filmi
Bugün saat 11 - ve 1 de ucuz matinelere vardır.

DİKKAT EDİNİZ!

WALT DISNEY' nin 10 kısımlık tamamen renkli ve FRANSIZCA Sözlü ve Şarkılı yegâne şaheseri olan

Pamuk Prenses ve Yedi Cüce

Sinema Harikasını gösteren yegâne sinemalar

TAKSİM ve SÜMER

Sinemalarıdır. 3 gündenberi binlerce seyirci tarafından takdirle alkışlanmaktadır.
ÇOCUKLAR İÇİN TENZİLATLI FIATLAR. Bugün saat 11 ve 1 de tenzilatlı matinelere

Dün sabah istanbul sis tabakasına büründü

Dün sabah şehrimizi kaplayan kesif sis tabakası yüzünden limanda vapurlar seferlerini müşkülâtle yapmışlardır. Yukarıdaki resim şehirde sis içinde ilerleyen bir arabayı göstermektedir.

MEMLEKET HABERLERİ

Antebin 17 inci kurtuluş yıldönümü münasebetile

ANTEBLİ ŞAHİNİN KAHRAMANLIKLARI

Vaziyet vahimdi. Şahin beygüründen inerek şoseye geldi. Ve hemşerilerine verdiği sözü tutarak bir orduya karşı durdu. Şose üzerinde önüne geleni tepelemiş, fakat sol kulağı arkasından ve karından yediği süngülerin tesirile şehid düşmüştü.

Gaziantep (Hususi) — 25 Birincikanun Gazi yurdun düşmandan kurtulduğu mutlu güne tesadüf eder. Or bir ay düşman muhasarası altında kalan yiğit şehrin bin bir mahrumiyet içerisinde yaratıldığı zafer destanı milli tarihimizin en parlak hâdiselerinden birisini teşkil eder.

Gaziantep müdafası yalnız Türklerin değil, bütün medeniyet dünyasının ve hasım İslamın hayret, takdir ve hürmetlerini kazandı. Biz bu sütunlarda kahraman yurdun 17 inci kurtuluş yıldönümü münasebetiyle yasıyan ölümlerden birisine aid hatıralarımızı nakledeceğiz:

Antebli olan Şahin, Yemen kıtasındaki ya tarihleri neticesi zabıt olmuş ve Büyük Harpte Çanakkale, Romanya ve Filistin cephelelerinde çalıştıktan sonra bozgun dolayısıyla esir düşmüştü.

336 İkincikanununda Antebe döndüğü zaman şehri Fransız işgali altında buldu. Senelerce o cepheden bu cepheye koşarak vatanı uğrunda çarpınıp çarpışmış olan Şahin'in yüreği bu işgal tesirle sızladı. O, yurduna ve yurdunda dalgaların sandığı şanlı bayrağına kavuşmak için ne arzular beslemiş, ne umudandı, ne niyayet bu vaziyette karşı karşıya gelmişti.

Yurd sevgisini hayatından üstün tutan örnek bir kahramandı. Bunu bilfiil isbat etti. Muvasalatının ikinci günü — ki daha çocukları bir eve yerleştirememişti — Müdafaa Hukuk Cemiyetince Anteb - Kils yolu kuvvayı milliyet kumandanlığına tayin edildi. Yüksek bir hâlib, müktebî bir zabıt ve fedakâr bir kahramandı. Ondaki hitabet kudreti çok derindi. Birkaç güzel cümle ile bütün bir köy halkını ayaklandırdığı kesretle vakidir. Nitekim, civar köylüler, daha ziyade onun azim ve iradesine güvenerek arkasına düşmüşlerdi.

Şahin'in Kils yolunda gösterdiği harikalar, mahles olarak aldığı ada ne derece lâzık bulunduğuna bir kere daha isbat edildi. Topladığı bir avuç millî kuvvetle, Kils - Anteb'e geçmek isteyen düşman kıt'alarına kaç yol püskürttü zeri çevirdi. 8 Subhat olan ilk muharebeye yirmi silâhlı ile kaldı. Düşman kuvvetleri iki bölük piyade, bir takım süvari ve iki dağ topu himayesinin bir nakliye kolundan mürekkebt. Bunların Kils'e ric'at emelleri için iki saatlik bir müsademe kâfi geldi.

Bu mîlkardan ya biraz fazla, yahud ek - tik tüfekli ile boğazları tutan Şahin, Anteb'e hiç bir düşman kafilisi geçirmiyordu. Antep garnizonu, üç aydanberi erzak temin edemediklerinden bahisle Katmadaki fırka korutanlığından yardım istiyorlardı.

25 Mart 920 de kolonel Anderva kumandasında üç tabur piyade, bir bölük süvari, bir dağ bataryası, bir istihkâm takımı ve 400 nakliye arabasından mürekkebt büyük bir düşman kolu Kils'ten Anaz köyü önünde geçebeldi. Ve ertesi gün, beş kilometrelik bir sahada müdafaa tertibatı almış olan Şahin kuvvetlerine taarruzla geçti. Cesur Şahin, mahiyetindeki iki yüz silâhlı ile bu taarruzla tam altı saat mukabele etti. Akşam üzeri düşmanın bir hayli telefat verdiği anlaşılı - mıştı. Ertesi gün ve gece tekrar hücumu geçen düşman, maktul vermekten başka bir netice elde edemedi.

Üçüncü gündü. Güneşle beraber kuvvetli topçu ateşi altında taarruzla geçen düşman piyadelerle dört saat müsademe yapıldı. El - mali surlarındaki sol cenahımızın şiddetli ateşi karşısında bozulduğunu gören Şahin, bu kuvvetleri yerinde tutmak için karargâh ihtilaz edilen Dokiren deşirmesine koştu.

Altında takatsız bir cephaneye beşgiri vardı. O değirmene varmadan sol cenah sipirleri düşman tarafından tutulmuştu.

Vaziyet vahimdi. Şahin, beygüründen inerek şoseye geldi. Ve hemşerilerine verdiği: «Düşman arabaları cesedimi çönmeyecek bir tek Fransız askeri Antebe giremeyecek - tir.» sözünü tutarak bir orduya karşı geldi. Şose üzerinde önüne geleni tepelemiş ve fakat, sol kulağı arkasından ve karından yediği süngülerin tesirile şehid düşmüştü.

Onunla bir arada çalışmış olan Ali Nadî Ünler Şahin'in şahadetini şöyle anlattı:

«Galip ve mağrur bir düşman ordusunu ayılca Antep ve Killiste mahsur bırakan kahraman Şahin, üç gün süren bir savaştan sonra Killisten Antebe gelmek isteyen üç sınıftan mürekkebt bir alay düşmanı Elmalı sirtlarında karşılaştı. Hava sisli, etraf gamli idi. Dağlar, ovalar, yer ve gök, bütün tabiat sanki birkaç saat sonra vukua gele - cek çok feci bir hâdisenin, feci olduğu ka - dar ulvi bir levhanın şimdiden yasını tutu - yordu.

Düşmanın çok ve bol imha silâhlarına karşı vatan sevgisi, Türk azim ve imanından başka müdafası olmanın bir avuç fedakâr, kısmen şehid ve kısmen çekilmeye mecbur olduktan sonra Şahin, o yiğit Türk çocuğu, geri çekilmeyi benliğine sığdıramamış, efsane - vi kahramanları gölede bırakan inanıl - maz bir feragati nefise İleri atılmış ve tek başına koca bir orduya karşı durarak aslan - lar gibi çarpışmıştı. Nihayet, zalim bir ca - navarın taşıdığı hatı bir süngü bu eşsiz yi - ğiti arkasından vurmuş ve şehid etmişti.»

Sözlerimizi, Şahin'in şahadeti üzerine bir Türk köylüsü tarafından kaleme alınan şu türküden bir parçayı vermekte bitirelim:

Şahini sorarsan otuz yaşında,

Süngüyle delindi Köprübaşında;

Çeteler toplanmış açlar başında;

Uyan Şahin uyan yaran çok mudur?

Düşmandan intikam alan yok mudur?

Saplaman bağına yoksa ok mudur?

Orhangazide 3 yaşında bir çocuk diri d'ri yandı

Orhaneli (Hususi) — Kazamıza 10 saat Kepekier köyünden Meryem üç yaşındaki kızını odada yalnız bırakarak ekme yapmakta ayrılmıştır. Ocak başında ısınmakta olan yavru etekle - rinden tutuşarak yanmıştır. Feryadına keşuşanlar yavruyu çenesine kadar yanmış bulmuşlardır. Çocuk birkaç saat sonra ölmüştür.

Kazamız müddeumumisi Tevfik Dincel vak'a mahalline giderek tahki - katta bulunmuştur. Vak'a eseri kaza olduğu zannedilmektedir.

Urfa'da bir kız kaçırma vak'ası

Urfa, (Hususi) — Urfanın Peyamlı nahiyesinin İncirli köyünden Ömer kızı İslimi İkiğaz köyünden Mustafa oğlu Hüseyin tarafından kaçırıldığını haber alan Peyamlı karakolu jandar - maları üç saat gibi kısa bir zamanda kızı ve kaçırıcı yakalamışlardır.

Posta idaresinden dileklerimiz

Bürhaniye civarında Avclar köyü Son Postanın abonesidir. Fakat bu yeni köy halkı gazetelerini intizamla almadıklarından şikâyetçilerdir. Biz bunun sebebini tahkik ve kusurun bilde olmadığını tesbit ettik. Fakat arzuların önüne geçemedik. Bu, bir,

Diğer taraftan Kaştan aldığımız bir mektub, bir senedenberi mezkûr ka - zaya giden gazetelerde eksiklik mü - şahede edildiğini iddia etmektedir. O havalye giden çanta, ya Antalyada, ya Kaşda açılır. Bu iki merkezde yapılacak kontrol, vaziyeti derhal ay - dımlatabilir. Bu da iki.

Diğer taraftan bazı münferid abo - nelerden de bu hususta şikâyetler a - lınmıyor değil. Fakat daha seyrek. Şimdilik bu iki noktayı posta idare - sinin nazarı dikkatine koyuyoruz.

Samsunda yerlimallar ve tasarruf haftası

Samsun (Hususi) — 9 uncu ulusal ekonomi ve yerlimal haftası açılış tö - reni, Halkevi sa - lonunda parlak

bir şekilde yapılmıştır. Başvekil Celâl Bayarın Ankarada veri - len nutku hopar - lörler vasıtasile Halkevi tarafın - dan şehrin muh - telif yerlerine yayılmış ve saat 18 buçukta büyük

Vedad Urfi

konferans salonunda tören başlamıştır. Şehir bandosunun çaldığı istiklâl mar - şını müteakib Vilâyet gazetesi başmu - harriri Vedad Urfi kürsüye çıkmış selis bir ifade ile bir konferans vermiştir. Konferansta ulusal ekonominin mana - sını muhtelif bakımlardan güzel bir etüt ile telhis etmiş, millî iktisad ve yerlimal siyasetinin safhatını uzun boylu anlatmış ve çok alkışlanmıştır.

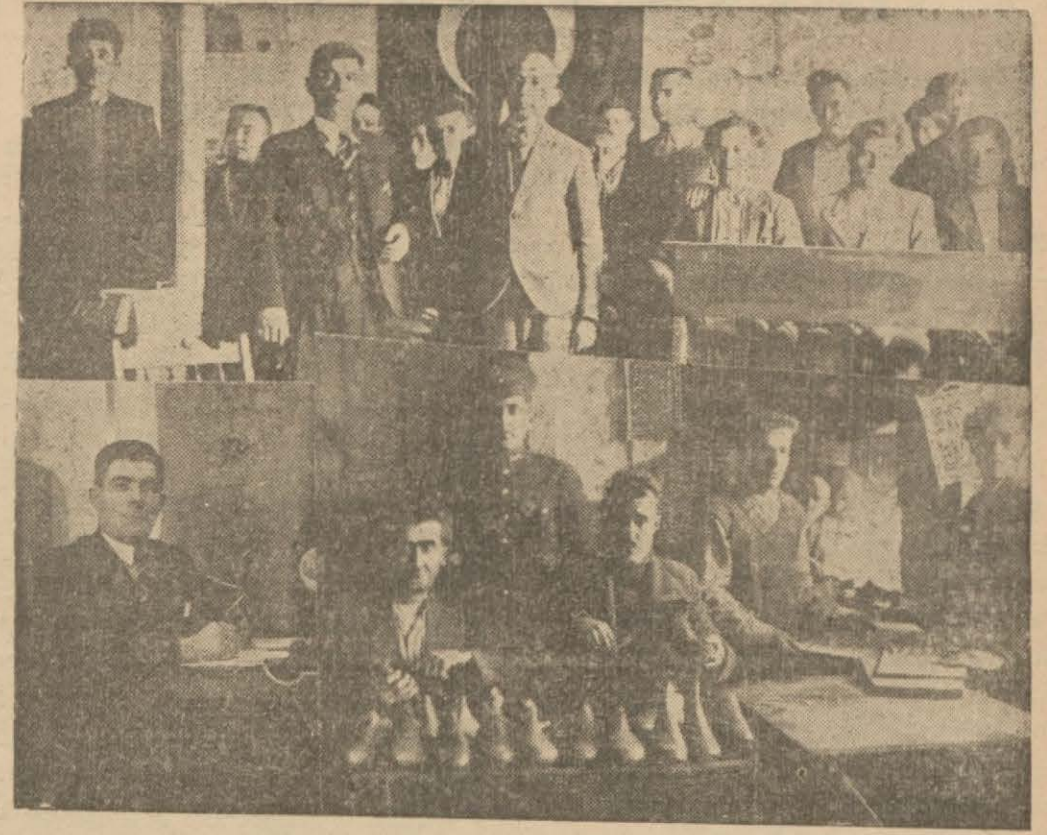
Konferans salonunda başta vali ve C. H. P. ilyönkurul başkanı Fuad Tuksal olmak üzere vali muavinini, resmî de - vair müdürleri, parti ilyönkurul üyeleri, belediye erkânı, vilâyet umumî meclisi ve belediye meclisi üyeleri, banka di - rektörleri, lise, orta ve ilk mekteb mü - dürleri, muallimler, şehrin yerli ve ec - nebi en mümtaz simaları, bayan ve bay vüzlere vatandaş bulunuyordu. Vedad Urfinin söylevini müteakib İş bankası muhasebe müdürü, tasarruf hakkında bir etüt okumuş ve ziraat bankasından Ahmed Onur yerlimal adlı bir şiir in - şa etmiştir. Konferans salonunda bulu - nanlara yerli meyvalar ikram edilmiş ve törende söylenen sözler, hoparlör - ler vasıtasile şehre yayılmış. Park, Su - başı gibi kalabalık mahallerde de ayrı - ca halk tarafından dinlenilmiştir.

Trakvada köv evleri kiremitleri

Edirne (Hususi) — Umumi Müfet - tişliğin 3 senedenberi devam eden sıkı çalışma ve tevakkuzları sonunda köv evlerinin yüzde otuzu kiremitlenmiş - tir.

Bu iş gene köylünün imece sure - tile yaptığı ocaklardan temin edilmek - tedir. Kiremitleme işlerine sıkı bir su - rette devam olunmaktadır.

Yurddan Resimli Haberler

Burdur (Hususi) — Geçen Cumarte - si günü saat 13,30 da Burdur cezaevin - de yeniden tesis olunan mahkûmlara mahsus dershanenin açılış resmi yapılmıştır. Bu dershanede 34 mahkûm o - kuma ve yazma öğrenecek, çiftçi mah - kûmlara ziraat usulleri, diğer bütün mahkûmlara da sağlık bilgileri ile med - enî bilgiler alâkadarlar tarafından öğ - retilecektir.

Sıra ve dolabları ile kara tahtaları san'atkar mahkûmlar tarafından yapı - larak hazırlanan dershanenin içi bü - yüklerimiz resimleri, haritalar ve sıhhat levhaları ile süslenerek bir okul dershanesi haline getirilmiştir.

Tören münasebetile hapishanede bir - de sergi açılmıştır. Burada mahkûmla - rın bütün el emekleri görülüyor. Öğ -

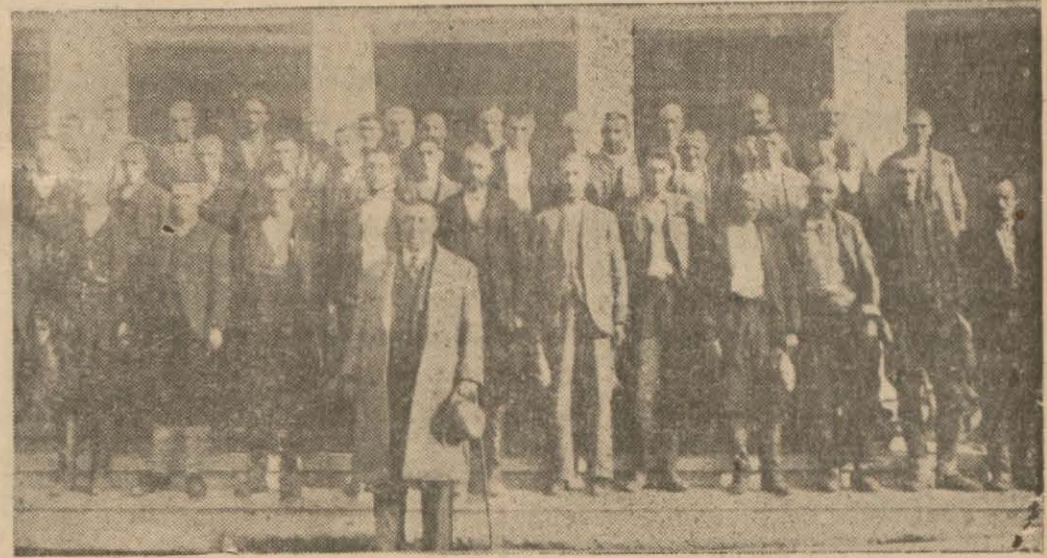
rendiğine göre cezaevinde 20 dokuma tezgâhi, iki çorap ve fanilâ makinesi, bir marangoz ve iki kunduracılık atö - yesi vardır. Ayrıca boncukla el işleri i - le hayvan kolan ve eğer takımları da yapılmaktadır.

Cezaevinde senede 99,500 metre do - kuma alaca, 9000 fanilâ, 3800 çift çor - rap ve 800 çift kundura yapılmıştır. Bütün bu işler şehrimizde ve civar şe - hirlere bağı kazalarda büyük bir rağ - bet kazanmakta ve tutulmaktadır. Di - ğer el işlerine aid miktar belli değil - dir.

Hapishanenin bütün tesisatı yenileş - tirilmiş ve bina ıslah olunmuştur.

Resimde Cezaevi mektebine kundu - racı mahkûmlar ve cezaevi müdürü - görülmektedir.

Sındırgıda parti kaza kongresi

Sındırgı (Hususi) — Halk Partisi kaza kongresi yapılmış, neticede Ali Reşad Gökseydan, Hilmi Hattatoğlu, İbrahim Dedebaş, Mehmed Şinasi Ağa - oğlu ve maarif memuru başöğretmen Ali Kadri Balkan kaza hey'eti idaresi - ne seçilmişlerdir. Resimde kongrede ha - zır bulunanlar görülmektedir.

Küçük Memleket Haberleri

Aksaray Kaymakamı mezun

Aksaray kaymakamı Asım Tekin hastalı - ğından dolay iki ay mezuniyet olarak te - davi edilmek üzere Ankaraya gitmiştir. Kaymakamlık işi tahriat kâtili Tahsin Ulu - çay tarafından vekâleten ifa edilecektir.

Merzifonda sinema

Hususi muhasebeye aid olan Merzifon si - neması satılmıştır. Yeni sahib sinemayı asrı bir şekilde tadil ederek memleketin bu bü - yük ihtiyacını karşılayacaktır.

Şile M' umumî muavinliği

Şile — Bir müddettenberi Silivri hâkim muavinliğinde bulunan Şile C. Müddeumum - mi muavinî Tevfik Akın gelerek buradaki va - zifesine başlamıştır.

Sile'de arazi tahrir işi

Şile muhasebesinde arazi tahrir işlerini teftiş gelen Maliye Vekâletli müfettişlerin - den Şaban tahrir işlerini gözen geçirdik - ten sonra buradan ayrılmıştır.

Gemlikte zeytin mahsulü

Gemliğin geçen seneki zeytin mahsulü yüzde yüz iken bu seneki nisbet yüzde onu geçmemektedir.

Gemlikte grip yok

Gemlik civarında grip hastalığı bulunma - sını rağmen kazada hiç bir gripliye tesadüf edilmemiştir.

Gemlik belediye doktorluğu

Gemlik belediyesinin faal doktoru Hikmet Ögmen Samandere dispanserine nakledil - rek kasabamızdan ayrılmıştır. Yerine gene faal ve enerjik bir doktorun gelmesi bekle - niyor.

Bursa hayvanlarında Şap hastalığı

Bursa vilâyeti civarındaki hayvanlarda Şap hastalığı bulunduğu haber alınarak Gemlik hayvanlarına da sırayet etmemesi i - çin bayraktar dairlesince lâzım gelen tedbir - ler alınmıştır.

Umurbey köyü ve Armudlu köy ebekleri Balıkesir köy ebe mektebi mezunlarından Emine Özmen Umurbey köyü ve Emine Yıl - maz da Armudlu nahiyesi ebekliklerine tayin edilerek işe baslatılmışlardır.

Gemlik Halkevinde sinema

Gemlikte mevsimin başlaması üzerine İs - tanbuldan temin edilen sinema gelmiş ve Halkevi salonunda, Atatürkün üfülü dola - yışla yapılan matem ve merasim çekilen filmi ve bu meydana bazı ahlâki ve hissi filmleri de göstermeğe başlamıştır.

Bigada yeni Parti idare heyeti seçildi

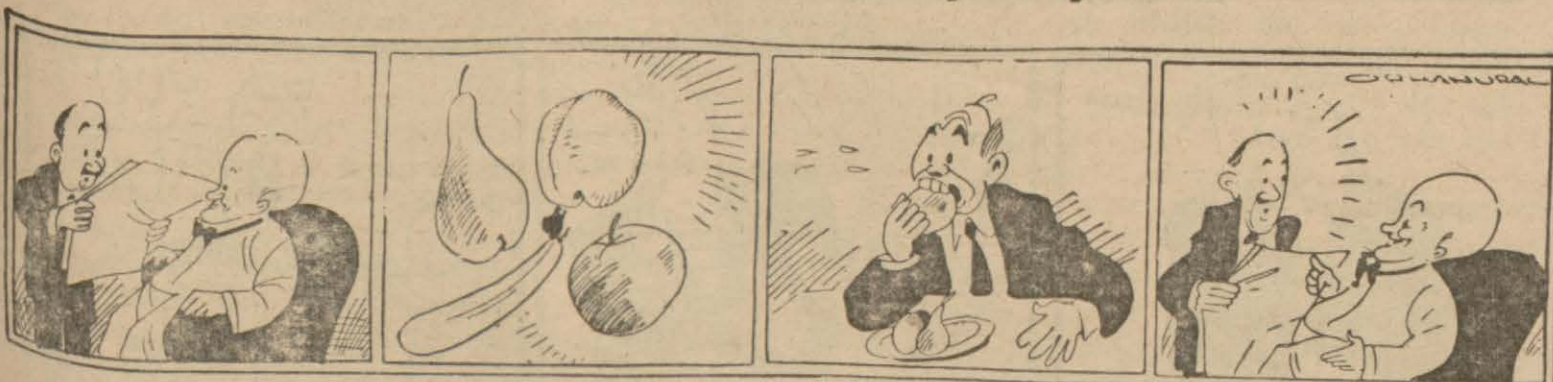
Geçen hafta yapılan toplantıda Biga Parti idare heyeti başkanlığına belediye reisi Raşid, azalıklara da avukat İsmail Hakkı, Dimetokalı Ahmed Uygur, Hasan Bakırcı, Ahmed Çarkeci, Bekir Zahirceci, Ahmed Pa - puççu seçilmişlerdir.

İzmir turistik yolları

İzmir (Hususi) — İzmirde inşa olu - nacak turistik yollar için Nafia Vekâ - ietince hususi bir teşkilât meydana ge - tirilmiştir. Teşkilât seflğine tayin o - lunan vekâlet şoseler ve köprüler reis muavini Emin Dizgin yakında İzmirde gelecektir.

İzmir turistik yollarını inşa talib olan bir İngiliz grupunun salâhiyettar üç mühendis şehrimize gelmiş ve yol - ları tetkike başlamıştır. İngiliz grupu tetkiklerini müteakib teklifini Nafia Vekâletine yapacaktır. İngiliz grupu müsaid şeraitle İzmir vilâyetinin bü - tün yollarını asfalt olarak yapmağa ta - libdir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Fizyoloji âlimleri insan vücudunun muhtaç olduğu vitamini..

... insanların elma, armud, ayva gibi meyvaların..

... kabuklarını yemeden de temin etmeleri mümkün olduğunu keşfetmişler..

Hasan Bey — Aşkolsun o âlimlere, karpuz kabuğu ye -meye başlamadan bizi bu derdden halâs ettiler

Hâdiseler Karşısında

KORKU

Karakbyde duran otobüsün kondüktörü otobüsün açık kapısından sarkmış bir halde şoföre:

— Ağır ol!
— Kumandasını verirken, bana da!
— Acele edelim, yer var.

Diye bağırıyordu. Onun davetine icabet etmiş olmak için değil, tramvaydan çabuk beni evime götürüleceğine azıcık inanım olduğu için otobüse girdim:

— İleri bayım.

Sol taraftaki kanapelerden biri boştu. Oturduğum zaman solumdaki camı gördüm. Dağılmış cam olduğu için kırılmış, fakat dağılmamıştı. Çok otobüste, çok otomobilde dağılmamış kırık cam görmemişim. Ortadaki ufak bir deliğin etrafındaki ince ve sivri cam parçalarının sayısı belki yüzler hanesine giren rakamlarla ifade edilmeyecek kadar fazla idi. Evvelâ pencerenin önüne oturmuşken öbür yana çekilmiştim. Benden sonra otobüse giren bir yolcu:

— Affedersiniz, kenara geçseniz de ben de otursam!

Demez mi?

— Hayır orada ölüm tehlikesi var, siz buyurun!

Diyecektim. Çarın camın yanına yaklaştım.

Otobüs hareket etti. Cam parçaları tıkradılar.

— Ha şimdi parçalanıp başıma düşecek!

Diye bekliyordum. Otobüs bir tramvayın yanından geçiyordu. Tramvayla ara-

mızda ancak dört parmak yer vardı:

— Şimdi sürünecek, ve bu cam...

Elimi yüzüme kapamışım. Fakat bu da neye yarardı. Parçalardan ense kökümüne saplanacak bir tanesi beni öbür dünyaya göndermek için kâfi değil miydi?

Etrafıma baktım. Kucağındaki çocuğunu ikide bir azarlıyan orta yaşlı kadın benim geçirdiğim tehlikeden bîhaberdi. Sağımdaki papyon boyunbağlı genç benden sonra otobüse binmiş olduğu ve beni camın yanında oturmağa teşvik ettiği için, benim ölümüne sebebiyet vereceğin bizzat kendisi olduğunu hiç düşünmüyör gibi lâkaydı oturuyordu. Şoförün yanındaki polis arkasında biraz sonra vukua gelecek büyük tehlikeden habersizdi.

Otobüsün tekerleği bir taşla çarpmış olacak ki! Bir anda makas çatırdadı. Bütün yolcular bir ileri, bir geri harekete geldiler. Cam bu sefer daha korkunç bir takırtı ile takırdadı. Başımın ucunda bekleyen Azrail'in soğuk nefesini bütün vücudümde hissettim, bütün vücudüm birden titredi. Kondüktör, gülererek şoföre bağırıyordu:

— Ne oldu be ağabey?

İşaret ettim:

— Burada dur?

Kondüktör yüzüme baktı:

— Hasta mısın ağabey!

Yüzümün değişmiş rengini farketmişti:

— Evet hastalandım.

Otobüsten indigim zaman ancak rahat bir nefes alabiliyordum:

— Çok şükür hayattayım!

İsmet Hulusi

Garib şeyler

Yıldızların ziyası sese kalbedilirse netice ne olur?

Gökyüzünden bir görüntü

Yıldızlardan intişar eden ziya, elektrik vasıtasıyla sese kalbedilirse netice ne olur?

Çekoslovakya'da Strao Dala muntakasında büyük bir rasadhane mevcuttur. Bu rasadhanede bulunan büyük bir teleskop ile Vega yıldızı tetkik edilmiştir. Esasen bu yıldızı göz ile görmek de kabildir. Yıldız bu teleskop ile iyice tetkik edildikten sonra profesör Sterneberg tarafından icad edilen hususî aletler ile de şuaları zaptolunmuştur.

Bu şualar elektrik vasıtasıyla sese kalbolunarak Bratislava radyo merkezine verilmiş, gramofon plâkları doludurdu gibi bu ses davetlilere radyo ile dinletilmiştir.

Aşağı yukarı sesli filmlerdeki gibi. Bundan bir müddet evvel de küremizin semada dönerken çıkardığı ses dahi zapt edilmişti! Bu ses kuvvetli bir maden düdüğü andırıyordu. Keskin ve tiz çıkıyor idi...

Bugün Vega yıldızı ile yapılmış ve yapılmakta olan mühim tecrübe yarın diğer yıldızlarla yapılacaktır.

Profesör Sterneberg ve rüfekasının beyanatlarına nazaran yakında muhtelif yıldızlardan çıkan seslerden konser bile tertib eylemek imkân dahiline girecektir. Amma faydası ne diyeceksiniz? Bunu Çek âlimlerine soralım.

★

Kış saati ve ikizler...

Geçen Teşrinievvelin ikinci günü geesi Londra hastanelerinden birinde garib bir vak'a olmuştur. İngiliz âdetleri mucibince o gece saat 2 den itibaren kış saati tatbik edilir. İkiye çeyrek kala kadının biri ikiz doğurur. İlk çocuk saat biri kırk beş gece dünyaya gelir. İkinci yarım saat sonra! Bu arada saatler bir saat geri alınır. Saat 1,15 i gösterir! Doktorlarla nüfus dairesi arasında bir ihtilâf başgösterir. Çocuklardan hangisinin daha evvel dünyaya geldiği hususunda bir türlü anlaşamazlar.

Bunda şaşırarak bir şey yok zannedenler aldanırlar! Çünkü nüfus dairesi çocuklardan büyüğünün saat biri kırk beş gece doğduğunu, küçüğünün ise yarım saat evvel, yani saat biri çeyrek gece doğduğunu iddia eder!... Şimdi iş mahkemeye düşmek üzere dir!

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

"Hisar", vapuru kurbanlarının aileleri yeni iki dava açtılar

Davacılar (Hisar) vapuru sahibleriyle Denizbanktan 260 bin lira tazminat istediler

Bundan bir müddet evvel İrvada Merkeb adası açıklarında vukua gelen ve birçok insanın ölümü, birçok ocakların sönmeye neticelenen Hisar vapuru faciası, Adliyede yeni davaların açılmasına sebep olmuştur.

Faciaya kurban gidenlerin aileleri tarafından evvelce asliye 4 üncü hukuk mahkemesine bir müracaat yapılarak kaza mahallinde ve batan vapurun enkazı üzerinde bir tesbiti delâil keşfi yapılması istenmişti.

Ehli vukuf, vapurun kayalara çarpa çarpa parçalanarak battığını tesbit etmişti.

Şimdi kazazedelerin aileleri efradı, mahkemeye ikinci bir istida vererek, Hisar vapurunun sahipleri bulunan Kalkavanzadeler ve Denizbank aleyhine iki tazminat davası ikame etmişlerdir. Denizbank aleyhine açılan davanın mevzuunu aşağıda yazdığımız iddialar teşkil etmektedir:

1 — Hisar vapuru teknesinin uzun çalışma neticesinde fiziki mukavemetini kaybetmiş olması dolayısıyla vapurun seferden evvel kalafata çekilerek bir tamir görmesi icab ederken havuza çekilmemesi ve esaslı bir tamire tâbi tutulmaması.

2 — Liman idaresinin bu şartlar içerisinde bulunan vapurun sefere çıkmasına müsaade etmiş olması.

3 — Fenerler ve tahliye idarelerinin kazazedelere kâfi yardım etmemiş olması.

Bu iddialara karşı mukabil taraf vekilleri cevaplarını bildirecekler ve hâdise mahkeme safhasına intikal edecektir.

20 kişiden ibaret olan davacılar, gerek Kalkavanzadeler, gerekse Denizbanktan, şahısları namına ayrı ayrı 13'er bin lira tazminat istemektedirler.

Bu suretle her iki taraftan istenen umumî tazminatın yekünü, 260 bin lirası bulmaktadır.

Bir kahveciye tabanca çeken bekçi mahakeme edildi

Dün, Ağırceza mahkemesinde bir öl-

dürmeğe teşebbüs davasının duruşmasına başlanmıştır.

Suçlu, Şişlide Meşrutiyet mahallesinde bekçisi Hacı Durbay, bir mezuniyet gününde, bir hayli rakı içtikten sonra, Galatada Mehmedin kahvesine gitmiştir.

Hacı Durbay, bir müddet oturduktan sonra, kahveci Mehmed aramakta olduğu bir maznuna benzeterek, Emr-nönü merkezine götürmek istemiştir. Öteki razı olmayınca aralarında kavga çıkmış, Hacı Durbay tabancasını çektiği gibi kahvecinin göğsüne dayamıştır. Bekçi bir aralık tetiği dahi çekmişse de, tabanca ateş almamış, Mehmedin hayatı kurtulmuştur.

Dün yapılan sorgusunda, suçlu:

— O gece çok sarhoş olmuştum, ne yaptığımı hatırlıyamıyorum, demiş. Mahkemede dinlenen şahidler, hâdiseyi yukarıda yazdığımız şekilde anlatmışlardır.

Muhakeme, diğer bazı şahidlerin celbi için talik edilmiştir.

Baronun toplantısı tehir edildi

İstanbul barosu tarafından dün yapılacak olan toplantı, ekseriyet bulunmadığından gelecek haftaya tehir edilmiştir.

Askerlik işleri:

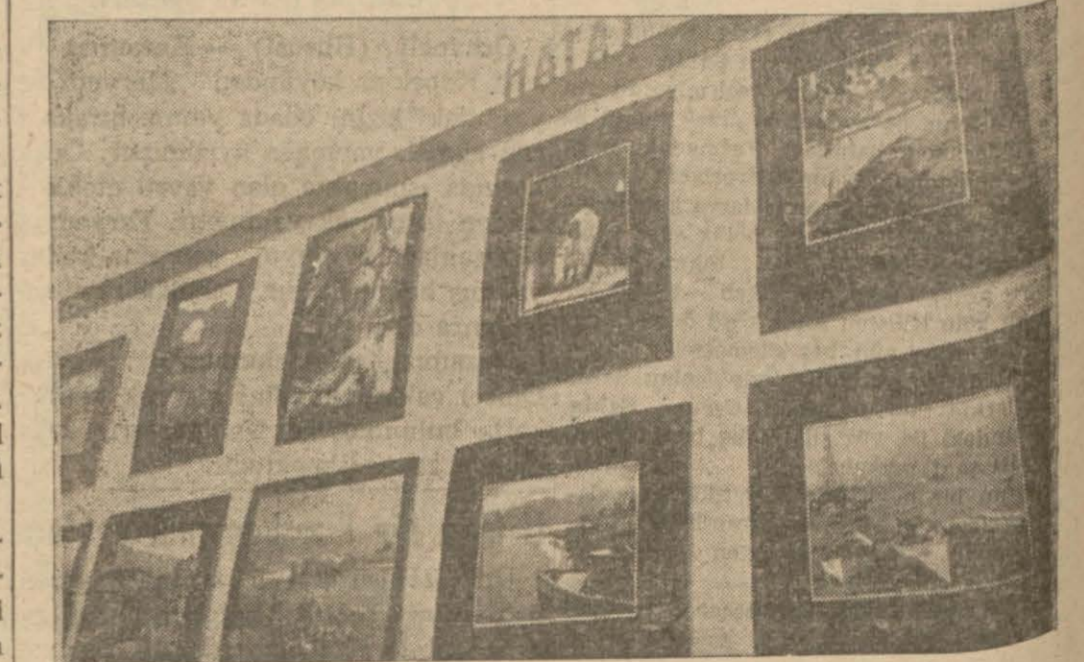
Maas yoklamasını yaptırmıyan emekli subaylara

Üsküdar Askerlik Şubesinde: Üsküdar kazası emvalinden maas almakta bulunan emekli subaylardan 938 ikinci teşrin maas yoklamalarını şubemize yaptırmamış bulunan emekli subayların maas resmî senedlerle birlikte bir hafta zarfında şubemize behemehal müracaat etmeleri lüzumu ehemmiyetle ilan olunur.

Bir kahveci şakalaşırken yaralandı

Andon isminde biri, Şişhane yokuşunda kahveci İsakın kahvesi önünden geçmekte iken elindeki bıçakla kahveci ile şakalaşmağa başlamıştır. Bu esnada İsak ayağından yaralanmış; suşulu yakalanmıştır.

Matbuat Umum Müdürlüğünün fotoğraf sergisi

Ankara'da Matbuat Umum Müdürlüğü tarafından bir fotoğraf sergisi açılmıştır. Yurdun birçok güzel köşelerini canlandıran bu fotoğraflar cidden güzeldir. Resim sergide Hatay köşesini gösteriyor.

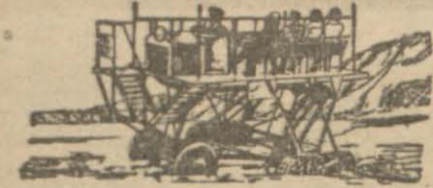
Bilmece zor gelince

Bacaksızın maskaralıkları:

Bunları biliyor mu idiniz?

Hem karada, hem denizde yürüyen otobüs

İngilterede yapılan bu otobüs, hem karada, hem denizde işler.

İçerisinde seyahat eden yolcular o kadar rahat ediyorlar ki yolcuların bir çoğu bu otobüsleri tercih ediyorlar.

İncil mısralarından vücuda getirilen ilâhi

Çarls Vezley

ismindeki bu şair yazdığı meşhur «Ruhumun âşığı» isimli ilâhîni İncilden seçtiği mısralarla vücuda getirmiştir.

Bu ilâhi cidden harikulâde güzel ve canlıdır.

GÖNÜLİSLERİ

Aşk meselesinde Telepatî

Okuyucularımızdan bir genç kız, Bayan L. D. beni pek anlamadığım bir mevzu ile karşı karşıya bırakıyor. Anlattığı hikâye şöyle hülâsa edilebilir:

— Nişanlandık, nikâhlandık. Fakat düğün yapmağa vakit bulamadan sevdiğim Erzuruma gitti, iş icabı altı ay orada kalması lâzım. Erzurum keltmesi dile kolay, fakat demiryolu henüz yapılmadığı için bana dünyanın öbür ucu gibi geliyor. Belki mübalâğa ediyorum, fakat ne olursa olsun bir mektubun gidip cevabının gelmesi 25 günü buluyor. Fakat asıl söylemek istediğim şey bu değil. Nişanlımın, yahud nikâhlımın gittiği gündemberi hemen her gece onu rüyamda görüyorum. Bazan şen, bazan kederlidir. Derken mektub geliyor, bakıyorum birinde işinin iyi gittiğini, diğerinde müşkülâtla karşılaştığını yazılı. Derken merak ederek rüyalarımın tarihleriyle karşılaştırmaya başladım, görüldüğüm rüyaların hakikatlerin birer ifadesidir.

Bir arkadaşuma söylemişim: Telepatî hâdisesidir, yekdiğerini çok sevenler arasında ruhların uzaktan

konuşmalarıdır, dedi.

Gerçekten biz birbirimizi bu kadar seviyor muyuz? Gerçekten böyle bir kuvvet mevcut mudur?

★

Okuyucumu, evet veya hayır cevabı tatmin edemeyeceğim, yalnız başımdan geçen bir hâdiseyi anlatayim:

On yıl kadar evvel Beyoğlunda Fransız tiyatrosuna bir Fransız manyatizmacı gelmişti. İnsanı hayrette bırakabilecek tecrübeler yaptığı söyleniyordu. Merak ederek bir gün gittim. Sahnede bir kıza manyatize edip uyuttu, sonra halk arasına inerek:

— Benim kulağıma istediğinizi söyleyin, sahnede uyuyan kız aynen tekrar edecektir, dedi. Merak ettim. Bir şey sordum, adam dinledi. Sonra sahnedeki kadına hitab ederek:

— Bayan ne diyor? diye sordu. El'an hayret ederim: Kadın benim cümlemiy aynen tekrar etti. Sahne ile aramızda en aşağı 20 metre vardı ve tabii adam kadına telefonla bağlı değildi.

Evet kızım, ruhlar arasında uzaktan anlaşma, konuşma, demiyeyim, bir münasebet var amma mahiyeti nedir? Cevab veremeyeceğim.

TEYZE

Eski Şehremini operatör Cemil Topuzlunun hatıraları

Beşinci Mehmedle ikinci mülâkat

Padişah pencerede idi, bütün saray bahçesi halk ile dolmuştu. En önde bir bayrak bayrağın iki tarafında Talat Bey (Paşa) ile Hallaçyan Efendi görülüyordu. İkide bir "Harb isteriz" avazları yükseliyordu

Cemil Topuzlu notlarına baktı. Sonra üvâm etti:

— Cumartesi günü haber verdiler. Hünkâr, öğleden evvel nezdine gelmemi irade etmiş!

Bir saat sonra huzurda idim. Mehmed Reşad V beni görür görmez, mutadı olduğu vechile:

— Paşa, sizi afiyette gördüm, mahzuz oldum, iltifatını tekrarladı.

Arkadan da:

— Merak etme, dedi. Nâzım Paşa, bana teminat verid.

— Harbin olmayacağına dair mi efendim?

— Hayır! Galib geleceğimize dair!

Ben, bunu, noktâ nazarına göre, müsabet bir cevap tîlâki etmediğim için itiraz edecek oldum. Mehmed Reşad V düşünceye cevap verdi:

— Harb vukua gelirse, inşaallah taala müzaffer oluruz. Lâkin, elimden geldiği kadar harbin önünü almağa çalışacağım. Müsterih ol...

Ben, gerek padişahın bu teminatından ve gerek kayınpederim şeyhislâm Cemaleddin Efendinin sözlerinden, vadelerin den harbin önüne geçileceğine inandım. Bir kaç gün kadar bu bahsi kurcaladım.

Bir gün, gene saraya gitmiş, padişahı müayene ediyordum. İşim bittikten sonra, Mehmed Reşad V:

— Haydi, paşa alt kata inelim, dedi. Büyük bahçeye bakan odaya geçelim.

— Burada rahatsız mı oluyorsunuz efendim?

— Hayır! Tebaai şahnem, muharebe için tezahürat yapacakmış! Bunun için sarayın bahçesine girecekler. Ben de halka görünceğim.

Mehmed Reşad V in bu sözlerini istiglal etmekle beraber, tabii arkasına düştim. Büyük giriş merdiveninin solunda bulunan salona girdik. Hemen pencere-leri açtılar: Ortadaki önüne hünkâr geldi, soldakine de benimle beraber «mai-yeti şahane» de bulunan diğer zatlar yaklaşılar.

Bir de ne göreyim? Tekmil bahçe halkı dolmuş. Herkes birbiri üstüne yığılmış, çimenler çiğnenmiş, tarhlar bozulmuş... Hattâ bir çokları ağaçların üstüne tırmanmışlar! Bir kalabalık ki sormayın...

Hepsi de padişahı bekliyormuş. Mehmed Reşad V, pencerede görünür görünmez bir alkışlar koptu. Hünkâr, elile halkı selâmladı. Bir ikinci alkış daha. On dan sonra, başladılar nümâyişe...

Bu arada iki kişi gözüme çarptı. Talat Bey (daha paşa ve nazır olmamıştı) ile meh'us Hallaçyan Efendi. Her ikisinin arasında, uzun bir direğe takılmış Osmanlı bayrağı vardı. Bayrağın sağ tarafında duran Talat Paşa sol elile; sol tarafında duran Hallaçyan Efendi sağ elile direği tutuyorlardı. İkide birde bayrak sallıyorlar ve avazları çıktığı kadar:

— Harb isteriz, harb, diye bağıyorlardı!

Bu sözlerin arkasından da sanki kıyamet kopuyormuşçasına bir vaveylâ başlıyordu; meydan, halkın sesile çın çın ötüyordu. Halkın arasında bulunan o zaman «Darülfünunu Osmanî» talebeleri de alkışlar ediyorlardı. Talat Paşa ile Hallaçyan Efendinin «Harb isteriz, harb!» diye bağıyorları müteakib, onlar da yumruklarını sıkıyorlar:

— Fîlibeye hücum, Sofyaya hücum, Fîlibe, Sofya, Fîlibe, Sofya... feryadını bağıyorlardı!

Bu nümâyiş epeyce devam etti. Zavalı Mehmed Reşad V, hayret ve sükûnetle bakarak dinlemek mecburiyetinde kaldı. Fakat iş bununla da bitmiyordu. Nümâyişlerin başlarında bulunanlar, bilhassa Talat Bey ile Hallaçyan Efendi ve diğerleri, iki arkadaşları «Huzuru şahane» ye kabul edilmelerini istediler. Bu suretle, harbi arzularının sebeplerini arz edeceklerini bildirdiler. Fakat, Mehmed Reşad V, gene mutadı olduğu vechile, pencereden:

— Memnun oldum, mahzuz oldum, di-

Talat Paşa

Hallaçyan efendi

yerek çekildi. Nümâyişçilerin göndermek istedikleri heyeti kabul etmedi.

Odadan çıkarken, bana:

— Sen de gel paşa, dedi.

Ardı sıra yürüdüm. Beraberce kabul odasına girdik. Hünkâr, koltuğuna oturdu. Bana da, gene karşısındaki sandalyeyi işaret etti. Fakat hiç bir şey söylemedi. Halinden, tavrından düşünceli olduğu anlaşılıyordu. Az sonra başını sağa doğru eğdi... Ellerini, içlerini yukarıya doğru çevirmek suretile açtı ve omuzları arasına gömdüğü başı gene sağa meyilli bulunduğu halde, dudaklarını büzdü. Fakat, gene bir şey söylemedi! Yalnız bu halile, bu halinin belli lisanile şunu demek istediği pekâlâ anlaşılıyordu:

— Görüyorsunuz ya paşa, harb istiyorlar! Benim elimden ne gelir?

Cemil Topuzlu, hâlâ o günleri yaşıyor gibî, adeta heyecanla sözlerine devam etti:

— Padişahın muhteriz sükûtundan da pek güzel anlaşılacağı vechile, bu nümâyiş onun üzerinde büyük bir tesir yapmıştı! Fakat, hâdisenin şümülli bu kadarla da kalmıyordu. Zannedersen, Vükelâ Meclisinde bıraktığı intiba daha derin idi, hattâ bir korku tevliid edecek kadar...

Nitekim, nümâyışten bir gün sonra sadrazam Gazi Ahmed Muhtar Paşayı görmüştüm. Kendisine, gene harbin aleyhinde olmak üzere bir kaç söz söylemek istedim. Sadrazam paşa, bana hak veremekte beraber, bir yolunu bulup, sözün mecrasını değiştirdi. Hattâ diyebilirim ki malâyânî lâflarla bahsi kapattı. Her zaman cesur ve açık açık hareket etmek mutadı olan Gazi Ahmed Muhtar Paşanın, şu veya bu tarzda, müsabet veya menfi bir söz söylemeyişi, onun da bu husustaki ihtirazının bariz bir delilidir kanaatindeyim.

Hülâsa, gerek padişahın, gerek vükelânın yılmırlıkları neticesinde, nümâyişten tesiri, yapılan propagandaların da inzi mamile daha genişliyor, adeta umumî bir mahiyet alıyordu.

Kanaatimce, nümâyiş, öyle bir hareket noktası oldu ki müntehasını Balkan harbi teşkil etti.

Cemil Topuzlu yavaş bir sesle:

— Ve maalesef, bütün emeklerim de

boşa gitti, diye sözünü tamamladı. Sonra ağır ağır ilâve etti:

— Keşki biz, yani gerek ben ve gerek Abdullah Paşa, harbin neticesine dair yaptığımız tahminde yanılmış olsaydık!

Kısa bir zaman içinde Sırb, Karadağ, Bulgar ve Yunan orduları ilerlemeğe başladılar. Arnavudların da ihaneti tahakkuk etti. Daha dün, haritada, hakîmiyetimiz altında gözükken koca koca vilâyetler artık elimizden gidiyordu.

Fakat, kanaatimce gene harbi durdurmak, «zararın neresinden dönülse kârdır» deyip mütareke akdetmek imkânı vardı. Bu suretle Rumeliyi büsbütün kaybetmemiş olacak idik.

Düşünüyordum ki, harbin önünü almağa muvaffak olamadık. Hiç değil ise, muharebenin devam etmemesine bir çare bulalım.

— Harbi nasıl durduracak idiniz? Buna imkân var mı idi?

— Mağlûbiyetimizin fiilen tahakkuk etmesi ile umuyordum ki evvelce yüksekte anılanlar artık susacaklardır. Çünkü, ortada, gözle görülür, elle tutulur acı bir hakikat vardır. Bu vaziyet karşısında, harbetmenin gafil nikbinliğine kendilerini kapıranlar susacaklardır.

Düşüncemi gene Mehmed Reşad V e açtım. Artık, varid görülmeyen ihtimal ve faraziyelere müsteniden konuşmadığımı, felâketin imparatorluğın mukadderatı üzerinde rol oynayacağını uzun boylu anlattım. Mehmed Reşad V in en büyük korkusu, tahttan indirilmek idi. «İmparatorluğın mukadderatı» sözü ile kendisine bu noktayı telmih edince, zavalı cidden telaşlandı. Çaresiz kalmış bir insan iztrabile sordu:

— Peki paşa, ne yapalım? Kendisine:

— O çok kolay efendimiz, cevabını verdim.

— Nasıl kolay Paşa Rumeli elden gidiyor.

— Mâni olun efendimiz!

— Ne suretle?

— Şûrayı saltanat içtimamı irade buyurunuz. Böylece, harbi durdurmak ve mütareke akteilmek kararı verilsin.

Mehmed Reşad V, derin bir yeis için dedi:

— Olur Paşa, çalışırım, dedi!

Yazan: Sabih Alaçam

Bir hafta içinde Almanya yapılan ihracat

Son bir hafta içinde Almanya 19,000 lira kıymetinde 55,000 kilo eski yün parçaları, 1000 liralık 110 kilo ham ipek mensucat, 9450 lira kıymetinde 18,000 kilo ceviz, 3915 liralık 6000 kilo tuzlu barsak, 43,593 liralık 48863 kilo tiftik, 1309 liralık 2788 kilo iç fındık, 6600 liralık 20,000 kilo ham keten, 4838 liralık 125 kilo yün halı, 4384 liralık 697 kilo tuzlu koyun, 10,050 liralık 1380 kilo koyun barsağı, Rusya'ya da 85,499 liralık 133,496 kilo yapak ihraç olunmuştur.

Öğretmen kadrosu tamamlandı

İstanbul ve civarındaki ilk ve orta mekteplerde münhal öğretmenlik kalmamıştır. Gerek asaleten, gerekse yardımcı öğretmen olarak bütün açık yerler doldurulmuş ve kadrolar son şekline almıştır. Kültür Müdürlüğü boş yer olmadığı cihetle bu kabil müracaatların beyhude yere yapılmamasını tebliğ etmiştir.

Bir otomobil bir kadına çarptı

Bedrinin idaresindeki hususî otomobil, Kuşdildiren geçmekte iken, Meliha isminde bir kadına çarparak yaralamıştır.

Yaralı berayı tedavi Haydarpaşa Nümeve hastanesine kaldırılmış, suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

Aşçı Ali sıvacı Aliyi yaraladı

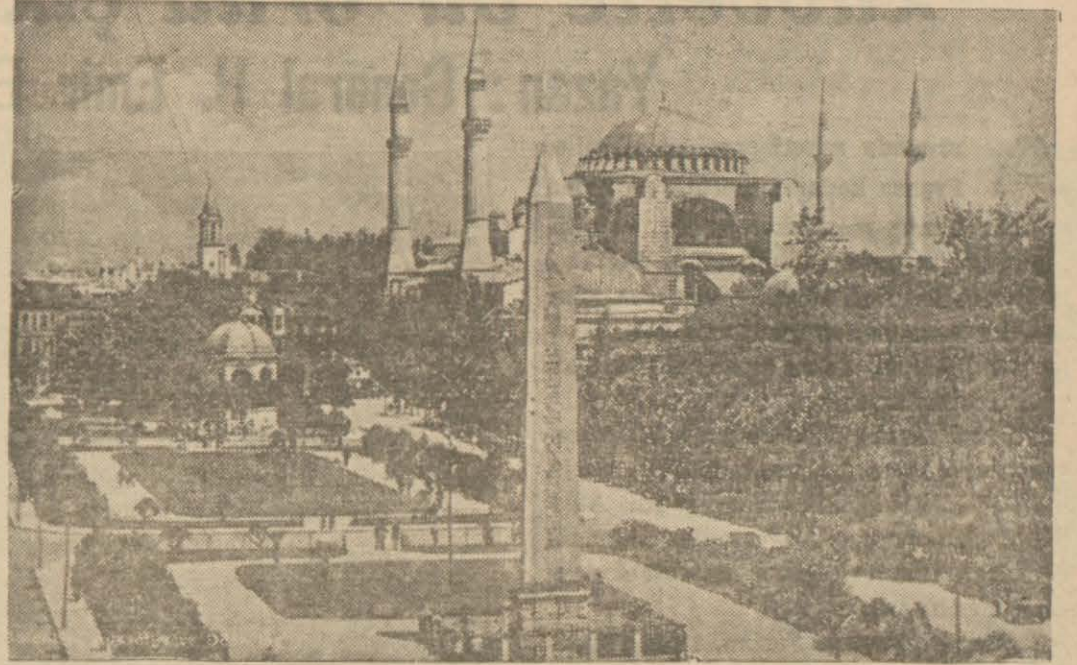
Şişlide Baharlı sokakta Sarı Ali ile kızı Şengül, aynı sokakta oturan sıvacı Ali, Musa ve Kâzım ile bir hastayı otomobilden indirmek meselesinden kavgaya tutuşmuşlardır.

Bu sırada ahçı Ali, sıvacı Aliyi bıçakla yaralamıştır. Suçlu yakalanmıştır.

Tarihi Tetkikler

İstanbul şehrinin eski meydanları

Yazan: Kadircan Kafli

Atmeydanının bu günkü hali

Modern ve büyük bir şehirde meydanların oynadıkları roller çok mühimdir: Ana caddeler buradan ayrılırlar; şehrin kan damarları olan yolları tayin ile buralara doğru olan halk yayılışını kolaylaştırırlar; toplantılar, geçid resimleri buralarda yapılır; iş hayatı içinde birbirini pek az gören, toplu yaşamın manasını kuvvetle hissedemiyenlerin eksikliklerini bazan tıklım tıklım dolan bu meydanlar tamamlarlar; yurda ve millete büyük hizmetler yapan kahraman adamlar buraya dikilen abidelerle ebedileştirilir; millî ülkülerin, atlatılan büyük felâketlerin ve irişilen büyük saadetlerin hatıraları oralarında tunç veya mermer üzerine işlenerek umumun şükran hisleri ifade olunur; vakit vakit hatırlanırlar.

Kısaca şöyle diyebiliriz: Geniş ve muhteşem bir meydan onun bulunduğu şehir için bir kalb gibidir. Büyük bir şehrin heyecan ve hareketini tanzim için bir çok meydanlara lüzüm vardır. Paris, Londra, Berlin, Roma, Ankara, Viyana, Newyork gibi şehirlerin hakiki portrelerini, keskin şahsiyetlerini ancak onların meydanlarında görebiliriz.

Büyük bir kısmı bir orta çağ manzarası gösteren İstanbulda, meydan olarak iki yer gösterebiliriz: Cümhuriyet ve Bayazid meydanları. Bunları bile modern bir şehircilik noktasından tahlil ve tenkid edersek sanmam ki birer karikatür olmadıklarını yüzde yüz ispat etmek kabil olsun!

Hükümet ve İstanbul belediyesi bu nokta üzerinde ehemmiyetle durmak lüzumunu hissetmiş, ilk iş olarak Eminönü ve Sirkeci meydanlarının açılmasına başlanmıştır. Köprünün İstanbul tarafına birer «Yol kesen» gibi dayanmış olan salaş ve berbad hanların ve dükkanların yıkılması epeyce ilerledi. Onların artık bir daha kalkmıyacağı boyları devrilinece o güzel Yenice mi âbidesi bütün ihtisam, vakar, san'at ve asaletle meydana çıkıyor. Köprüden İstanbul'a geçeni, şimdi üstlerinin başlarının iğrençliğini örtmek için etkelerine sahte inciler ve pullar dizmiş gibi duran iğrenç binaların yerine; beyaz sakallı, ağır başlı, muhterem bir ihtiyarı andıran Yenice mi karşılayıyor.

Acaba İstanbul eskiden de böyle meydanlı mıydı? O zamanki meydanlar nerelerde bulunuyordu? Bu soru üzerinde biraz duralım.

★

İstanbulu Megaralı Vizas kurdu; fakat Roma imparatoru Septim Sever, bir şehir haline getirdi. Asıl büyük şehri yapan da gene Roma imparatoru Kostantindir.

İlk şehir bugünkü Sarayburnunda, Topkapısarayının yerinde bulunuyordu. Yunan ve Roma şehirlerinde olduğu gibi buraya bir Akropol, bir stad, yom tiyatro, mabedler yapılmıştı. Halkın reyine müracaat için toplanmak üzere bir de Forum açılmıştı. Burası Ro-

madaki eşini ve eski Yunanlıların «Agora» sını andırıyordu. Kostantin ve Teodos kale duvarlarının dışarısında yapılmış olan evleri de içeri aldılar, böylece bugün yıkıntıları mevcut surlar meydana geldi. Şehir ancak o zaman en büyük şeklini almıştı. Bugün başlıbaşına bir şehir olan Beyoğlu tarafında yalnız bir mahalle vardı, Üsküdar ise pek az ev bulunuyordu. Bunun için İstanbulun meydanları şimdiki Eyüble Sarayburnu ve Yedikule müsellesinin içinde toplanmıştı.

Bugünkü Eminönü ve Balıkpazarının o zamanki adı Tögmadır. Burası pek kalabalıktı; şimdi Beyoğlu tarafında bulunan eğlence ve sefahat yerleri de evleri burada toplanmıştı. Daha ileri ve Mahmudpaşada Faram Teodos vardı. Aynı hükümdarın mezarı buraya yapılmıştı. Bugünkü «Meydan»ın yerinde veya o civarda bulunduğu muhakkak gibidir. Çünkü o zamandanberi İstanbulun ana caddeleri ve ana plânı pek az değişmiştir.

Oğüsteyon meydanı diğerlerine göre en büyük olan değildi; fakat mühimdi. Ayasofyanın önündeki boşluktan ibaretti. Karşıda Hipodrom, solda imparator sarayı ve senato binası görülüyordu. Bazı tarihlerde bu meydanın çevresinin direkler üstüne konmuş olan sacaklar altındaki bir çok dükkanlarla dolu olduğu yazılır. Orta yerde ufak kiliselerin gösterildiği plânlara da rastlanır; fakat hakikate uygunlukları çok şüphelidir. Muhakkak olan bir şey varsa imparator Kostantin bu meydanda iki sıra direkli ve örtülü yollar yaptırmış, Büyük Yustinyanos da tamir ettirmişti. Bunlar halkın yağmur ve güneşten korunmasına yarardı. Orta yerde sütunlar ve heykeller dikilmişti.

Bugün Ayasofyadan Edirnekapiya, Topkapı ve Yedikuleye doğru uzayan ana caddeler pek küçük doğrularla o zaman da aynı vaziyette idiler ve aynı rolü yapıyorlardı. Diğer meydanlar da bu iki uzun yol üzerinde bulunuyorlardı. Bu yola Mese caddesi deniliyordu.

Çemberlitaşın bulunduğu yer de büyük bir meydanı. Kostantin Forum'u diye anılıyordu. Atik Ali paşa camisini Köprülü matbaasına kadar olan büyük sahayı ve hemen hemen Nuruosmaniye'ye kadar uzayan kısmı içine alıyordu. Ortada bugünkü Çemberlitaş vardı. Bu taş ilk zamanlarda elli metre kadar yüksekmiş. Romadan getirilmiş, orada iken tepesine Apollon heykeli konulmuş; İstanbul geldiikten sonra muhtelif imparatorların heykellerini taşımış; bir aralık bir kısmı yıkılmış; yangınlar içinde kalmış, büsbütün yıkılmak tehlikesine karşı, 1701 senesinde dip taraftaki taş duvar örülmüş.

Forum Tavri denilen bugünkü Bayazid meydanı üniversite bahçesile binasının ve kule civarını da kaplıyordu. Tavri öküç demektir. Şehrin bütün yolları buradan ayrılırdı; çok kalabalık (Devamı 10 uncu sayfada)

Fransız ordusu

Harb olursa Fransa nasıl ve ne kuvvette bir ordu çıkarabilir?

Yazan: General H. Emir Erkilet

Avrupada askeri emniyet cihetile, Fransa kadar tabiatın yardımına mazhar olmuş memleket azdır; coğrafi topluluğu ve kara hududlarının dağlarla çevrilmiş bulunması müdafaa işini son derece kolaylaştırır, geniş batı, Atlas sahilleri ona deniz aşırı yolların açık olmasını temin eder.

Fransa, Büyük Harbde bu sahiller sayesinde, bilhassa Amerikadan her türlü noksanlarını tamamlayabilmiş idi. Akdeniz kıyıları da, Anavatanın bilhassa Şimali Afrika Fransasile muvasala peyda etmesine yarar.

Tunus, Cezayir ve Fastan, topu, yuvarlak hesab, 16 milyon nüfustan mürekkep olan bu Şimali Afrika Fransası ile 50 milyon nüfus yayan diğer Afrika Asya müstemlekeleri hep birden Fransız müstemleke imparatorluğunu vücuda getirir. Bu imparatorluk, yalnız Anavatan endüstrisinin muhtaç olduğu ham maddelerle madenleri vermek ve bu endüstri mamulâtının büyük bir kısmına müşteri olmakla kalmaz, nüfusu gittikçe azalan Fransa için, aynı zamanda, çok kıymetli bir insan deposu teşkil eder. Bu müstemlekelerin bir çok iktisadî fayda ve hizmetlerinden başka müstakbel bir harpte Fransanın emrine takriben bir milyonluk cengâver bir ordu çıkarıp verecekleri düşünülürse, bunların Fransa için, neden hayati ehemmiyetleri olduğu kolay anlaşılır; garibdir ki müstemleke, nüfusları kalabalık olan devletlere nüfus fazlalarını almak için yaradığı gibi, nüfusları az olan memleketlere de adam eksikliğini telâfiye hizmet edebiliyorlar.

Evet nüfus meselesi, Fransanın bu en mühim derdi hakkında Klemanso (Cle-

Fransız askerleri

saî, siyasî ve askeri çok ağır şartlardan başka galiblerin kontrol komisyonlarının gözleri önünde, ona bizzat kendi elile 59,897 top ve namlusu, 130,558 makineli tüfek, 31,470 bomba topu ve namlusu, 6,007,000 tüfek ve filinta, 212,000 telefon makinesi, 8,982 telsiz istasyonu, 2,500 harb sanayii makinesi, 15,714 bombacı ve avcı uçak, 27,757 uçak motorü, 26 büyük harb gemisi, 4 sahil zırhlısı, 19 küçük kruvazör, 21 mekteb vesair gemi, 83 torpitobot, 315 denizaltı ve bir çok uçak ve balon hali ilh... ilh... tahrib ettirmişlerdi. Fakat her şeye rağmen, Klemansonun dediği gibi bugün velûd Almanya tekrar dirilmiş ve kısır Fransa gene alt duruma düşmüştür.

Filvaki Fransa bu harbin neticesindeki emsalsiz galibiyeti ancak Rusya, İngiltere ve İtalyanın, ve bilhassa yarı dünyayı Almanya üzerine harbe sürükleyen İngiliz siyasî faaliyetinin yardımıyla kazanabilmiş idi. Bu harbde Almanya ile müttefiklerinin yarı 4 devletin 25 milyon askerine karşı Fransa ile müttefiklerinin, yani 29 devletin 44 milyon askeri dünyanın hemen her yerinde dövülmüşlerdi. Bu büyük savaş derinden derine incele-nirse, onu yapan ve kazanan mühim unsurların başında, bütün dünya denizlerine hâkim İngiliz armadasının geldiği görülür; çünkü, ancak bu donanma sayesinde, Fransa ve İngiltere, harb müddetince, deniz aşırı yerlerden yalnız yiyecek ve giyecek değil, Amerikadan da her türlü silâh ve harb malzemesi tedarik edebilmişler ve nihayet şimali Amerika devletler birliğini de kendi saflarında harbe sokarak Atlas Okyanusunun öte tarafından Fransaya 40 fırkalık taze bir ordu celbine muvaffak olmuşlardı. Şüphesiz, bu Amerikan ordusu gelmesi idi, harbin İtilâf devletlerine kazanılması pek şüpheli olurdu. Çünkü her şeyden evvel, Fransa ile müttefiklerinin tükenen manevî kuvvetlerini yerine getiren ve Almanlarla müttefiklerine, artık bu harbde galib gelmek ümidlerini kaybet-tiren Amerikanın Fransa tarafında harbe girmesi olmuştu.

Büyük Harb neticesi Fransanın zaferi ve harb kazançları ne kadar büyük olduysa, Almanyanın yediği darbe de o kadar şiddetli ve adeta bir ölüm darbesi olmuştu. Bununla beraber Fransa, harbden az sonra, emniyeti için yeniden endişe duymaya başlamış ve mağlûb Almanya henüz yerde yaralı yatarken bile, kendine bir takım müttefikler temin et-

mekle beraber teslimatı da elden bırakmamıştı. Bu suretle Fransız ordusu, harb den sonraki ilk on sene zarfında harbiye nazırlarının sık sık değişmesi ve iç içe-timâf durumundaki İhtilâf ve istikrarsızlıklar sebebiyle, bir tereddüd ve intikal devresi geçirdikten sonra, harb tecrübelelerine göre yeni ve kat'î teşkilâtını 1927/28 senelerinde tesbit etmişti.

Bu yeni teşkilâtın mühim bir esası ordunun barış zamanı bir talim ve terbiye ve seferberlik çerçevesi, yani bir kadro halinde olması ve bir harbde milletin bütün eli silâh tutarlarının bu kadro içine en seri surette girerek millî bir ordu vü-cude getirilmesidir. Bu esasın tabii bir neticesi olarak barış zamanı ordunun vasaî kuvvetini ve muvazzaf askeri hizmet müddetlerini makul asgarî hadlere indirmek daima kabil olur. Bu suretle meslek ordusuna nihayet venilerek yerine silâhlanmış millet ikame olunuyordu.

Yeni teşkilâta göre kara, hava ve deniz kuvvetleri, kendi dahilî ve hususî teknik işleri dolayısıyla ayrı ayrı bir nezarete, harb, hava ve deniz nezaretlerine bağlı ve bu suretle müstakildirler. İçindeki kıt'alar harb nezaretine bağlı bulunan şimali Afrika Fransası, yani Tunus, Cezayir ve Fas müstesna, diğer koloni ve manda memleketlerindeki askeri kıt'alar da müstemleke nezaretine tâbidirler. Fakat harbiye nazırı olan zat aynı zamanda millî müdafaa nazırı sıfat ve salâhiyetini de haiz bulunduğu için, millî müdafaa işlerinde hava ve deniz nazırlarının üstü sayılıyor ve bu sayede ayrı ayrı müstakil olan kara, hava ve deniz kuvvetlerinin teşkilât, teslimat ve işbirliği temin edilmiş bulunuyor.

Fransada mecburî askeri hizmet 21 inci yaştan 48 inci yaşa kadardır. Bunun, barış zamanı 2 senesi muvazzaf hizmet, 2 senesi hazır ihtiyat, 16 senesi birinci ve 8 senesi ikinci ihtiyattır ki bu suretle mecmuu 28 yıldır.

Şimalî Afrika ile kolonilerde askerlik hizmeti her tarafa aynı usul ve şekil altında tanzim edilmiş değildir. Maamafih buralarda umumiyetle 15 senelik bir askerlik mecburiyeti vardır ve bunun 3 senesi muvazzaf hizmet içindir. Şimdilik bunların yalnız bir kısmı silâh altına celbolunuyorsa da bu mikdar senebesene artmakta ve anavatanındaki şimalî Afrika ve müstemleke kıt'aları o nisbette fazla-laşmaktadır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Danyel Daryönün başına gelenler

Parislilerin besledikleri sevgi ve takdir güzel yıldızın az kalsın ölümüne sebep olacaktı

Danyel Daryön yeni filminde

Güzel sinema san'atkârı Danyel Daryön geçenlerde Pariste Chopin salonunda bir toplantıya riyaset etmiştir. Toplantı sonunda bine yakın sinema meraklısı güzel yıldızın etrafını sarmış ve kendisinden fotoğraf ve imza almak için ısrarlarla bulunmuşlardır. Bir aralık Danyel Daryön o kadar sıkışmıştır ki polisi im-

dada çıkarmak ihtiyacı hâsıl olmuştur. Polisler hemen gelmişler ve intizamı temin eylemişlerdir. Fakat güzel sinema yıldızı bu sefer de polislerin resim ve imza talebi ile karşılaşmıştır. San'atkâr kendisini izdihamdan kurtarmış olan yüze yakın polis ve komiser birer fotoğraf hediye eylemek mecburiyetinde kalmıştır!

Prens Starhemberg'in karısı bir film çevirecek

Bir vakitler Avusturya siyasî hayatında büyük bir rol oynamış olan Prens Starhemberg Nora Gregor adında bir aktris ve dansöz ile evlenmişti. Avusturyanın Almanyaya ilhakından sonra Viyanayı terkeyleyen Prens ve karısı şimdilik Fransada yerleşmişlerdir. Alınan son haberlere göre Prenses Starhemberg pek yakında Pariste çevrilmeye başlanacak olan büyük bir filmde baş rolü alacaktır.

Filmin şimdiki ismi (Rappel Immédiat) dir. Mevzuu geçen Eylülde Pariste cereyan eden hâdiselere temas eylemektedir.

Prenses bu filmde bir Amerikan yıldızını temsil edilecektir.

Filmde rol alacak erkek san'atkârlar şunlardır:

Erich von Stroheim, Bernard Lauer.

Eski bir san'atkâr ve çok güzel bir kadın olan Nora Gregor'un bu filmde büyük bir muvaffakiyet göstereceği tahmin edilmektedir.

Fransiska Gaal Avrunaya dönüyor...

Bir müddettenberi Hollywoodda bulunmakta olan ve son olarak meşhur san'atkâr Franchot ile birlikte «Katherine the last» adında bir film çevirmiş olan güzel Macar sinema yıldızı Fransiska Gaal Noel yortularını geçirmek üzere Avrunaya gelmektedir. Fransiska Macaristanda bulunan ailesi nezdine gidecektir. Söylendiğine göre de bir müddet sonra büsbütün yerleşmek üzere Hollywooda dönecektir.

Mikinin yeni bir kardeşi oldu

Walt Disney'in kurmuş olduğu (Miki) ailesi yeni bir aza kazanmıştır. Yeni doğan bu azanın ismi (Boğa Ferdinand) dir. (Boğa Ferdinand) in provalarında pek büyük muvaffakiyetler elde edilmiştir. (Boğa) nin yeni filmleri gelecek Şubat-tan itibaren piyasaya çıkacaktır.

İsa Miranda, Marlene Dietrich'in "resmî rakibesi"

Bir müddettenberi Hollywoodda ikamet etmekte olan büyük İtalyan sinema yıldızı İsa Miranda «günün yıldızı» olmak üzeredir. Son alınan mevsuk haberlere nazaran Paramount film kumpanyası İsa Mirandayı Marlene Dietrich'in yerine koymağa karar vermiştir.

İsa Miranda pek yakında (Hotel Imperial) adında büyük bir film çevirmeye başlayacaktır. Bu film vaktile Pola Negri sonra da Marlene Dietrich tarafından çevrilmiştir.

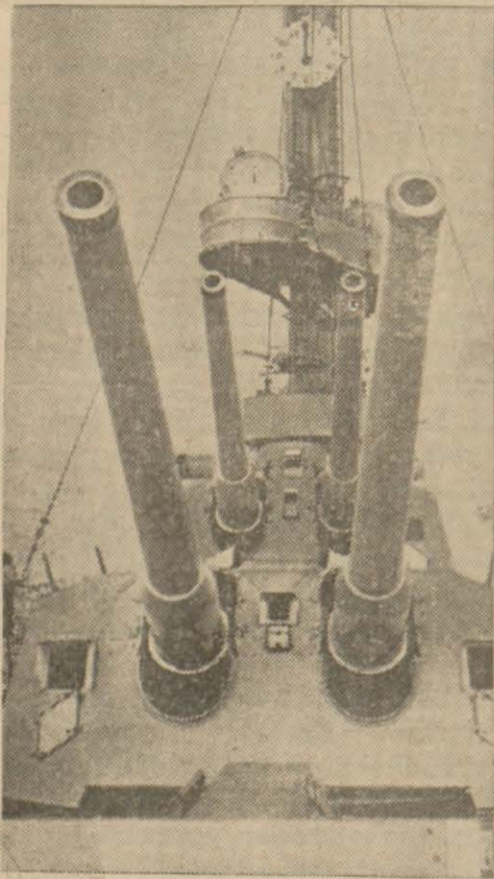
Bu film İtalyan yıldızının Amerikada çevirecek olduğu ilk «Amerikan» filmi olacaktır.

Hotel Imperial muvaffakiyet kazandığı takdirde kumpanya İsa Mirandaya (Yanık Kalbler) filminin yeni bir kopyasını çevirecektir.

Malûm olduğu üzere (Yanık Kalbler) Marlene'nin Amerikada çevirmiş olduğu ilk filmidir.

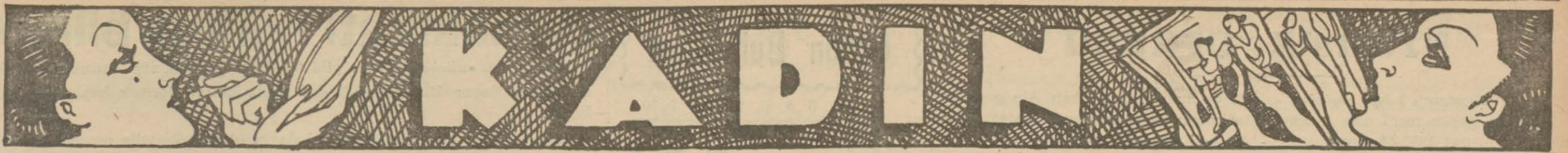
Columbiyanın yeni ve güzel yıldızı Rita Hayworth

Fransız harb gemilerinden birinin ön topları

menceau) nun, 11 Birinciteşrin 1919 da, Fransız âyanında, Versay muahedesini mü-nasebetile söylediği nutukta, dediklerini okuyan her insan derin derin düşünceye varır. Fransanın ihtiyar kapları şöyle diyordu: «Muahede metninde Fransanın çok çocuk sahibi olmakla mükellef olduğu yazılı değildir. Filvaki, buraya yazılması icab eden ilk şart bu idi. Çünkü, Fransa çok çocuklu aileler kuramandıktan sonra, muahedeye düşünbildiğiniz en güzel şartları istediğiniz kadar koyunuz, Almanyanın bütün toplarını elinden alınız ve daha ne yapmak ister-seniz yapınız, hepsi nafilidir; Fransa bir gün artık Fransız kalmıyacağı için batacaktır.»

Filhakika, Büyük Harbin mütarekesinde, galibler tarafından Almanyaya, işgali altında bulunan Belçika ile Fransız topraklarını ve Alsas Loreni 15 günde tahliyeden başka, 500 top, 25,000 makineli tüfek, 1700 uçak, 5000 lokomotif ve 150,000 vagonu teslim etmesi şart koşulmuş ve Versay barışı neticesinde bu mağlûb devlete yükletilen mülki, malî, iktis-

Saç Tuvaleti

Bütün saç tuvaletleri güzeldir. Fakat her saç tuvaleti her kadına yaraşmaz

ALMAN

RUS

İSPANYOL

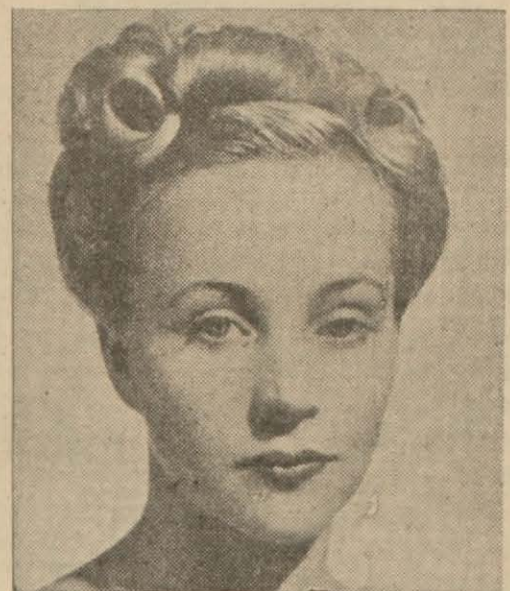
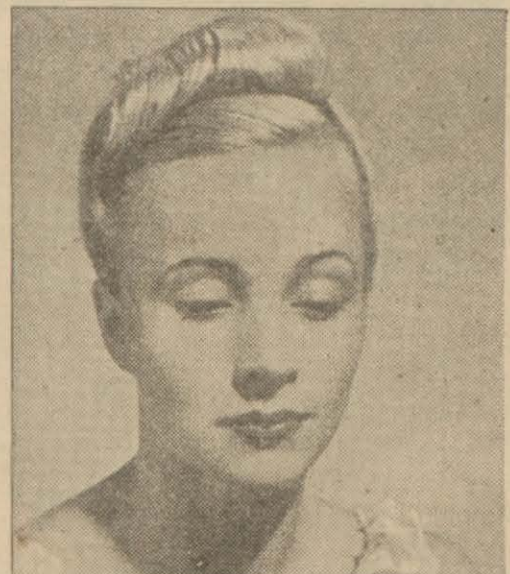
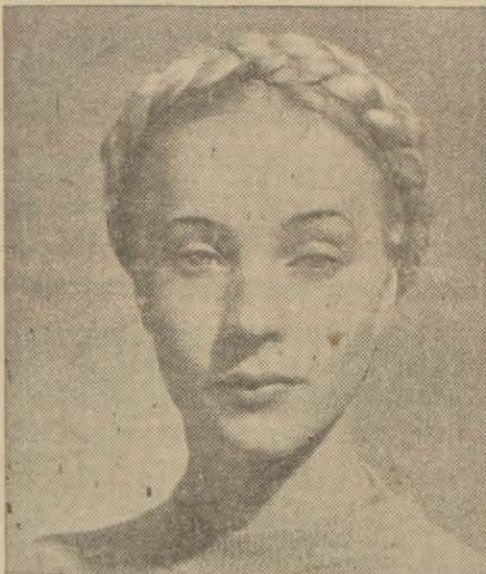
Şık ve güzel kadın herşeyden evvel saçlarına dikkat etmeğe mecburdur. Saçları derli toplu ve güzel görünen bir kadın, kendisi çirkin olsa bile güzel görünebilir. Fakat saçları dağınık ve bakımsız bir kadın ne kadar güzel olsa ne kadar güzel makyaj yapsa ve ne kadar güzel giyinse nafiledir. Saç bakımı ve kadının saçlarına gösterdiği itina onun yalnız güzellik bakımından değil, aynı zamanda zevk, incelik bakımından da bir ölçüsü olur. Yüzünün şekline uymayan bir saç tuvaletini modadır diye kendi saçlarına uydurmak isteyen kadınlardan bir kısmı hakikaten iyi saç tuvaleti yapmış olurlar ama bir kısmı da sadece gülünç olurlar. Çünkü her saç tuvaleti her yüze uymaz. Uzun yüzlü bir kadını çok güzel gösteren bir saç tuvaleti, toparlak yüzlü bir kadını güzelleştirmek şöyle dursun, güzelleştirmediği gibi çirkinleştirir de... Bunun aksi toparlak yüzlü kadına iyi giden bir saç tuvaleti de uzun yüzlüye hiç yaraşmaz.

Saç tuvaletleri, yalnız yüzün şekliyle değil, yüzün rengi, saçın renge de çok alakadardır. Sarışın için güzel olan tuvalet esmer için çirkin olabilir. Siyah saçlıya yaraşan, kumrala yaraşmayabilir.

İşte bütün bunların örneklerini milletlerin, kavimlerin, ırkların değişik saç tarayış, saç kıvrım şekillerinde bulabiliriz. Bir Çinli kadın saçını başka türlü, bir İskandinav kadını başka türlü tarar ve toplar.

Bu, onların birbirlerinden uzak yerlerde yaşamalarının, birbirlerini tanıyamamış, birbirlerine sokulamamış olmalarının testirle değil, birine yaraşmanın diğerine yaraşmaması sebebidir.

Değişik yerlerde yaşayan, birbirine benzemiyen bu insanlar saçlarını günün modasına uygun şekilde düzeltmişler mi? Bu meselenin de halli güç değildir.

İSKANDINAV

FRANSIZ

Saçların renkleri, tarayış ve kıvrım şekilleri her millet kadınına göre değişen, ve o millet kadının hüviyetini belli eden bir şeydi, Alman kadınının alnı açık tuvaleti, Rus kadınının ortadan ayırık yüzün iki yanına inen saçları İspanyol kadının alnında bir istifham işareti yapan saç şekli İskandinav kadının başını ipek bir taç gibi süsleyen başının üstünde sarılı örgüsü, Fransız kadının kabartılmış saçları bugünün saç modası değişikliğinde oldukları gibi kalamazlardı. Fakat onların esas şekillerini değiştirmek hiç de güzel bir şey olmayacaktı. Fakat bugünün saç

modasıyla uğraşanlar öyle saç modelleri bulmuşlardır ki, saçların tuvaletini modaya uygun şekle soktukları halde onun esas vechesini değiştirmemişler.

Gene bugün Rus kadınının saç tuvaleti kendine yaraşan kendi tuvaletinin modaya uydurulmuş bir tarzıdır. İskandinav kadının da öyle, Alman kadınının da öyle, velhasıl, kadın kendi ırkı, kendi milletinin saç tuvaleti esasını muhafaza etmekle beraber modaya uymuştur.

Resimlerde üsttekiler esas şekiller ve alttakiler bunların yeni şekilleridir.

Nasıl bir kadın en ziyade hoş gidebilir?

1 — Giyinişindeki zarafetle... Hakkı ki zarafet kendini apaçık göstermez. Göze birdenbire çarpan şıklık, biraz da göze batıyor demektir. Yani tam manasile hoş gitmiyordur.

Şık ve zarif elbise hiç bir vakit dikketi kendi üstüne çekmez. Sadece giyenin vücudünü güzelleştirir. Bunun içindir ki zarafet denilen şey, her şeyden önce rahat ve sade görünür. Eğer bir kadın için: «Ne mükemmel elbiseleri var.» deniyorsa o kadın kelimenin bütün kuvvetile «zarif» sayılamaz.

Kimin için: «Anlatılmaz bir şıklığı, bir hoşluğu var.» deniyorsa o, gerçekten şık ve zariftir. Çünkü, giydiği şeylerden o «anlatılmaz şıklık» yaratmıştır da hiç kimse onun zarıflığının giydiği elbiselerden geldiğini fark edememektedir.

2 — Duruşunda, kıvılcığında, söz söyleyişindeki ahenk ve tatlılıkla... Bütün bunların tatlılığı, inceliği muhite ve yaşanan zamanın telâkkisine uymaya bağlıdır. Çünkü bundan bilmene kadar seve evvel hoş giden ağır bir duruş, hülyalı bir bakış bugün artık hoş gidemez. Binaenaleyh bir kadın hoş gidebilmek için jestleri, bugün sevilen ve beğenilen tarzda olmalıdır.

3 — Makyajı ve kuvaforile... Bir kadın güzel olmayabilir. Bu, hoş gitmesine mâni değildir. Yeter ki, kusursuz bir güzel olmağa üzenmesin. ve Öyle boyansın ki görenler: «Boyanmasını bilse belki biraz güzelleşebilirdi ama...» demesinler.

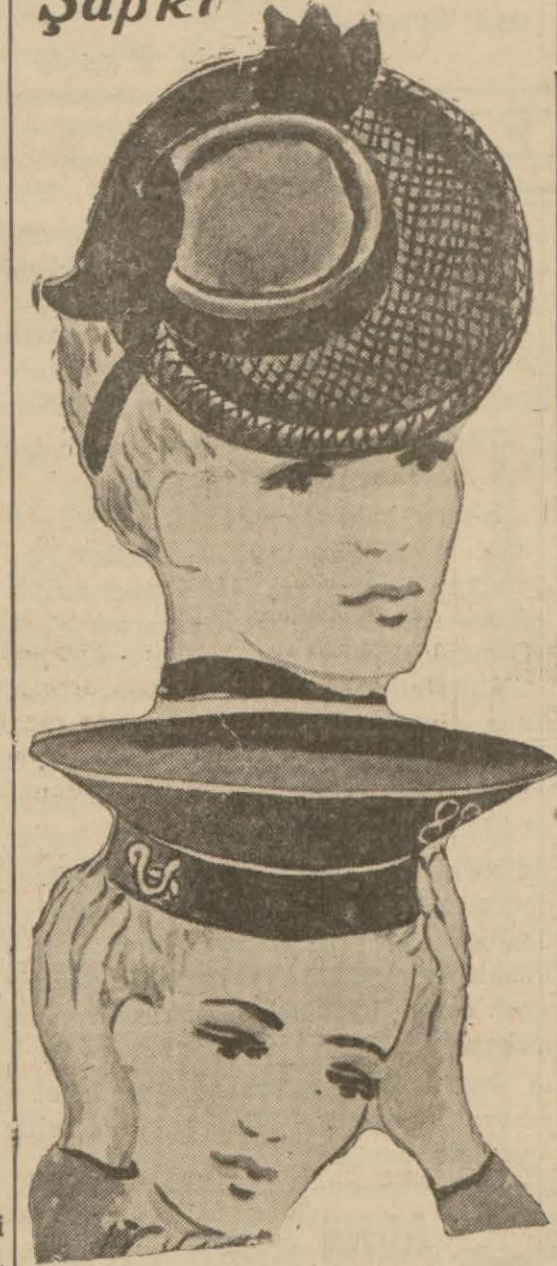
Moda, her kadına yalnız bir türlü kuvafor ve bir türlü makyaj yapmayı

emreder ki o da, kendine en fazla yaraşan saç ve boyanma şeklidir. Hoş giden kadın ne pahasına olursa olsun bu ikiden ayrılmaz. Meselâ: Bu sene en çok beğenilen ruj, mora kaçan kırmızı renktedir. Öyle iken açığundan koyusuna kadar belki yirmi türlü ruj var. Hoş kadın bunların arasından kendine yaraşan tek rujı arar bulur. Saç da kaş da, bütün tuvalet öyledir.

4 — Daima sevimli, güler yüzlü, nazik ve mütevazı görünmekle... Hoş giden kadının içinde büyük bir yeis, bir can sıkıntısı, bir heyecan olabilir. Fakat o bunların hepsini içinde gizleyip hoş gidecek şekilde görünmeyi bilir. Çok güç, ne yapmalı; ki hoş görünmek için çok, pek çok lâzım olan bir şey...

İki güzel Şapka

Yukarıdaki ablak yüzütlere gider. Çünkü: Yüzün yarısını kapatmaktadır. Ayrıca uzun boylulara da yaraşır. Çünkü esasen uzun olan boya hakikatte bir yükseklik katmadığı halde yüksek bir şapka tesiri yapmakta ve bu suretle son modanın en bariz tarafını canlandırmaktadır.

Altteki: Boy verdiği için ufak tefeklere uyar yüzü uzun gösterdiği ve büyüttüğü için de küçük yüzlere yaraşır.

Ucuz ve şık Geyinmek yolları

Geçen seneki tayyörünüzü bu sene nin modasına, en az bir masrafla, uydurabilirsiniz. Bu, nem tasarruf olur, hem de moda inceliklerini bildiğinizi gösterir.

Geçen yıldan kalma muhtelif tarz tayyörleri ele alalım:

1 — Çoğunun beli sentürlü, kısa ceketler pek moda idi. Şimdiki ceketlerin boyu ise kalçaları sarsacak kadar uzun. Eski kısa ceket uzatmak için çizgili kumaş modasından istifade edebilirsiniz. Derhal ceketinizle bir renkte ince yollu bir kumaştan yarım metre alr, göğüsten aşağısına eklersiniz, reverleri de bu kumaşla değiştirirsiniz. Evvelki ceketin etek parçasından iki ayrı ceb yapar, çizgili kumaşın üstüne koyarsınız. Son derece şık bir tayyörünüz olur.

2 — Eğer tayyörünüzün kumaşından bulabilirsiniz, o vakit başka kumaş karıştırmazsınız. Aynı şekli kendi kumaşından yaparsınız. Yeni parçayı eklediğiniz yer görünmesin için bu ek yerinden itibaren ceketin eteğine kadar tıpkı çizgili bir kumaş gibi renk, yahud bir renk pikür yaparsınız. Dikiş yeri bu pikürlerin arasında kaybolur.

Kostüm her mevsimde giyilen bir elbisedir. Yazın incisi giyildiği gibi kışın da kalını giyilir. Fakat hiç bir zaman modası geçmez.

Fransız ordusu

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Fransada bugün mer'1 olan 2 senelik muvazzaf hizmet 1935/36 senesinden beridir; daha evvel yalnız bir sene idi. Bunun arttırılması beraber 21 yaş yerine 20 inci yaşa girenlerin silâh altına çağırılmasının sebebi bir müddetten beri devam eden (anneescruses) verimsiz senelerdir; çünkü, harb senelerinin az tellüdatı şimdi bu senelere aksetmiş ve memleket, barış ordusunun ihtiyacından az asker vermiye başlamış ve bunun için silâh altında bir sene yerine iki senelik asker bulundurmak lüzumu hasıl olmuştur.

Fransada 18 askerî daire olup 19 uncu şimali Afrikadadır. Bugün anavatanındaki 18 daireye başlıca şu aşağıdaki büyük askerî birlikler dağılmış bulunmaktadırlar:

- 20 Beyaz piyade tümeni,
- 4 Şimali Afrika tümeni,
- 1 Beyaz müstemleke tümeni,
- 2 Senegalli tümeni,
- 1 Karışık müstemleke grubu (takrîba bir tümen),
- 2 Hafif makineleştirilmiş tümen,
- 3 Müstakim süvari grubu,
- 2 Sipahi tuğu,
- 6 Tümen kadar müstahkem mevki küt'aları.

Müteaddid kolordu ve ordu topçu alayları.

Müteaddid zırlı alay ilh., ilh., yani cem'an takrîba 40 tümenlik bir kuvvet.

Bunlardan başka şimali Afrika (Tunus, Cezayir ve Fas) ta:

- 22 piyade alayı,
- 14 süvari alayı,
- 6 topçu alayı vardır.

Diğer kolonilerle manda memleketlerine de epeyce askerî kuvvetler dağılı bulunmaktadır.

Bu teşkilâtın sayı kuvvetlerine gelince, halen Fransız ordusunun malik bulunduğu adam kuvveti şudur:

Ana yurdda	takr. 495,000 adam
Şim. Afrikada	> 172,000 >
Diğer kolanilerde	> 68,000 >
Topu	> 735,000 adam

Bu kuvvetlerin barış zamanı ana vatan toprakları üzerindeki konuş ve yayılış kesafeti tabiatile en çok doğudadır. Bundan başka Fransa bütün doğu hududlarını baştan başa tahkim etmiştir. Bu tahkimatın en kuvvetli kısımlarını,

İtalya hududundaki batı Alp geçitleri tahkimatı ile Alman hududundaki «Maginot» hattı teşkil eder.

Fransız ordusunun muharebe zamanında seferber edeceği kuvvete bittabi merak edilir; fakat bunu tamamilen bilmek mümkün değildir. Ancak, bugün ana vatanda talim görmüş takrîba 4,600,000 beyaz kolonilerde de bir milyondan fazla renkli ihtiyat bulunduğuna ve bütün bunları seferber edebilecek vesaitle malik bulunulduğuna göre seferber Fransız ordusunun kuvvetini takrîba 100 küsur tümen veya 4-5 milyon adam olarak tahmin ve kabul etmek kabildir.

Seferber bir Fransız piyade tümeni, umumiyetle üçer taburlu 3 piyade alayıyla bir hafif ve bir ağır fırka topçu alayından ilh. terekkiüb eder ki bilhassa topçu itibarile çok kuvvetlidir; çünkü 9 piyade taburuna karşı 9 hafif (7,5 Sa.) ve 6 ağır (15,5 Sa. lik obüs) ki cem'an 15 bataryaya malik bulunmaktadır.

Fransanın bir seferde çıkaracağı umum zırlı muharebe araba sayısı takrîba 4500 dür.

Hava kuvvetine gelince bunun terakki ve inkişaf hızı bir müddet durakladıysa da yeniden canlanmıştır. Maahtiyat umum harb uçağı sayısı halen 5000 olarak hesap olunuyorsa da bunun içindeki taruzî hava kuvveti ancak bin küsur uçaktır. Bu miktarın İngilterede 1500, İtalyada 1800 ve Almanyada 3000 e çıkmasından Fransa hayli endişeler geçirmiştir.

Fransız deniz armadasına gelince bunun bugün veya pek yakında malik olacağı ikisi 26 şar ve en yeni diğer ikisi de 35 şer bin tonluk cem'an 9 zırlı, 1 uçak gemisi, 7 birinci sınıf, 14 ikinci sınıf kruvazör, 32 muhrip, 53 torpibotu ve takrîba 78 denizaltı gemisi ile Alman ve kısmen de İtalya donanmasına faik bulunmaktadır.

Hülâsa, bugün Fransa dünyanın en iyi ve kuvvetli kara ordularından birine malik olduktan başka, bununla birlikte memleketi müdafaada büyük işler görebilecek kuvvetli ve iyi birer hava ve deniz armadalarına da maliktir. Gelecek senelerde Fransanın ne yapacağına gelince bu da 1939 senesi teslihati için şimdiden tahsis ettiği 224 milyon İngiliz liralık muazzam bütçe ile başvekil Daladyenin azimkârane çalışmasından az çok istidlâl edilebilir.

H. E. Erkilet

TARİHİ TETKİKLER

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Ölürdü. Bayazid kulesinin yerinde Teodosun zafer takını ve üstünde heykelinin bulunduğu dair bazı işaret ve kayıtlara rastlanmıştır.

Ana caddenin bir çok kısımları iki taraflı direkli olarak yapılmıştı.

Forum Amastriyanom da Bayazide yakındı ve şimdiki Şehzade camisinin binasile avlusundadır. İbaretti. Bazı plânlarda bu meydan daha ileride, Fatihde olarak gösterilmiştir. Bu takdirde şimdiki Kızıtaşı denilen Marsiyen sütunu bu meydanın ortasına düşer. Halbuki asıl Kızıtaşı bu değildir; başkadır ve üzerinde Afroditin heykeli vardı. Güya kızlar eğer gerçekten bakire değil iseler bu taşın önünden geçerken meçhul eller vasitasile hemen soyulur, çırpıplak olurlarmış. Hipodrom dansözlüğünden ve fahişelikten imparatorçeliğe yükselen Teodoranın kızkardeşinin başına böyle hal gelmiş ve Yositiyanos heykelin kırılmasını emretmiş!

Caddenin bundan sonraki kısmında belli başlı bir meydan yoktur.

Bayaziddan Kocamustafapasaaya doğru ayrılan yolda iki meydan vardır:

Forum Bovis, Forum Arkadyas...

Birincisinin yeri şimdiki Aksaraydır. (Likas çayı-Bayrampaşa deresi) buradan geçer ve o zaman büyük bir liman halinde bulunan Langaya dökülürdü.

Forum Arkadyos daha sonra Avrat pazarı diye anılıyordu. Şimdiki Davudpaşa ve Hasekiye yakındı.

Meydanın ortasındaki Arkadya sütununun üstünde aynı isimdeki imparatorun heykeli varmış. Dört metre geniş ve altı metre yüksek olan kaidesinin içinde ve bir merdivenle, minarelerde olduğu gibi, tepesine kadar çıkarılmış. Basamakların sayısı (233)müş ve (56) küçük pencereden ışık alıyordu.

Bin senesinden sonra Bizans imparatorluğu çok fakir düşmüş, İstanbul da pek bakımsız kalmıştı. O kadar ki burası Türklerin ellerine geçtiği zaman o muhteşem Hipodrom bile taş ve toprak yığınında başka bir şey değildi.

Türklerin zamanında İstanbulun bir tek meydanı vardı: Atmeydanı...

Bizans devrinde meydanların bir çok kanlı ve müchis ihtilâllere sahne olduğunu okuyoruz. «Sultanahmed» Atmeydanı'nın tarihini yazarsak bizde Osmanlı imparatorluğundaki zorba ihtilâllere hememen hemen hepsini yazmış oluruz. Burada nice vezirlerin kafaları kesildi ve çıplak vücutları yollarda sürüklendi, yahud parça parça edildi. Nice başlar kesildi ve boylar devrildi. Fakat yüz on sene kadar önce yirmiş otuz bin yeniçerinin kılıçtan ve gülleden geçirildiği zamandanberi hep sakin kalmış, hattâ mütareke sırasında çok parlak bir vatan toplantısına sahne olmuştur.

İstanbulun dumtura uğrayan kan ve hayat merkezleri cumhuriyetin elile yeniden canlanıyor.

Akba kitab evi

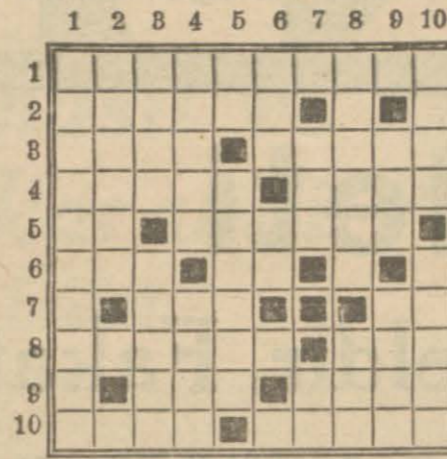
Her dilden kitap, gazete, mecmua, mekteb kitaplarının ve kırtasiyenin Ankara satış yeridir. Undervud makinesinin acentasıdır.

Göz hekimi

Dr. Murad Rami Aydın

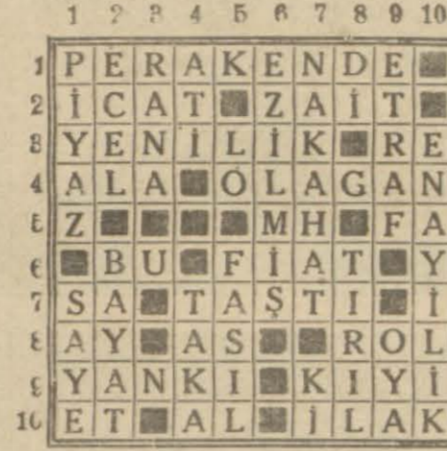
Taksim — Talimhane. Tarlabası caddesi No. 10 Urfa apt.
Tel: 41553

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA ve YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Derenir. sahili.
- 2 — Sulb iken mayı hale geçmek.
- 3 — İstirham - Fakat.
- 4 — İşaret - Saf.
- 5 — Sonunda bir «L»olsa başı saçsız-Rop.
- 6 — Yemek - Uzağı işaret için söylenir.
- 7 — Bir nevi baston - Bir nota.
- 8 — Zemin ve zamana uymayan - Arının yaptığı.
- 9 — Kandırmak - «O» olsun eli ol kâtibî bed tahririn.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

BIRIKTIRDIĞINIZ PARALAR İÇİN BU ESKİ USUL MU? YOKSA

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok Aşısı
Beloğukluğu ve ihtilâllarına karşı pek tesirli ve taze aşidir. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

Bu hakikati herkes bilmeli

Grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi tehlikeli hastalıklara tutulmamak için, sağlığınıza daima BİOGENİNE dediğimiz kan ve derman haplarıyla sigortalayınız.

BİOGENİNE; birçok mühim devaların birleştirilmesi meydana getirilmiş en birinci kan, kuvvet, iştiha yaratan ve mucize gibi tesirini derhal gösteren bulunmaz bir müstahzardır.

BİOGENİNE; kandaki kırmızı yuvarlacıklara verdiği yeni yeni büyük kuvvetlerle hariçten gelecek her türlü mikrobları derhal öldürür. Tatlı bir iştiha temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır. Zekâ ve hafızayı parlatır. Belgevşekliği ve ademî iktidarda şayanı hayret faydalar temin eder.

BİOGENİNE; kullananlar kat'iyen kardan, kıştan, soğuktan, yağmurdan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü uzviyet, her zaman genç ve dinç bulunur. Ve bu sayede müthiş akıbetlerle neticelenen grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi âfetlerden emin bir surette korunmuş olur. Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

Yenilik . . . Parmağınızı kalemin dibindeki kapağa basınca kaleminiz meydana çıkar!

Kendi kendine dolan yeni EVERSHARP kurşun kalemi, yazmanız için iktiza eden uzunlukta bir uç verir.

Bu Kurşun kalemleri, en meşhur ve ucu kabili ayar WAHL EVERSHARP mürekkepli kalemleri imal eden WAHL COMPANY, Chicago, U. S. A. fabrikası mamûlâtıdır.

Derununda mevcut kalemler bir biri arkası kullanılarak takriben altı ay devam eder.

Kırtasiyecilerden tedarik edebileceğiniz altı cazip ve zarif şekli vardır.

WAHL EVERSHARP Kurşun kalemleri, her mihaniki kaleme daha uygun gelir ve yazıyı açık ve aynı şekilde yazar.

EVERSHARP

Türkiye

ŞEKER FABRİKALARI

Anonim Şirketinden:

Müessesemiz üçüncü parti olarak küp ve kristal ecnebi şekeri satın alacaktır. Şartnamesi Bahçekapı Taşhan 42 numaradan istiyenlere verilir.

12 Sonkânun 1939 perşembe günü saat 11 e kadar teklif mektupları şartname esaslarına göre kabul edilecektir.

MUHTIRALI-HARİTALİ

HAYAT TAKVİMİ ÇIKTI

320 Sahife, en faydalı malûmat, haritalar, mükemmel bir muhtıra, Takitlerini almak için HAYAT takvimi adına dikkat etmelidir. Fiyatı 25 Ciltli 35 kuruştur.

TÜRKİYE

Pamuklu Dokuma ve Pamuk İpliği

Fabrikaları Anonim Şirketinden:

Pamuk ipliği satışı:

Kayseri Bez Fabrikası malı	12 No. Paket	415 Kuruş
Nazilli Basma Fabrikası	16 " "	480 " "
Ereğli Bez Fabrikası	24 " "	580 " "
	24 " "	580 " "

Fiatlarla fabrikada teslim şartıyla satılmaktadır. İplik müstehliklerinin yukarıda yazılı fabrikalara gönderilecekleri bedelleri mukabilinde ihtiyaçları nisbetinde iplik siparişi verebilecekleri ve 24 numaradan ince ve muhtelif maksatlara yarayabilecek pamuk ipliği müstehliklerinin de ihtiyaçlarını yine aynı şartlarla yalnız Ereğli Fabrikasına sipariş edebilecekleri ilân olunur.

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 2017 lira 56 kuruş olan Tepebaşında Şehir tiyatrosunda yaptırılacak tamirat açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka Fen İşleri Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 151 lira 32 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 5/1/939 Perşembe günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (9274)

Fransa İtalyaya cevabını dün hazırladı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Hariçie nazırı Bone, fesh keyfiyetini bildiren İtalyan notasına verilecek cevabın müsveddesini okumuştur. Kabine, bu müsveddeyi aynen tasvib etmiştir.

Fransanın cevabı, Salı veya Çarşamba günü Roma hükümetine tevdi edilecektir. Salâhiyetler mahfellerde bu cevabın mahiyeti hakkında mutlak bir ketumiyet muhafaza edilmektedir.

Maamafih şurası muhakkak addedilebilir ki Fransanın cevabı, son günlerde Fransız diplomatik mahfellerinde iletirilen mütaaleattan mülahemdir. Bu mütaaleat şöyle hülâsa edilebilir: 1935 anlaşmaları, mer'iyet mevkiine girmemiş olmakla beraber İtalya ile Fransa arasında muallakta bulunan bütün ihtilâfların tasfiyesini ihtiva etmektedir. Bugün Fransız hükümeti, ancak, bundan evvelki statükoya avdeti tazammun eden bu hükümsüz bırakma keyfiyetinden kaydı malûmat edebilir.

Bone, nazırlara Çemberlaynın Roma seyahati etrafında İngilterenin Paris büyük elçisine yaptığı görüşmeleri de anlatmıştır.

Romanın noktai nazarı

Roma, 24 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: İtalyan hükümeti tarafından Fransız sefirine 7 İkincikanun 1935 anlaşmalarının hükümsüz telâkki edildiği hakkında yapılan tebligat Laval protokollarının resmen feshi mahiyetindedir. Bu protokollar, hukukan tekemmül etmedikleri için hükümsüz kalmıştır. Bu protokolları akteden Fransa hükümeti Ren üzerindeki emniyeti için Almanya'ya karşı İngiltereden daha geniş garantiler elde etmek maksadile mütevaliyen İtalya aleyhine bir müzakere mevzuu yapmıştır. Esasen bu gibi müzakerelerden sonradır ki, Fransa, İtalyaya karşı zecri tedbirler tatbik etmiştir.

Nota, İngiltere ve Almanya'ya tebliğ edildi

Roma, 24 (A.A.) — Faşist hükümetinin Fransa hükümetine 7 İkincikanun 1935 tarihli ihtilâfların feshedildiğini bildiren

notasının birer sureti Almanya ve İngiltereye tebliğ edilmiştir.

Almanlar ne diyorlar?

Berlin 24 (A.A.) — 1935 tarihli Fransız - İtalyan itilâflarının İtalya tarafından feshi hakkında Alman gazeteleri uzun tefsirlerde bulunmaktadır. Bu tefsirlerin mealini Angriff gazetesinin şu cümlesile hülâsa etmek mümkündür:

« Faşist İtalyan İmparatorluğu, dinamizmini bir tabak mercimek için satamaz. »

Köylü İtalyanlar aleyhine müteveccih olan Tunus havalisindeki hâdise-lerden bahseden Deutsche Allgemeine Zeitung ezümüle şöyle yazmaktadır:

« İtalya aleyhinde nümayiş yapanlar hemen kâmil nümâyişleri tertib edenler tarafından para mukabilinde tutulmuş işsizlerdir. Birkaç üniformalı Fransız askeri de bu nümayişlere iştirak etmiştir. »

Fransızlar diyorlar ki:

Paris 24 (A.A.) — 1935 Fransız - İtalyan anlaşmalarının İtalya tarafından denonse edilmesinden bahseden Figaro diyor ki:

« İtalya ile yeni bir anlaşma neye varar? Bunun da akibeti evvelkilere benzemeyecek mi? İtalya, bilmesi lâzım gelen şeyi bilmektedir: Herhangi bir bahane ile İtalya - Fransız arazi-sine karşı herhangi bir harekette bulunursa bütün Fransa bir tek adam gibi karşısına dikilecektir. İtalya o zaman, Fransız milletinin birliğinin ne demek olduğunu anhyacaktır. »

«Geç yigitim, geç!»

Aube gazetesi diyor ki:
« Habeşistan harbi esnasında Fransız hükümeti tarafından kurtarılan Mussolini, Roma - Berlin mihverinin teşkil ile bize teşekkür etmiştir. Baştan aşağıya İtalyanın lehine olan mukavelelerin bugün İtalya tarafından tek tarafı olarak denonse edilmesinden sonra verilecek bir tek cevap vardır: Geç yigitim geç, zırmık dahi almazsın. »

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları
Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PAZAR 25-12-38

12,30 Müzik (küçük orkestra), 13,00 Saat, ajans haberleri, meteor - Ankara, 13,10 Müzik (küçük orkestranın devamı), 13,45 Konuşma (ev kadını saati), 14,00 - 14,30 Türk müziği.

17,30 Müzik (cazband), 18,00 Konuşma (çocuk saati), 18,15 Müzik (cazbandın devamı), 18,30 Saat, ajans, meteoroloji, ziraat borsası haberleri, 18,45 Türk müziği, 19,15 Müzik (bir melodî), 20,00 Türk müziği (kadâsik program), 21,00 Saat ve sonbahar at yarışlarının son günü neticeleri, 21,10 Türk müziği (İncesaz faslı - ferahhâk üç faslı), 22,00 Müzik (varyete - Pl), 22,45 - 23 Son haberler ve yarınki program.

★

P C J nin Türk gecesi

27.12.938 Salı günü akşamı bizim saatimizle 21.30 da başlayacak olan Hollandadaki Philips P C J (metre 31.28) istasyonu neşriyat programının müntehap parçalarından ibaret olduğunu kemali memnuniyetle haber aldık.

İngiltere ve Fransa kabinelerinde tadilat

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Meclis reisi Herio ve eski başvekil Blum bu teşebbüsün başına geçerek, millî kabineyi kurmak için Tardiyo'ya müracaat etmişlerdir. Blum, yeni kabineye girmeye kabul etmiştir.

Herio ve Blumun bu teşebbüsü kuvveden fiile çıktığı takdirde, Daladye millî müdafaa ve Bone de hariçie nazırhında kalacaklardır.

Diğer taraftan İngiliz kabinesinde de yapılması derpiş edilen değişiklikler meselesi gittikçe vuzuh kesbetmektedir.

«Star» gazetesine göre mevzuubahs değişiklikler, Romada Çemberlayn ile Mussolini arasında yapılacak olan görüşmelerin neticesine bağlıdır.

Bu görüşmeler, Çemberlaynın gaye edindiği Avrupa sulhünün tarsiinine hâdim olmadığı takdirde, başvekil şimdiki kadar takib etmekte olduğu haric stiyasete yeni bir istikamet vermek mecburiyetinde kalacaktır. Bu mecburiyet ise millî müdafaa ve harbiye nazırlarının değil, bizzat hariçie nazırı Lord Halifaxın değişmesini intaç edecektir.

Bu şartlar altında tadil edilecek olan Çemberlayn kabinesine gerek Eden, gerek eski bahriye nazırı Dufkuperin tekrar girecekleri muhakkak sayılmaktadır. Çünkü her iki nazır da, Çemberlaynın harici siyasetini beğenmediklerinden dolayı istifa etmişlerdir.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiyatları 24 - 12 - 938

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra	5,87	5,87
New-York	125,80625	125,80625
Paris	3,315	3,315
Milano	6,6175	6,6175
Cenevre	28,405	28,405
Amsterdam	68,36	68,39
Berlin	50,4075	50,4075
Brüksel	21,2025	21,2025
Atina	1,07	1,07
Sofya	1,545	1,545
Prag	4,315	4,315
Madrid	5,87	5,87
Vargova	23,785	23,785
Budapeşte	14,8525	14,8525
Bükreş	6,90	6,90
Belgrad	2,8075	2,8075
Yokohama	54,27	54,27
Stokholm	30,2275	30,2275
Moskova	23,8125	23,8125

ESHAM		
	Ağırlık	Kapasaj
Anadolu em. % 60	24 60	24 60
A. Şim. % 60 vadeli	25 50	25 50
Aslan çimento	8 85	8 85
Merkes Bankası	112 25	112 25
İş Bankası	9 90	9 90
Telefon	8 25	-
İttihat ve Değiz.	11 00	11 00
Şark Değirmeni	0 85	-
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR		
	Ağırlık	Kapasaj
Türk borcu I peşin	-	-
" " II "	-	-
" " I vadeli	-	-

İspanyada kanlı muharebeler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Yüz kilometrelik bir cephe üzerinde yapılan bu taarruza, motörlü kat'alar ve tayyareler de iştirak etmektedirler. Diğer taraftan hükümetçiler, bu taarruzu püskürtmüş olduklarını ve Segre nehrine kadar ilerlemiş olan düşmanı ric'ate mecbur ettiklerini bildirmektedirler.

Frankistlerin ilk hamlede işgal ettikleri Siera Grosa tekrar geri alınmıştır.

İtalyan fırkaları

Barselon 24 (A.A.) — Alman esirlerin tadad ve tefriki ve daha diğer elde edilen sarih malûmat, Frankistlerin dün taarruza geçtikleri Tremp cephesinde İtalyan fırkalarının mevcudiyetini teyid etmektedir. Bu İtalyan fırkaları, Seros mntakasında faaliyetle bulunmaktadır.

Esrarengiz valiz hâdisesi

Burgos 24 (A.A.) — Frankist İspanya matbuat servisi, neşrettiği bir tebliğde ezümüle diyor ki:

İngiliz viskonsolosunun valizleri çok zamandanberi vesail ve para nakli suretile Barselon casusluk teşkilâtına yardım etmektedir. Yapılan adli tahkikat bu faaliyetin, bir İngiliz memurunun haberi ve hatta muvafakati olmaksızın vukua gelebilip gelebileceği açıkça gösterecektir. Nasyonalist İspanya matbuat servisi şefi Avuraz, Lord Halifax'a hitaben neşrettiği bir açık mektubda, İngiliz hariçie nazırını, bu meseleyi örten perdeyi yırtmaya davet etmektedir.

Taymis'in mühim bir makalesi

Londra, 24 (A.A.) — Times gazetesi, Barselon muhabirinden aldığı aşağıdaki tafsilâhî telgrafı neşretmektedir:

Bitmez tükenmez İspanyol trajedisinin yeni bir perdesi için sahne hazırlanmıştır. General Franco, 120 kadar şehir ve köyü bombardıman etmeği kararlaştırmış ve bu şehir ve köylerin tahliyesi için halkı haberdar etmiştir. Bombardımanlar, İspanyada artık âdet hâkimindedir. Şimdiye kadar, hem de haber verilmeden, bombardıman edilen Katalonya şehir ve köylerinin adedi bugüne kadar 73 ü bulmuştur. Şöylendiğine göre, bugün, cümhuriyet İspanyasında üç milyon kişi mülteci vaziyetindedir. Bu o demektir ki halkın dörtte birinden fazlası yurtsuz bir halde bulunmaktadır.

Askerler ve askerî fabrikalar amelesinden gayri herkes açık kelimesini kullanmıyalm, fakat büyük bir yoksuzluk içindedir. Madridin üçte biri harab edilmiştir. Alikantenin vaziyeti, Madridinkinden daha iyi değildir. Valensiya ilmanı, hâlâ kullanılmakta ise de, terk edilmiş 13 geminin hurda teknelerle kıs-

men atıl vaziyettedir. Şark sahili boyunca Barselon da dahil olmak üzere küçük, büyük bombardımana tâbi tutulmamış bir tek liman daha yoktur. Yapılan 100 bombardıman esnasında 2800 kişi ölmüştür. Katalonyaya atılan bombaların adedi 16,138 ve obüslerin adedi 450 dir. Bunlar şehirlerde 4018 kişiyi öldürmüş ve 6174 kişiyi yaralamıştır.

Bu rakamlar 31 Teşrinievvel tarihine kadar tesbit edilmiş rakamlardır ve o zamandanberi herhalde çok fazlaşmış bulunmaktadır. Bundan böyle de herhalde fazlaşacaktır. Zira saıldığına göre, Barselon Noel hediyesi olarak gene tayyare bombaları alacaktır. Ölenlerin ve yaralananların ekserisi sivildir ve bunların arasında çocuklarla kadınlar kabarık bir nisbet teşkil eylemektedir.

Katalonyalıların mukavemetleri

Katalonyalıların hürriyetleri için mücahede ediyorlar. Bu hürriyetin muhafazasını ancak cümhuriyette bulabilirler. Çünkü Frankist kat'alarının ilkbaharda Katalonya hududuna gelmeleri üzerine general Frankonun aldığı ilk karar, Katalonyanın muhtariyetini lâğvetmek olmuştur. Basklar ve şimale doğru kaçabilen Asturya halkı, şimdi Katalonyalılarla birlikte harbediyorlar.

Cümhuriyetçilerin müdafaa sistemleri mühim miktarda takviye görmüşler ve ihtiyatları ve harb malzemesi stokları fazlaşmıştır. Hükümet, 1936 Teşrinisanisindekinden çok daha kuvvetlidir ve kumanda heyetine lâıyk bir orduya sahiptir.

Cümhuriyet, vadini tutmuştur. Enternasyonal barikat efraı, İspanya hududlarından dışarı çıkıyorlar. Cümhuriyet, aynı zamanda, kini fazlaştırmamak fakat bilâkis iki taraf arasında bir uzlaşma imkânını hazırlamak için mukabelebilmiş bombardımanlarından vazgeçmiştir. Cümhuriyetçilerin düşündüklerine göre, asiller hariçten yardım görmezlerse vaziyetleri çabukça bir surette fenalaşacaktır. Bu sebebden dolayıdır ki cümhuriyetçiler müracaatlarda bulunmaktadır. İngiltereye, ademi müdahale politikasının tam surette tatbiki için verilen son notanın sebebi de budur.

Bugün Barselonda, Katalonyada ve sureti umumiyyede bütün hükümetçi İspanyada, bir ideal şuru mevcuddur. Yeni bir İspanya yaratma için çalışanlar bugün mükafatlarını görüyorlar, zira halk kütlesi bunların arkasındadır.

Cümhuriyetçi İspanyollar, istikbaldeki rejimin, bütün yabancıların İspanya topraklarını terketmelerini müteakib yapılacak bir plebisitle tayin edilmesini kabule amadedir. Fakat eğer sulh yoluyla bir hal çaresi bulunmazsa, bunlar sonuna kadar mücadeleye azmetmişlerdir.

Çıplak kadın resimleri çeken bir hamamcı ile bir fotoğrafçı yakalandılar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

şid ahlâka aykırı hallerle mücadele edilmektedir.

Zabitinin uzun müddettenberi peşinde olduğu ve dünden itibaren İstanbul adliyesine intikal eden bir hâdise, bu faaliyetin ehemmiyet ve şumulünü gösterir mahiyettedir.

Zabitaca Fatih civarında Moiz isminde bir fotoğrafçının ahlâka aykırı fotoğraflar çektiği haber alınmış, bunun arkasında gizlenen fuhuş teşkilâtının bir an evvel ortaya çıkarılması için, faaliyete geçirilmiştir. Uzun bir takibden sonra fotoğrafçının ieraatında, Karagümrükte hamam işleten İbrahim isminde birinin de alâkası olduğu anlaşılacak, bazı deliller de elde edilmiştir. Bunun üzerine sulh ceza mahkemesinden bir arama kararı alınmış ve yapılan arama neticesinde, kadın ve erkek ve genç kızları bir arada ve çıplak bir vaziyette gösteren resimler elde edilmiştir.

Fotoğrafcı Moiz ile hamamcı İbrahim, derhal yakalanarak, dün müddeumumiliğe sevk edilmişlerdir.

Müddeumumilik, her iki suçluyu da, isticab edilmeleri için, Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkartmıştır. Yapılan hafi sorguları sonunda, her ikisi de, tevkif edilmişlerdir.

Suçluların gizli fuhuş alet ve vasıta oldukları da anlaşılacaktır. Bazı fotoğraflarda açık saçık vaziyette görünenler hakkında da, tahkikat yapılacaktır.

Bir Rus - Japon silâhlı ihtilâfından korkuluyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Maahaza, gazetelerin verdiği bu haberlerin kaydı ihtiyatla karşılanması icab eder.

Anlaşamıyorlar

Moskova 24 (A.A.) — Japonyanın Moskova büyük elçisi Togo, 15, 17, 20 ve 23 Kânunuevvel tarihlerinde Litvinof'la balık avı mukavelesi hakkında mülâkatlarda bulunmuştur.

Bu mülâkatların ilk gününde Japon büyük elçisi müsbet hiçbir teklifte bulunmadığından ve Japonya lehindeki evvelki iddialarını tekrarlamakla iktifa eylediğinden müzakereler ilerliyenemmiştir.

Dün Japon büyük elçisi Litvinof'u ziyaretinde, Japonlar tarafından işletilmekte olan mntakalardan 12 sni tetisnaya muvafakat ettiğini bildirmiş

ve fakat buna mukabil başka mntakalar istemiştir. Japon büyük elçisi aynı zamanda bu mntakaların müzayedede suretile ihalesini de reddetmiştir.

Litvinof, Japonların bu iddialarını kabul eylememiş ve azamî taviz olarak işletilmekten istisnası Sovyetler tarafından zarurî görülen 40 mntakadan üçünün müzayedeye konulmasına ve bundan başkaca da gene 7 mntakanın müzayedesine muvafakat eylemiştir.

Japon büyük elçisi Sovyetler birliğinin bu son teklifini de reddetmiştir.

Müzakerelere tekrar başlanacak

Tokyo 24 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Litvinof, Togo'ya Sovyet hükümetinin önmümüzdeki seneye zarfında balık avı meselesi etrafında müzakerelere devam hazır olduğunu tebliğ etmiştir.

Gazi Antebin 17 inci kurtuluş yıldönümü

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Yurdda hangi şehre, hangi kasabaya, hangi köye «gazi» diyemeyiz?.. Her Türk şehri kurtuluşta şanımsız bir misrâdır.

Fakat Anteb, yirmineci yüz yıl dünyasının ortasında, topa, tüfeğe, harb tekniğine; çıplak göğsü, kırık tüfeği, yalnız coşkun yurdseverliği ile ilk defa meydan okumak mucizesini göstermiştir.

17 yıl evvel bugün Antebde gene kırmızı beyaz renkler dalgalanıyordu. Bu seferki kırmızı, Anteb çocuklarının kanı ile yıkandıktan sonra, kalenin üstünde kuruyan ezeli Türk şecatinin timsali idi. Kahraman Anteb, bugün nekadar sevinse, coşsa yeridir. Biz, bu mes'ud günün 17 nci yıldönümünde nekadar tetahür duysak azdır. Çünkü, 17 yıl evvelki, bugün kurtulunan hâdise, bir şehrin değil, bütün bir ülkenin gururunu, bu gururu tevlid eden efsanevi kahramanlığı sembolize eder.

Kurtuluş Savaşımızın en canlı, en göğüs kabartan mefahirlinden en geniş hisseyi alan Gazi Anteb ve onun gibi adı tarihe yas-

lanmış bir şehre malik olan Türk milletini bugün coşkun bir sevinç ve ölçsüz bir onurla kutulamakta haklıdır. Zira bu sevinç, bu coşma hakkını hiçbir millet, hiçbir şehirde bizim Antebde ve kendimizde gördüğümüz derecede göremez. Antebin kahraman ve asil evlâdları: bayramımız kutlu olsun!..

Bugünkü tören

Kahraman Antebin kurtuluşu münasebetile her sene olduğu gibi şehrimizdeki Anteb'iller bu mes'ud gün şerefine bugün Eminönü Halkevinde saat 14 te bir toplantı yapacaklardır. Şehrimizde bulunan bütün Anteb'illerin iştirak edecekleri bu törene istiklâl marşile başlanacak. Dr. Osman Barlas'ın açış sözünden sonra Hayri Ayas Anteb savaşını anlatacak, ve Antebin kurtuluş mücadelesindeki rolünü tebarüz ettirecektir. Bayan Lâle Dal, kahraman yurdunun kurtuluş gününde duyduğu heyecanı, duygularını söyleyecek, Oğuz, bir şiir okuyacaktır. Hitabe ve söylevleri takiben Konservatuar öğretmenlerinden İskender Ardan ve arkadaşları bir konser vereceklerdir.

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Doktor
İbrahim Zati Öğet
Belediye Karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta'nın hikâyesi

Hayvanlar bahçesinde bir dedikoducu

Yazan : V. Ardo - Çeviren : H. Alaz

Hayvanat bahçesinin bu kaadr fazla kalabalık olması, b'husus üç sebebden ileri geliyordu: Birincisi, günlerden bir tatil günü idi; ikincisi, hava her zamandan daha güzeldi; üçüncüsü, tatil zamanı geçmiş, okuma mevsimi başlayalı bir hayli zaman olmuştu; bunun çok tabii bir neticesi olarak hükümet merkezinin bütün minimumu sakinleri, sayfiyelerden, kâmpardan ve diğer buna benzer yerlerden dönmüş bulunuyorlardı.. Minimumler tek başlarına hayvanat bahçesine gelemeycekleri için, hepsinin refakatinde, ister istemez büyükler de vardı.. Hattâ doğrusunu söylemek lâzım gelirse, havanın güzelliğinden, hayvanat bahçesindeki vahşi hayvanların eğlenceli manzarasından, çocuklardan ziyade büyükler istifade ediyorlardı.. Bu gibi vaziyetlerde küçükler, ekseriya büyüklerin eşliğine bir vesile, bir vasıta. Ablanın canı sinemaya gitmek ister, evdeki küçükleri bahane ederek gider. Büyük annenin keyfi görmek ister, minimumu torunların hava almak ihtiyacı buna bir maske teşkil eder.

Fakat, hayvanat bahçesini ziyaret eden bütün bu kalabalık arasında güneşe, havanın güzelliğine, hayvanat bahçesindeki vahşi hayvanlara karşı tamamen lâkayd davranan biricik insan, fôtr şapkasını, kulaklarını ve kaşlarını örtecek şekilde, bir takke gibi başına geçiren, kırk yaşlarındaki ziyaretçi idi.. Paltosunun düğmelerini, baştan sonuna kadar, iliklemiş olan bu, asık suratlı ziyaretçi, beş, altı yaşlarında tahmin edilen bir kız çocuğunu elinden tutmuş götürüyordu.. Ayağında gri çoraplar ve soboyu andıran yuvarlak sandallar olan kızcağız, cakalı cakalı yürüyor, kırk yaşlarındaki adamın yürüyüşüne ayak uydurmağa çalışıyordu..

Kızcağız, elinden tutmakta olduğu adamın hareketini taklid ederek, itaatli itaatli her kafesin önünde duruyor, ve her defasında, kafesin içindeki hayvanı göstererek aynı suali soruyordu:

— Baba, bu da ısıyor mu?

Kafesindeki düşüncelerle meşgul asık suratlı baba, kendisine gösterilen her hayvan hakkında isteksiz bir tavırla aynı cevabı veriyordu:

— Evet, bu da ısıyor.

O zaman kızcağız mutad ikinci sualine geçiyordu:

— Peki baba, ya bu hayvana ilişmezsek gene ısıyor mu?

Baba homurdanır gibi belli belirsiz cevap verir, baba - kız, tekrar yollarına devam ederlerdi.

Baba - kız, hayvanat bahçesi içinde bir hayli dolandıktan, ve bir çok kafesleri, şöylece, üstünkörü ziyaret ettikten sonra, nihayet en aşağı yirmi kadar maymunun şakalaştığı, gülüp sığıradığı büyükcek bir dairenin önünde uzun müddet durdular..

Kızcağız, teker teker, her maymunu parmağı ile işaret ederek mutad sualini sormağa çalıştı:

— Baba, şu maymun ısıyor mu, yoksa ısırmıyor mu?

Maymunlar zıplıyor, şakalıyor, dövüyor ve kendilerine mahsus dairenin içinde o kadar süratle yer değiştiriyorlardı ki, kızcağız bütün gayrtine ve arzuna rağmen bunların her biri hakkında bulamıyarak susmağa mecbur oldu..

Kızın babası da susuyordu.. O, göbeğini maymunların bulunduğu büyük kafese dayamış bir halde dalgın dalgın duruyor, gözlerini kırıştırıyor, dudaklarını ısırtıyordu.

Asık suratlı ziyaretçi bu vaziyette dururken, birdenbire ağır bir elin omuzuna dokunduğunu hissetti.. Kalın bir ses:

— Vatandaş Kologrivov, demek siz de buradasınız, ha?..

Diye seslendi..

Asık suratlı Kologrivov başını çevirdi.. Ve ekşi ekşi sırtta: Arkasında kısmen aynı dairede çalıştığı tanıdıklarından birisi duruyordu.. Kologrivov, kızını göstererek:

— Ne yapalım işte, diye izahat verdi, bizim kızı gezdirmeğe getirdik.. Galiba siz de kızınızla berabersiniz?..

Kologrivov'un ahbabı kendi kızına dönerek:

— Tasya, dedi, ilkönce amcana elini uzat; sonra da şu küçük arkadaşına!

Takriben bir dakika sonra elele veren iki küçük kız, birbirlerine maymunlar hakkındaki fikirlerini anlatıyorlardı: Onlar, bu konuşma esnasında en çok hangi maymunun hoşlarına gittiğini, en az hangisinin beğendiklerini birbirlerine söylediler..

Bu arada, kızların babaları da, işlerinden bahsediyorlardı. Arkadaşını gördükten sonra fevkalâde canlanan Kologrivov:

— Biliyor musunuz, diyordu, şimdi onlar, Mustakov'un hububat işindeki yolsuzluklarına dair verdiğim istidandan hiç bir esasa dayanmadığını iddia ediyorlar.. Ben iddiamın doğruluğunu isbat etmek için seksen yere baş vurdum.. Oraya koştum, buraya koştum.. orasını aradım, burasını

Maymun, Kologrivova istihfâskâr bir nazar attıktan sonra ağacın biraz daha yukarısına tırmandı.

taradım.. Sonra ne oldu biliyor musunuz?..

Kologrivov'un muhatabı, kelimenin tam manasile hiç bir şey bilmiyor, daha doğrusu hiç bir şey bilmek istemiyordu. Yüzünün kederli hali, falan veya filân kişinin sizi hiç alakadar etmeyen dedikodusunu dinlediğiniz zamanki yüzünüzün halini andırıyordu.

Kologrivov, muhatabının bu ruhi haline hiç dikkat bile etmedi.. Hattâ, heyecandan şahadet parmağını havaya kaldırarak sözüne devam etti:

— Evet, sonra birdenbire ne oldu, biliyor musunuz?.. Ben evraklarımı karıştırırken, kâğıdımın arasında şu vesikayı, şu mühim vesikayı bulmadım mı?..

Kologrivov elini koynuna soktu. Cekeletin iç cebinden solmuş ve sararmış bir yığın perişan evrak çıkardı. Bunları uzun müddet karıştırdı. Nihayet bunların içinden, en fazla sararmış, en fazla örselemiş, en fazla kirlenmiş olan bir taneisini ayırarak, muzaffer bir eda ile muhatabına gösterdi:

— İşte, azizim, okuyunuz ve siz de baki olunur: Tarihi 1935 tir. Bu kâğıdın benim elimde bulunması büyük bir talih eserdir. Çünkü bu kâğıdı imzalamış olan Savopin, işden ayrılalı epey zaman

oluyor.. Bu kâğıdın benzerleri kâmil mahzeni evraka verildi. Bu nasılsa benim elimde geçti.. Bugün Mustakov'un aleyhinde biricik vesika..

Kologrivov, yüzüne hilekâr bir ifade vererek ilâve etti:

— Fakat bu o kadar enteresan bir vesika ki.. Sorma!.. Bu vesikada neler yazılı, biliyor musunuz? Bak şu vesikada neler yazıyor..

Kologrivov, elindeki vesikayı, bir resmi veyahud bir fotoğrafı seyrederek gibi seyretmek için, enerjik bir jestle ileriye doğru uzattı.. Bu hareketi neticesinde, kâğıdı tutan eli, maymun kafesinin parmaklığına dayandı..

İşte bu sırada, hiç beklenilmeyen bir hâdis oldu: Kafesin parmaklığı arasından, birdenbire, küçük ve esmer bir el belirdi. Kologrivov'un tutmakta olduğu kâğıdı kaptığı gibi içeri kaçı.

Kologrivov kızına dönerek:

— Rica ederim Olga, şakayı..

«Bırak» demek istediye de, kâğıdı kızı arasında hiç bir münasebet olmadığını, kızının kâğıdından bir hayli uzak bir mesafede bulunduğunu farkedince, bunu söylemekten sarfınazar etti: Çünkü elindeki kâğıdı bir maymunun çaldığını artık o da anlamıştı.

Kologrivov, kafesin sakinlerini gözden geçirmeğe başladı.. Ufak bir dikkatten sonra hürsüz teşhis etmekte gecikmedi: Hemen hemen kafesin tam çatısı altında, budanmış bir ağacın tepesinde, basık kulaklı, kurşuni gözlü, sempatik yüzlü bir maymun düşünceli düşünceli oturuyordu. Maymun ön ayakları arasında mahud kâğıdı tutuyor, onu dikkatle tetkik ediyor, adeta, Mustakov'un 1935 yılındaki hububat suistimaline dair burada neler bulunduğunu öğrenmek ister gibi bir tavır takınıyordu..

Kologrivov bu manzarayı gördükten sonra, iki elini ileri uzatarak maymuna doğru haykırmaya başladı:

— Hey, sen, adın ne idi bakayım!.. İci! Hey iştiyor musun?.. Derhal elinde tutmakta olduğun kâğıdı İci ver!

Maymun, dedi - koducu Kologrivov'a şöylece istihfâskâr bir nazar attıktan sonra, ağacın biraz daha yukarısına tırmandı..

Tesadüfen «maymunlar kafesi» nin civarında bulunanlar arasından bir kahkahaya yükseldi.. Bu kahkahayı işiten civar kafeslerin önündeki halk ta bu tarafa akın etmeğe başladı..

Kologrivov iyice öfkelenmeğe başlamıştı.. Eline geçirdiği bir sopa ile bir ta-

raftan maymunu tehdit ediyor, diğer taraftan da:

— Sen galiba aklını kaçırdın, diye haykırıyordu. Şu aşırıdır vesikanın bende bir kopyesi bile yok.. Dediklerimi anlıyor musun?.. Derhal elindeki kâğıdı geri ver!.. Aksi takdirde ben ne yapacağımı bilirim..

Kologrivov'un bu haykırılarına ve sopaya ile bu tehditlerine karşılık, kafesin içindeki bütün maymunlar, hemen hemen hep bir ağızdan, keskin çığlıklarla cevap veriyor, hepsi de kafesin, derinliklerine çekilmeğe çalışıyorlardı..

Kafesin içinde en sakin oturan ve hiç yerinden kumdamıyan maymun, kâğıdı kapmış olundu..

Maymunu tehdit etmekten bir fayda hasıl olmayacağı anlayan Kologrivov, tabiiyi değiştirdi.. Maymunu yalvarma ile merhamete getirmek yolunu tecrübe etti:

— Hey maymun kardeş, gözünü seveyim, ne olursun, şu kâğıdı geri ver!.. Bu kâğıd benim için fevkalâde ehemmiyetlidir.. Bu kâğıd elimde olmadan Mustakov aleyhindeki iddialarımı isbat etmem imkân yoktur.. Ne olursun, şu kâğıdı geri ver!.. Kâğıdın bir noktasına bakacağım, onu gene sana veririm!..

Kâğıdı aşırı maymun bu ricalara da aldırmadı.. Bütün bunlara, arkasını dönmekle cevap verdi.

Bundan da bir netice hasıl olmayacağı anlayan Kologrivov, kafesin etrafında oldukça kesif bir kalabalık teşkil etmiş olan halka dönerek:

— Buranın âmiri kim?.. İçinizde buranın âmiri yok mu?.. diye seslendi.

Ahalinin arasında bulunmakta oldukça yakışıklı bir adam, Kologrivov'a doğru ilerliyerek, nazik bir tavırla sordu:

— Vatandaş ne istiyorsunuz?.. Arzunuz nedir?..

— Şey.. Siz burada vahşi hayvanlar mürebbisi misiniz?..

— Hayır. Ben hayvanat bahçesinin «insanlara benzer hayvanlar kısmı» nun şefiyim..

— Bu benim için daha iyi. Şu halde lütfen şu maymuna emrediniz de benden aşırı kâğıdı geri versin!

Kologrivov'un muhatabı gülümsedi:

— Maalesef, size herhangi bir faydam dokunabileceğini hiç zannetmiyorum, dedi. Maymunun benim sözümlü dinleyeceğinden çok şüpheliyim..

(Devamı 13 ncü sayfada)

Son Postanın edebî romanı: 6

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bunu der demez, kolundaki saatine bakarak:

— Saat on iki.. beni yemeğe beklerler! Erken yiyoruz.

Diye ayağa kalktı. Ve Neclânın:

— A.. bekle biraz.. öğle vapuru gelisin de!

İtirazına karşı yumuşamadan ellerimizi sıkarak gitti.

Arkadaşları ne düşündüler, bilemem. Fakat ben, ızdırabdan neşeye ve neşeden ızdıraba bu kadar süratle geçen kızın arkasından sadece bakakaldım.

Bu kız acaba, aşıkta da bir erkeği bu iki kutbün arasında mı sürükledi?

★

Süheylâ gittikten sonra gazinoda bir müddet daha oturduk. Nezihe, şimdi, kuş gibi gevezelikte Neclâdan hiç geri kalmıyordu. Öyle ki, çok geçmeden, bir müddet için Nikoyu da, Süheylâyı da, birisinin bana verdiği hiddeti, ötekinin kalbimde uyandırdığı teessürle karışık şüphe, tereddüd ve hayranlığı da unuttum.

Bir aralık Neclâyâ sordum:

— Peki amma, sen bugün nasıl oldu da plâja gitmedin?

— Biz üçümüz bu hafta gitmeyeceğiz. Dedi.

— Neden?

— Bu hafta içinde sam rüzgârı esermiş. Gidelim de yüzümüz, sırtımız beyaz leke mi olsun?

— Ya.. öyle ise haklısınız. Bak, bunu bilmiyordum.

— Bilmiyorsan öğren, ağabey!

Ne de tahakküm! İnsana adeta ders veriyordu. Doğrusu demin Süheylânın hüviyetinden geri aldığım Maryem tasvirini, artık, bu pek çetin alaycı halile Neclâyâ da yakıştıramıyordum. Ne şimşirik, fakat ne sevimli kâfir!

Böyle bir müddet gülümsüyerek daldığının farkındayım. Bu esnada Neclâ, arkadaşları ile bir şeyler fısıldaşıyor, Nezihe ile ikisi, başbaşa, kıkır kıkır gülmüşüyorlardı. Bu defa gülümsemem geçti, yeniden sinirlenmeğe başladım. Kim bilir plâjda, yahud iskelede her kıza yılışan ve soğuk nükteler savuran hangi budala çapkının lâfını ediyorlardı? Ne münasebetsizlik! Diye düşündüm.. Fakat Neclâ ile yüz göz olmak istemediğimden ne konuştuklarını, neye güldüklerini sormadım ve bu can sıkıntısına gözlerimi pencereden dışarıya, rıhtıma çevirdim. İlk nazarıma çarpan, iskeledeki tüncünün resimli gazeteler ve kitaplarla konyak ve likör şişeleri dizili çifte ca-

mekânı oldu. Bu defa da «Ne münasebet!» diye düşündüm. Doğrusu gülüntüm! Artık Ömer Seyfeddinin meşhur hikâyesindeki Cabi efendisi gibi her şeyin münasebetli ve münasebetsiz tariflerini arıyordum! Hasılı böyle dalmıştım ki, Nezihe birdenbire masayı sarsarak doğruldu ve ellerini çırparak:

— Öğle vapuru geliyor, dedi. Haydi iskeleye gidelim. Bakalım şık tuvaletler çıkacak mı?

Neclâ zaten o kadar istiyordu ki, hemen Nezihenin arkasından rıhtıma fırladı.

Başımı çevirip denize doğru baktım: hakikaten vapur, Heybeliden kalkmış, güneşten parlayan suları yararak Büyükdaya yaklaşıyordu. Zaten iskele etrafında da bir hareket, bir canlılık başlamıştı! Önce birkaç dükkân çırağı, tel-lâlar, çiçek satanlar, sonra, ölerinde ki çocuk arabalarını iterek ve rastgele nin ayağına çarparak sabah gezintisine çıkmış yahudi aileleri, kısa pantolonlu, bağışarak koşuşan küçük yaramazlar, Belediye gazinosundan doğru piposunu çekerek yaklaşan kıvrık yüzlü, şışmanca, uzaktan tanıdığım Maliye mütekefidi, sırtlarının aşağısına kadar vücudlerini açık bırakan mavi bir plâj pantolonu ile salma salma yürüyen birkaç Adalı ve cakalı kız, bunların arkasından başkaları, baldırlarının yukarısına kadar kısa şötlular, başları kırmızı fularlılar, bir yandan da yeni usulde iki parmaklarını dudaklarına götürüp karşın karşıya birbirlerine ışık öttürenler, bu arada bir iki otel garsonu, sonra gülüşerek geçen, henüz yeni kura başlamış birkaç kız daha ve birkaç delikanlı.. Hasılı bütün bu küçük öğle kalabalığı vapuru karışılmağa gelmişlerdi.

Garson, liranın üstünü getirinceye kadar dışardaki bu kaynaşmaya baktım. Sonra ben de, bizim kızların peşine takıldım.

İskelede girerek ilerledik ve vapurun yanaştığı taraftaki parmaklığın önünde durduk. Bir müddet sonra vapur yanaştı ve iskele atılır atılmaz, öğle ziyaretçileri akın akın çıkmağa başladılar.

Pazar olmadığı halde bugün Adaya ne kadar da gelen vardı! Bu anda gene ihtimal manasız düşüncelerimden birine kapılmaktan kendimi alamadım. Bütün bu yolcular, Adanın güzelliğine, havasına, manzarasına âşık olarak mı bu vapura dolmuşlar, şimdi burada rıhtıma dökülüyorlardı? Yoksa bir kısmı, günlerce, davet edildikleri köşlerde poker masasına mı kurulacaklar, bazıları da, kapalı bir otel odasında, belki bir lâhze için asfaltta bile çıkmadan, yalnız, bir gececik gizli bir aşk mülakatının hazzını mı tadacaklardı? Adayı sadece Ada olarak, yalnız çamları, kıyıları ve ufuklarında karşı Adalara ve Anadolu sahiline karşı renk renk kızaran akşam siması sevenler bütün bu kalabalık içinde kaç kişiydi? Hattâ, şu yanımdan geçen zarif ve son moda tuvaletli bayanlar bile, palmiyeli ve gölgeli bir dost bahçesinde, yeni dedikodulara dalmaktan, karşılarındaki yeşil çamlıklı tepelerle çarşaf gibi dümdüz ve ışıklı sulara bakmağa vakit bulabilecekler mi idi? Hakikaten bunların ve daha bunlara benzerlerin gözleri bütün bu ufuk, su ve çamlık cennetine, yalnız, görmeden, anlamadan ve zevkine, derinliğine varmadan bir şaşkınlıkla mi bakacaklardı?

Vapur hâlâ yolcularını çıkarıyordu. Neclâ ile Nezihe yalnız şık bayanlara bakıyorlar ve bazan takdir, bazan tenkid tasımlarile birbirlerinin düşüncelerini tamamlıyorlardı. İşte bu anda gözleri me çok sevdiğim iki çehre, çocukluğu-

mun en güzel iki hatırası ilişti: Babamın dadısı yetmiş beşlik Gülşen kalfa ile oğlu Hafız Süleyman.. Bu hafız, vakitle Balıkesire gelin giden kızın, beş yaş küçüğü.. Kırkık bir adam, fakat biraz köse olduğu için yaşı belirsiz..

Dadı, uzaktan bizi görmüş, kalabalığın içinde, yaşından umulmıyacak bir dinciikle, yün feraceden bozma manto su altında görünen göğsü açık basma entarisinin eteklerini de sevinçten havada savura savura geliyordu.

Neclâyâ dadıyı göstererek:

— Bak kim geliyor, dedim, Gülşen dadı.. Oğlu Hafız Süleyman da yanında.. Amma sen onları tanımazsın değil mi? Senelerce Balıkesirde idiler.

Neclâ:

— A.. hiç tanımaz mıyım? dedi. Balıkesirden çoktan döndüler. Sen Avrupa'da iken kaç defa bize gelmişlerdi! Dadı bana hep senin çocukluğundan bahsediyor.

Tam bu sözün üstüne dadı yanıma sokulmuş, ikimizin de boynumuza sarılmıştı. Gözlerinden inci gibi yaşlar akıyor, bir taraftan da, arkadan gelenlerin itip kakmasına aldırmadan, eski zamanlarından daha süreklî bir lâkırdı tufanile bize şunları söylüyordu:

— Ah yavrum Tuğrulmuş! Beni görmüştü maşallah aslan gibi delikanlı olmusun. Vallahi, Avrupadan geldiğini duydum duyulmuş içime sığmıyordu.

(Arkası var)

Yazan: Ziya Şakir

Deniz altında bir seyahat

Bir anda, irademe hâkim olamıyarak titredim. Sanki, bir çok tüfek nam-lularının üzerime çevrildiğini zannet-tim. Fakat, çarçabuk kendimi toparlı-yarak, metin bir sesle:

— Kapiten Frayzer!

Dedim.

Kapiten Frayzer, keskin bir el işare-tile sözümü kesti:

— Müsaade ediniz, henüz sözüm bit-medi.

Dedikten sonra, gene o ağır, soğuk, çelik gibi sert sesle devam etti:

— Evet.. bahusus harb esnasında, e-le geçen casuslar, en yakın askerî mer-kezde teşekkül edecek divanharb hu-zurunda süratle isticvab edildikten sonra, ihaneti tahakkuk ederse, derhal idam olunur... Şu anda, askerî merkez olarak, sizi bize teslim ettiler. İsnad olunan cürümleri, tamamen itiraf etti-niz. Şu hale nazaran, şimdi burada te-şekkül eden divanharbımızın verece-ği kararla, güverteye çıkarılarak, derhal idam edilmeniz icab eder. Ancak şu var ki, insanî bir mülâhaza ile ben bu hükmün burada verilmesine taraf-tar değilim... Birkaç gün sonra, daha büyük ve daha şümüllü bir divanharb huzurunda bulunacaksınız. Ona göre, müdafaanızı şimdiden hazırlayınız... Buyurunuz. Lütfen şu kamaraya ge-çiniz... Mülâzım Edgar, siz de kama-raya giriniz. Orayı Mis Meleğin istira-hat edebileceği şekle ifrağ ediniz.

Mülâzım Edgar ile kamaraya girdik. Genç zabıt, her şeyden evvel, duvarda asılı bir revolveri, yatağın yanına da-yalı olan kısa çapta bir tüfeği, küçük bir dolabın içindeki kâğıtları, elbise askısına asılmış olan bir çantayı aldı, dışarı çıkardı.

— Yatak takımları, temizdir. Bugün değiştirilmiştir. İstirahat temenni ederim.

Diye, mırıldandı. Baş ile selâmladı. Dışarı çıkarak beni yalnız bıraktı. Ka-pıyı kapayacaktı. Fakat o anda Niza-meddin kapının aralığında görünerek süratle cebinden çıkardığı zarfı yanı-ma bıraktı. Bir tek söz bile söyleme-den kamarayı terk ederek, kapıyı ka-padı.

Anahtarın, iki defa kıld içinde çev-rildiğini hissettim. O zaman derin bir yeis ve fütür içinde, oradaki yatağın kurşunî renkli battanyesi üzerine u-zanıverdim.

Aşk ve vazife

Metanetini bütün kuvvetimle mu-hafaza etmeğe çalışmakla beraber, o kadar bitkin ve harab bir halde idim ki, bir müddet gözlerimin önünde du-ran zarfa elimi süremedim.

Daha doğrusu, onu da aleyhimde ve-rilen acı bir kararın tebliğnamesi te-lâkki ederek zarfı açıp okumakla bir-kat daha üzülmek istemedim... Gözle-rimi kapadım. Mukadderata boyun eğ-dim.

★

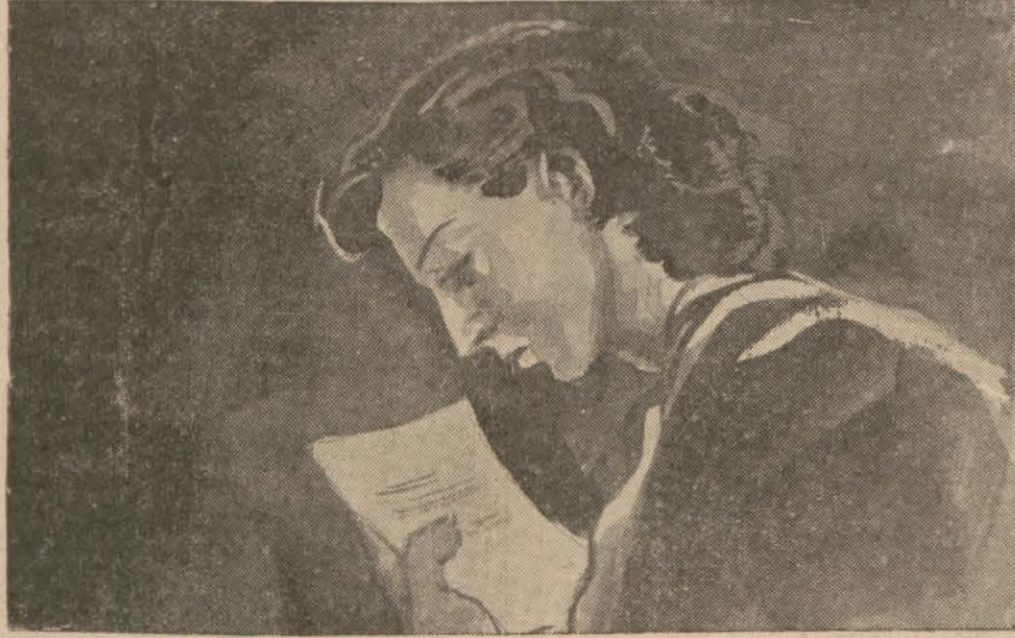
Fakat iş, yalnız mukadderata boyun eğ-meikle bitmiyordu. Hakkımda veri-len (idam) kararından daha ziyade be-ni muhtarî eden bir çok düşünceler, dimağıma hücum ediyordu.

Bunlardan en mühimmi zavallı ba-bacığım idi. O menzul ve meflûç ha-linde, benden başka hiç bir ümidi, hiç bir tesellisi ve hiç bir yardımcı ol-mıyan bedbaht adam, bundan sonra ne olacaktır?!

Hiç şüphe yok ki, benim yardımım kesilince, büyük bir mahrumiyet ve se-falet içinde kalacaktır. Ve sonra benim escarengiz bir şekilde ortadan kaybol-mam üzerime artık benim acma daya-namıyacaktı.

Bu vaziyet karşısında, çıldırmak iş-den bile değildi. Lüzumundan çok faz-la gösterdiğim cür'etkârlığın cezası, yalnız bana kahır bir darbe indirmek-le kalmamış; hayatı bana merbut olan-lara da sırayet etmişti.

Doktorun sözlerini dinlemediğime, daha sakın ve mutedil hareket etme-

Derhat zarfı aldım, bir hamlede yırtıp açtım.

diğime, emsalsiz bir göz peklîği göste-rerek kendimi bu derin uçuruma dü-şürecek derecede ileri gittiğime son de-recede nedamet hissediyordum. Fakat, artık bu nedamet neye yarayacaktı. Sonu, hiç şüphesiz ki (ölüm) olan bu derin uçurumdan, beni hangi kuvvet kurtaracaktı?!

Döylece uzun uzun düşündükten son-ra, bir aralık yerimden kalktım. Kapı-yı vurmak, kapiten Frayzeri çağırma-k: — Çok rica ederim, kapiten.. bana büyük bir iyilik ediniz. Kanunlarım-zın verdiği ceza-yı süratle tatbik ede-rek beni derhal kurşuna dizdiriniz. Çünkü, o kadar ıztırab çekiyorum ki, bunlar bana ölümden daha beter geli-yor. Düşüne düşünce çıldıracağım.

Diye, yalvarmak istedim. Fakat o anda geminin ağır ağır sal-landığını, korkunc su cereyanlarının arasında yavaş yavaş battığımı ve bü-tün makinelerin işlemlerine harekete başladığımı hissettim.

Artık gidiyorduk. Fakat, nereye?.. Bunu tahmin etmek, benim için mümkün değildi. Yalnız tahmin etti-ğim bir şey varsa, o da bu yolculuk, hiç şüphesiz ki beni artık ölüm mer-halesine eriştirecekti.

Bu aralık, Nizameddinin bıraktığı zarfı, tekrar gözümde ilişti. Hiç şüphesiz ki bu zarfın buraya bırakılması, bana iyi veyahud kötü, bir hakikat öğretmek içindi.

Derhal zarfı aldım. Bir hamlede yı-rtıp açtım. İçinden çıkan İngilizce mek-tubu şöylece okumaya başladım:

(Mis Melek..

(Arkası var)

Büyük bir ihtiyatsızlık göstererek, hakkınızda bizzat şüphe husule getir-dikten sonra, hakiki hüviyetinizi an-la-mak için derhal tahkikata girişildi.

Gerek aile vaziyetiniz, ve gerek bu korkunc mesleğe girmekten maksadı-nız, çarçabuk öğrenildi.

Teşkilâtımız, sizden gelecek zararın önüne geçmek için, hakkınızda çok şid-detli bir karar verdi. Bu kararın tatbik vazifesini de maalesef bana tevdi etti.

Bütün hayatımda, bu kadar müşkül bir vazife ifa ettiğimi hatırlamıyorum. Ve şu anda da, hiç bir insan vicdanı-nı rahatsız edemeyeceği derecede ıztırab çekiyorum.

Buna, belki inanmayacaksınız. Çün-kü, bir sebep bulamayacaksınız.

Fakat bu sebebi ben size kısaca izah edeyim... Sizi, ilk gördüğüm gündün itibaren sevmişim. Ve, neticenin böyle bir şekle alacağını tahmin edemediğim için, bu aşkı size bildirmekte de ace-le etmemistim.

Talihsizlik, her şeyi altüst etti. Ve nihayet, benim aşkıma da kahir bir darbe indirdi.

Hakkınızda tahkikat başlar başla-maz, sizi vaziyetten gizlice haberdar etmek, hayatınızı ve varlığını teh-did eden korkunc akibetten sizi uzak-laştırabilmek, benim için güç değildi. Fakat buna mani olan bir şey vardı ki o da, vazife hissi idi.

Tam yirmi dört saat, büyük ıztırablar içinde bucağımdım. Ka'bimi dolduran, bir taraftan aşk ve diğer taraftan vazife hisleriyle çarpıştım.

Maliye Vekâletinden:

1 — 31/Kânunuevvel/937 tarihinde ilân edildiği üzere eski Bronz beş kuruşluklarla yüz paralıklar ve nikel bir kuruşluklar 31 kânunuevvel 1938 akşamın - dan itibaren tedavülden kaldırılacaktır.

Ellerinde bu nevi para bulunanlar 31 kânunuevvel 1938 akşamına kadar bilûmum malsandıklarile Cümhuriyet Merkez ve Ziraat Bankalarına müracaat ederek mübadele ettirmelidirler.

2 — Tedavülden kaldırılan bu nevi paralar 2257 numaralı kanunun sekizin-ci maddesi mucibince 1 kânunusani 1939 tarihinden itibaren bir sene zarfında ancak malsandıklarına ve Cümhuriyet Merkez Bankasına yapılacak tediyatta kullanılabilirler. «4964» «8806»

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Adliye Vekâletinden:

Açık bulunan 55 lira aslı maaşlı İmralı ceza evi tabibliğine kanunî vasif ve şartları haiz olan taliblerin on beş gün içinde evrakı müsbiteleriyle birlikte Ad-liye Vekâletine müracaatları ilân olunur. (9349)

Hikâye: Hayvanlar bahçe-sinde bir dedikoducu

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

— Rica ederim, böyle manasız sözleri bırakınız. Ben de bulunduğum dairenin kısım gefiyim.. Şefliğin ne olduğunu gayet iyi bilirim.. Şefi bulunduğum kısım memurlarına herhangi bir emir verdiğim zaman bu emrim mutlaka yerine getiri-lir.. Şef olduğunuz halde sözlerinizi ge-çirmemenize imkân var mıdır?

Kologrivov'un bu sözleri üzerine etraf-tan, eskisinden kuvvetli bir kahkaha yükseldi..

İleri sürdüğü delillerin pek te mantıklı olmadığını anlayan Kologrivov sözü de-ğıştirmek lüzumunu hissetti:

— Canım, dedi, maymunun sözden an-lamadığını ben de bilirim.. Fakat bunun başka çareleri yok değil ki.. Siz, kâğıdı-mı aşırılmış olan maymunu tecrid ediniz, aşırıldığı şeyi ben ondan geri almasını bi-lirim..

Hayvanat bahçesinin «insanlara ben-zer hayvanlar kısmı» şefi, gene gülüm-sedi:

— Biz onu tecrid edinceye kadar o, se-nin kâğıdını mutlaka yırtar!

— Ne demek yırtar? Ben sizin bu söz-lerinize hiç bir mana veremiyorum.. Yani maymun bu hareketi bilerek mi yap-a-cak? Bu işi yaparken şuurile mi hareket edecek? Allah Allah!.. Görüyorum ki siz, maymunlarınızı terbiye hususunda zer-re kadar faaliyet göstermemişsiniz!.. Meselâ benim Durov isiminde bir arkadaşım var. Bu arkadaşım geçen sene bir horoz al-mıştı.. Onu öyle mükemmel surette ter-biye etti, ki sormayın!.. Horoz falan am-ma, mükemmelen sözden anlıyor.. Sizin «insanlara benzer» hayvanlarınız bu ho-roz kadar da olamıyor.. Ayıp doğrusu!

Kologrivov'un muhatabı alâkasızlıkla omuzlarını silkti..

Bu esnada Kologrivov elile kafesi gös-tererek haykırmaya başladı:

— Bakınız, bakınız!.. Maymun ağaçtan aşağı indi.. Kâğıd hâlâ elinde duruyor.. Ona emrediniz de, hiç olmazsa elindeki kâğıdı kafesin ötesinden şu arkadaşma gösterson!.. Arkadaşım kâğıdı bir defa görüp okuduktan sonra, icab ettiği za-man bunu gördüğüne ve okuduğuna da-ir şahadet eder..

Kologrivov bu sözleri söylerken may-

mun seri bir el hareketile kâğıdı parça-ladı. Parçalardan birini ağzına attı; di-ğerlerini yere fırlattı.. Arkadaşlarının hareketini dikkatle kollamakta olan di-ğer maymunlardan birkaçı birden, sürat-le yere atılan kâğıdı kapmak için o isti-kamete atıldılar.

Bu hareketi gören Kologrivov derin bir «ah!» çkti ve büyük bir kederle ellerini yanlarına bıraktı.. Bir dakika sonra da tehdidkâr bir sesle sordu:

— Ziyaretçilerin şikâyetlerini kaydet-tikleri «şikâyet defteri» niz nerede?

Hayvanat bahçesinin «insanlara ben-zer hayvanlar kısmı» şefi elile ilerisini göstererek:

— Lütfen kaplanlar dairesine kadar gidiniz!.. Şikâyet defterimiz oradadır, de-di.

— Ne? Ne dediniz? Şikâyetlerimi kay-detmek için kaplanların yanına mı gide-cek miyim?.. Aferin doğrusu!.. Bu aklı-nızla bin yaşayın!

— Canım, size kaplanların yanına gi-diniz diyen kim? Şikâyet defterinin kap-lanlar dairesine yakın bir yerde oldu-ğunu söylemek istiyorum..

Fakat Kologrivov sözün alt tarafını dinlemek bile istemedi.. Ellerile kalaba-lığı yaparak kendisine bir yol açtı. O, hem gidiyor, hem de bağıra bağıra söy-leniyordu:

— Siz görürsünüz!.. Benim bu kadar da şahidim var.. Bu kadar himaye ettiğiniz maymunlarımız gelsin de sizi kurtarsın-lar bakalım!.. Hayır, hayır!.. Ben bu işin sonunu bırakmıyacağım!.. Derhal şiddet-li bir istida vereceğim!.. Görürsünüz, de-likanlı!.. Siz burada uzun müddet şu may-munlara şeflik yapamıyorsunuz!

Kologrivov'un kızı, yolları üzerinde rastladıkları diğer kafeslerin önünde de durmak tecrübesinde bulundu. Fakat ba-bası, kızının bu arzularına ehemmiyet vermeksizin onu kolundan kapıya doğru sürüklemekte devam etti..

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Ablam ve ben

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikasında yaptırılacağı ve 26/12/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen 15202,40 lira muhammen bedelli betonarme döşe-melerle sair müteferrik işlerin eksiltmesi görülen lüzum üzerine bir hafta son-ra-yaya talik edilmiştir.

II — Eksiltme 3/1/939 tarihine raslayan Salı günü saat 15 de Kabataşta leva-zım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile inşaat şubemizden alınacak ehliyet vesikasına ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektu-bunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabil verilmesi lâzımdır. (9409)

I — İdaremizin Paşabahçe Müskirat Fabrikasındaki derin kuyuya mevzu Ster-ling tulumbası için şartname, resim ve nümunesine uygun olmak üzere satın alınacak «45» aded paslanmaz çelik mîl 45 aded paslanmaz manşon ve «135» a-ded bronz fosfor yataktan ibaret cem'an 225 parça yedek aksam pazarlık usu-lüyle eksiltmeye konmuştur.

II — Heyeti umumiyesinin muhammen bedeli «2317.50» lira ve muvakkat teminatı «173.82» liradır.

III — Eksiltme 2/1/939 tarihine raslayan Pazartesi günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fab-rikalar Şubesinden alınabileceği gibi nümuneler aynı şubede ve resimleri de Levazım ve Mübayaat Şubesinde görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme para-riyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «9335»

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

ANKARA

1 — Kurumumuz talebeleri için aşağıda istimleri yazılı (4) kalem elbise, palto, tayyör kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 10/1/939 Cumartesi günü saat 10 da rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel (18536), teminat (1290,20) liradır.

4 — Teminat ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisiğine tes-lim edilecektir.

5 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Yurd-â-mirliğine müracaatları «5225» (9352)

Cinsi	adet	Beherinin Fiatı	muhammen teminatı
Erkek elbisesi	434	Takım	30 Lira
Erkek palto	189	32	»
Kız talebeye palto	10	32	» 1390,20
Kız talebeye tayyör	34	22	»

«Son Posta» nun deniz romanı: 46

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Deniz yarbayının mektubları

İşçileri inandırmış olmak için de her kısım üzerine «150 ka- marot için», «80 makine çirâğı için»

Böyle bir gemide yapılan bu tadilâ- tın, en ufak teferrüatına kadar, bir deniz zabitanın direktiflerine göre icra edilmiş bulunması belki şüpheyi celbedebilirdi. Bundan dolayı tersanede kendimi «bahriye nezareti enspektör- lerinden Her von Eckmann» adile ta- nıtılmış bulunuyordum.

Halbuki «gemi teftiş idaresi» nin te- kaüde sevkedilmiş sabık enspektörle- rinden bir zat ta benim oturduğum o- telde ikamet ediyordu. Meslek aşkı a- damcağızda benim bu yaptırmakta ol- duğum işle ilgilenmek merakını uyan- dırmıştı. Bir gün bu adam hakiki bir gemi enspektörüne karşılaşmış ve beni tanıyıp tanımadığını sormuştu. Öteki hayret ve taaccüb ifade eden bir eda i- le:

— Von Eckmann mı?, demişti, dur bakalım... Ben orada çalışanların hep- sini tanırım.. fakat bu isimde bir adam yoktur.

Bu kat'i ve menfi cevap üzerine mü- tekaid kaptanın beyninde derhal bir şüphe şimşegi çakmış ve bunu izhar et- mişti:

— O halde, demişti, bu, bir casus ol- malıdır. her zaten söylüyordum ki he- rif tipik bir İngiliz simasına maliktir... Onu tarassud altına almalı.

Bu konuşmadan birkaç gün sonra be- nim adımı taşıyan ve fakat üzerinde mutad adresi olmayan iki mektub o- tele gelmişti. (Şef dö garson) bu mek- tubların sahibini araştırıyordu. Herifi belki ikna ederim de mektupları ala- bilirim diye Kont Luchner'in dostum olduğunu, binaenaleyh mektupları o- na verilmek üzere bana tevdiini iste- dim. O esnada ihtiyar kaptan da ora- cıkla uyuklar vaziyette bulunuyormuş. Ne bileyim ben.. meğer adamcağız be- nim her halimden şüphelenirmiş!.. O- na göre ben «vatanın şeytanatkar bir düşmanı» imişim!..

Şef dö garsonla aramda geçen konu- şmadan sonra mütekaid kaptan onu ya- kalamış ve sormuş:

— Bu adam senden ne istiyordu?
— Deniz yarbayı Von Luchner'in mektuplarını...

— Ya!..

Bittabi benden şüphelenildiğini, şü- phelenileceğini hatırlama bile getirmi- yordum. Aynı akşam Bremen'e gitmek üzere trene atlamışım. Kompartima- na girmiştim ki bir detektif çıkageldi ve benden hüviyet vesikası sordu. U- zattım.

— Kont Von Luchner.
Diye mırıldandı. Hayret etmiş ve sı- kılmıştı da.

— Pardon efendim, diyordu, bir yan- lışlık yapmış olmalıyım.. ben Geeste- munde'den gelen bir casus arıyorum da...

Detektiften bunu işitince kaygulan- mağa başladım doğrusu!..

— Sakın hasmın gizli ajanları benim Geestemunde'de yaptırmakta bulun- duğum işi, hazırlamakta olduğum mu- avin kruvazörü tarassud altında bulun- durmakta olmasınlar?

Diye düşündüm.
— Casusun nerede olduğunu haber vermişlerdi?

— Beermann otelinde oturuyormuş. Bu, benim ikamet eylediğim oteidi!.. O halde casus beni gözetliyor demek- ti. Hiç bir an fevtetmiş olmamak için 'detektife, bütün mes'uliyetleri almak şartile, kendisine gayet mühim sebeb- lerden dolayı bu casusun mutlaka ya- kalanması lüzumunu bildirdim ve â- mirlerine derhal telgraf çekerek bu yol- da çok büyük bir basiretle hareket lü- zumunu tavsiye edilmiş bulunduğunun bildirilmesini söyledim.

— Halen demiryolu her iki nihaye- tinden tarassud altına alınmıştır. Maa- mafih tedbirlerimizi tezyid edeceğiz! Bu suretle casusu mutlaka elde ede- çeğiz! diye cevap verdi.

Bremen'e muvasalat edip te Hillman

«Beni takib ediniz, mevkuflusunuz!»

oteline indiğim zaman peşimden gene- bir detektif yetişmiş ve hüviyet evra- kımı istemişti. Ona da verdim. O da ayrı hayret ve şaşkınlığı izhar etti ve:

— Casusun eşkâli, dedi, tam sizin eş- kâlinize uygun bulunuyor!

Tekrar bu casusun yakalanması hak- kindaki ehemmiyeti derpiş ettim ve gizli polis teşkilâtı idaresinin bu yolda her ne pahasına mal olursa olsun hare- ke'te geçmesi lüzumunu söyledim.

Tracadero'da, önümdeki masanın üs- tünde bir şişe şarap olduğu halde ken- di kendime oturuyordum. Arkasında iki nefere üniformalı bir inzibat zabiti geldi.

— Beni takib ediniz, dedi, mevkufl- sunuz!

Bu sözü işitince zabitin ne ahmakca bir hareket yaptığını sandığım için öyle bir öfkelenmiş ki..

— Ben bir deniz zabitiyim..
Diyecek oldum, zabıt:

— Düş önüme, demişti, sen bir ca- sussun!

Derhal tasusu görme merakı bütün lokanta içinde yayılmıştı. Şimdi yum- ruklar sallanıyor, sandalyalara yapışı- lıyor ve:

— Öldürün casusu!

— Vurun mel'unu!

avazeleri yükseliyordu.

Hani inzibat zabitanın yardımına ko-

şan zabitlerin ve askerlerin müdahale- si olmasaydı dehşetli bir dayak yiye- cektim!

Gizli polis teşkilâtı karargâhında bana gösterilen eşkâlnemeye ve hattâ bir fotografa göre onların aradıkları adam benden başka kimse değildi, bunda şüphe edilebilir mi idi?

— Bu casus, dedim, ne nam altında seyahat ediyor?

— Deniz enspektörü Von Eckmann namı altında!

— Ben oyum!

— Fakat siz şimdi Kont Luchner ol- duğunuzu söylememiş mi idiniz?

Bunun üzerine sırrım muhafazasına son derece itina edilmesi tenbihle va- ziyeti onlara izah etmek mecburiye- tinde kaldım ve meselenin kendileri i- çin daha iyi aydınlanması zmnında bahriye nezaretine telefon etmelerini tavsiye eyledim.

Geestemunde'deki mütecessis ihtiyar kaptana gelince bir müddetcik sonra kendisine vaki olan bir tebliğ ve tavsiye üzerine oradan başka bir yere azi- met etmek lüzumunu hissetmişti.

Size izah eylediğim vechile, benim plânım o esnalarda mevcut bitaraf ge- milerden biri rolünü oynuyarak düş- man abluka hattından geçmek ve Ok- yanuslara açılmak idi.

(Arkası var)

Soğukalgınlığı

diyip geçmeyin

Aksırır, aksırır, aksırırsınız.

geçer gibi olurken yeniden geri gelir.

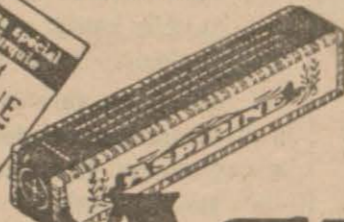
işte

grip

böyle başlar!

Vakit geçirmeden grip, soğukalgınlığı ve ağrılara karşı emniyetli ilaç **ASPIRİN** alınızı!

Israrla

ASPIRİN

isteyiniz!

Aspirin'in tesirli ve hakiki olduğunu markası garanti eden.

Satınalırken dışında ve tabletlerin üstünde markasının bulunmasına dikkat ediniz.

SPOR

İngilterede kral kupası maçlarının üçüncü turu

64 klüp arasında yapılan bu maçlar büyük bir ehemmiyet taşıyor, ilk olarak bu mevsim liginin birinci ve ikincisi olan Derby ile Everton karşılaşıyorlar

Kupa maçlarının iki büyük oyuncusu: Sheffield takımından Jack Dodds ve Huddersfield'en Wellingham

İngiltere Kral kupası maçlarının üç- üncü turu müsabakaları 7 kânunusa- nide üçüncü, ikinci ve birinci ligden 64 takım arasında yapılacaktır.

İngiltere futbolunda pek büyük bir alâka uyandıran Kral kupası maçları- nın üçüncü turu için neşredilen listeye nazaran birinci ligde mevsimin en kuv- vetli iki takımı olan Derby County ile Everton klüpleri birbirleriyle karşıla- şacaklardır.

Wembley stadında kupayı kazan- manın manevi zevkenden ziyade, klüp- lerin kasalarını daha ziyade alâkadar eden kupa maçının başında iki kuvvetli takımdan birinin müsabaka harici kil- miş olması, her iki klüp hesabına ka- zanç bakımından üzülmenecek bir iş- tir.

Kupa maçlarında seyirci adedi, lig maçlarına nisbet edilmeyecek kadar fazladır.

Beşinci turdan sonra Wembley sta- dına girme şansı çoğalan takımların yaptığı maçlarda seyirci adedi 80 bin- den aşağı düşmediği hesab edilirse, iki kuvvetli takımdan birinin daha üçün- cü turda müsabaka harici kalmasının ne demek olduğunu anlamakta güçlük çekilmemiş olur.

Bugün lig lideri vaziyetinde olan Derby, 20 maç yapmış, 40 gol atmış, 23 gol yemiş 29 puan kazanmıştır.

Ligde ikinci olan Everton ise; 19 maçta 39 gol atmış, 20 gol yemiş ve bir oyunu noksan olduğu halde 27 pu- van kazanmıştır.

Şu küçük bilâncodan anlaşılacağına göre, iki takım arasında pek büyük fark yoktur.

Everton, meşhur ve beynelmilel İngiliz oyuncusu merkez muhacim Diksi Din oynadığı zamanlar 1933 te son defa Kral kupasını kazanmıştır.

7 kânunusaniye yapılacak bu maça haklı olarak büyük bir ehemmiyet ve- rilmektedir.

Kral kupası üçüncü turunun mühim maçlarından biri de Arsenal ile Chelsea arasındaki oyun olacaktır. Geçen sene- nin lig şampiyonu olan Arsenal, ge- çen mevsim kupa maçlarında beşinci turda iken mağlûb olmuş ve kupadan ümidini kestikten sonra var kuvvetile

lig şampiyonluğunu yakalamağa ça- lışmıştı.

Geçen mevsim lig maçlarının son oyununda Bolton Wandrers'i 5 - 0 mağlûb eden Arsenal, o gün kendisiyle aynı puvanda olan Woluerhampton ta- kımının Sunderland'a 2 - 1 mağlûb olması yüzünden şampiyonluğu ka- zanmıştı.

Üçüncü tur maçları dolayısıyla Arse- nalın karşısına çıkan Chelsea Londra- nın zengin ve maruf takımlarından bi- ridir.

Üç senedenberi İngiliz millî takım kalesini müdafaa eden Woodley, kupa maçında Arsenal'a karşı oynayacak- tır.

Arsenal; 19 maçta 24 gol atmış, 20 gol yemiştir ve 19 puvanla ligde do- kuzuncu vaziyettedir. Chelsea ise; 19 maçta 32 gol atmış, 39 gol yemiş, 15 puvanla ligde yirminci vaziyettedir.

Ligde en aşağıda bulunan takımların birçok defa başta fiden takımları mağ- lûb etmesi İngiliz futbolunun mühim bir hususiyeti olduğu için bu maça da her iki takım hesabına büyük bir e- hemmiyet vermek lâzımdır.

Geçen seneye kadar İngilterenin her tarafından koşup gelenlere kapılarını açan ve İmparatorluk stadi olan Wembley 93,717 seyirci alırken, bu mevsim 100,517 kişinin finali görebil- mesi mümkün olacak şekilde tadil edil- lecektir.

Kral kupası finalini oynamak şerefli bakalım hangi takıma nasib olacak- tır?..

Ömer Besim

Bugünkü maçlar

Bugün Şeref, Taksim ve Kadıköy stadla- rında lig maçlarına devam edilecektir. Kadıköy stadında Beykoz - Süleymaniye Fenerbahçe - HİAL, Taksim stadında Gals - tasaray - Beşiktaş, Şeref stadında da Vefa - İstanbulspor karşılaşacaklardır.

Genç takımlar maçı

Dün yapılan Galatasaray - Fenerbahçe genç takımları arasındaki maçı Galatasaray 1 - 0 kazanmıştır.

G R İ P ' e

KARŞI

EN İYİ ÇARE

BİR KAŞE

NEOKALMİNA

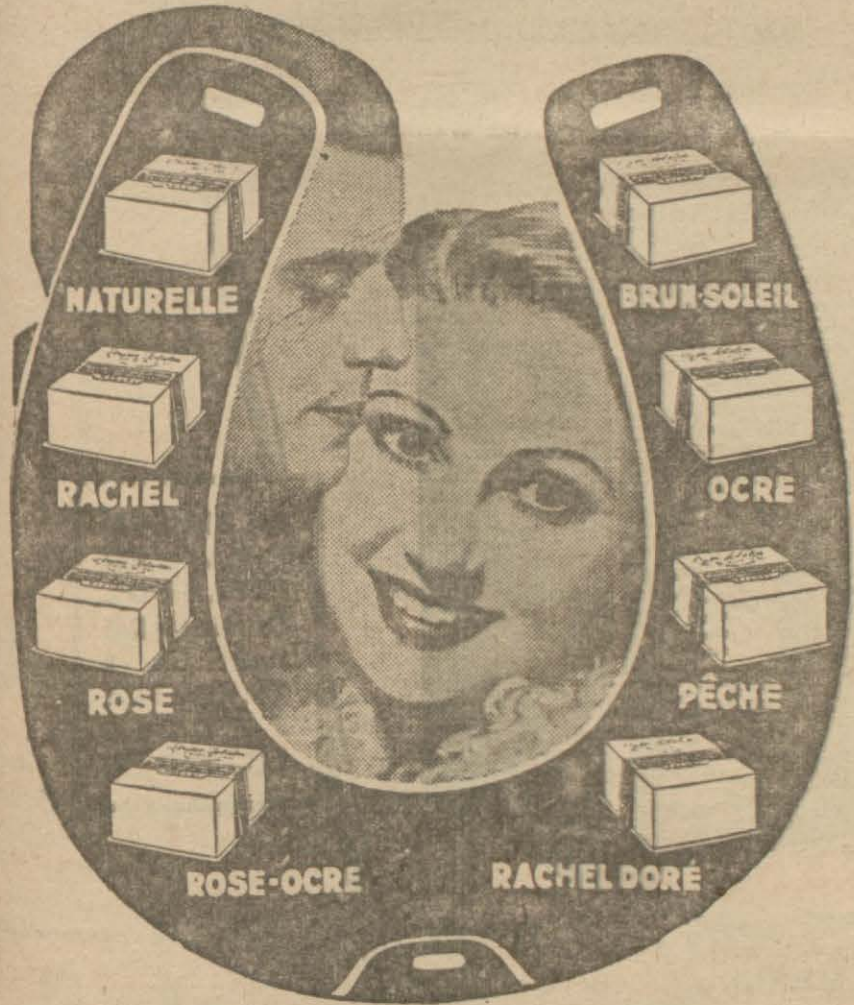
DIR

NEZLE

NEVRALJİ - KIRIKLIK
KIRGINLIK - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları hemen keser

ismine dikkat ediniz.

Hangi Renk Sizi Mesud Eder?

10 KADINDA 9 U
FENA RENKTE BİR
PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğu nuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihab etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün, size parasız olarak verilecek yeni ve cazib renklerdeki Tokalon pudrasını yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tâbir edilen en son ve modern bir makine vasıtasıyla karıştırılmıştır. Sihramız bir göz, tam ve kusursuz bir incelikte renkleri intihab eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmeyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema köpüğü» ile

PARASIZ

Bu sihramız yeni
«pudra renkleri»
tecrübe edilebilir.

karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını masasetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice burnaşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğüle karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazib tekemmülü görünüş, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüd ettiğinizde lütfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 6) rumuzla vâki olacak talebde size memnuniyetle muhtelif renklerde nümune altı ufak paket pudra göndereceğiz.

SAGLIĞINIZI KORUYUNUZ:

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabii meyva usarelerinden yapılmıştır.
Taklid edilmesi kabil olmayan bir fen hanıksadır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

SİNİR AĞRILARI
ASABI ÖKSÜRÜKLER
BAŞ DÖNMESİ
BAYGINLIK
ÇARPINTI
UYKUSUZLUK ve
SİNİRDEN
İleri gelen bütün
Rahatsızlıkları
İYİ EDER

Son Posta Matbaası

Nesriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Izmir İncir
ve üzüm tarımı

Satış Kooperatif-
leri birliği

TARİŞ

Mamulâtı

incir, üzüm, Şarap
Üzüm balı ve sirke

Satışa çıkarılmıştır.

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 64

(Parmakkapı Tramvay durağı)

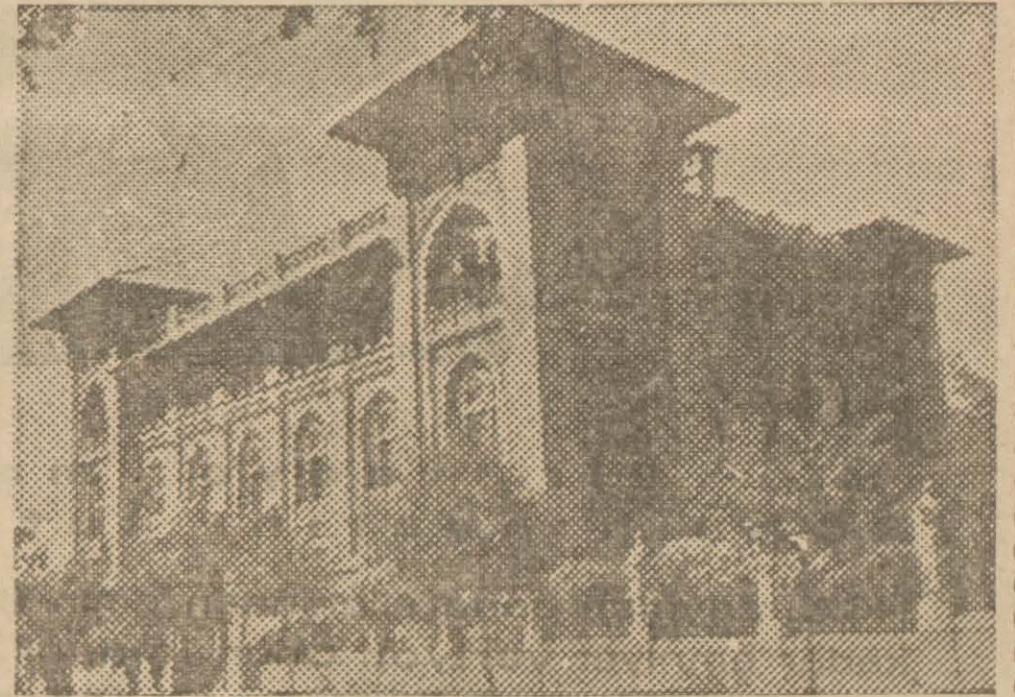
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 " 500 " 2,000 "

4 " 250 " 1,000 "

40 " 100 " 4,000 "

100 " 50 " 5,000 "

120 " 40 " 4,800 "

160 " 20 " 3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

DENİZBANK

Vapur Kantinlerine Tezgâhtar aranıyor

Denizbankın Karadeniz, Marmara ve Ege denizlerine işleyen vapurlarında Denizbank Kooperatifi tarafından açılacak kantinler için bakkaliye işlerinden anlayan tezgâhtarlar ve çarıkalar alınacaktır. Tezgâhtarlardan büyük vapurlar için bin, küçük vapurlar için beş yüz lira kefalet istenecektir. Talib olanlar 31/12/938 tarihine kadar Tophanede Deniz Bank Denizbank Kooperatif müdürlüğüne müracaat etsinler.

*Hiç bir radyo makinesi
RCA'nın ayarını tutmıyor....*

SUY

**Hiç bir radyo makinesi
RCA'nın ayarını tutmuyor!**

RCA radyoları bana silâhından emin olan bir avcı kadar emniyet veriyor. Onun için, bir radyo alacağım vakit RCA markasından başkasını hatırımdan bile geçirmem.

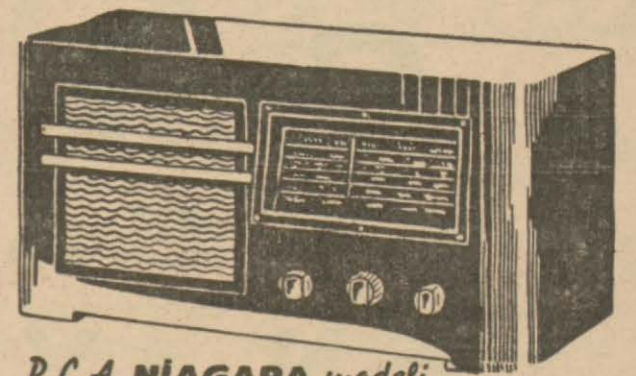
Bir RCA radyosu için verdiğim paraya hiç acımam, çünkü aldığım makinenin mutlaka o kudretteki makinelere faik olduğunu bilirim.

RCA markasının muhtelif lambalarda ve muhtelif şekillerdeki 11 modeli her hangi bir zevk ve arzuyu tatmin edecek kadar çeşitli ve güzeldir.

Dünyanın en maruf mühendislerinin projeleriyle en mütehassis işçiler elinden hakikî ayarlarıyla çıkarılmış olan RCA ların eşlerini bulmak kabildeğildir vesselâm....

RCA RADYO

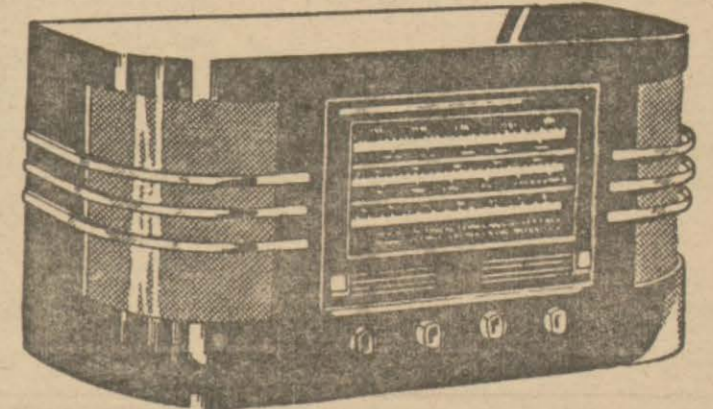
BOURLA BİRADERLER
İSTANBUL - ANKARA - İZMİR

RCA NIAGARA modeli

5 LAMBALI

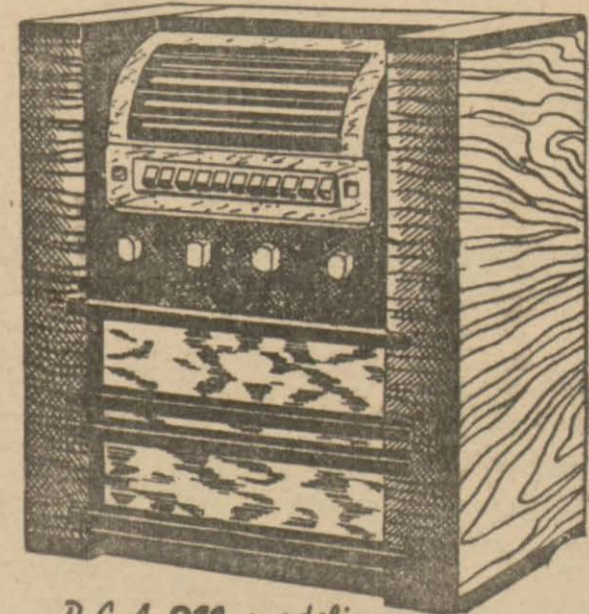
Taksitli Fiyat: T. L. 130

RCA 98 modeli

8 LAMBALI

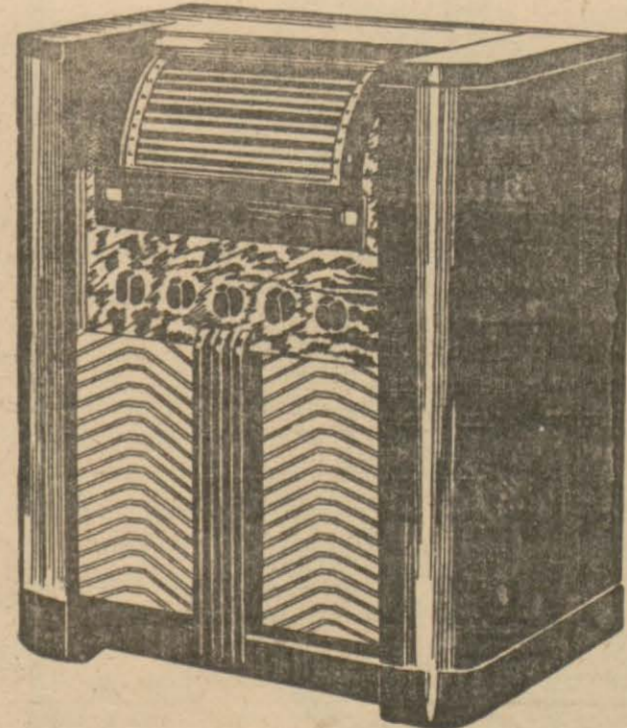
Taksitli Fiyat: T. L. 195

RCA 911 modeli

11 LAMBALI

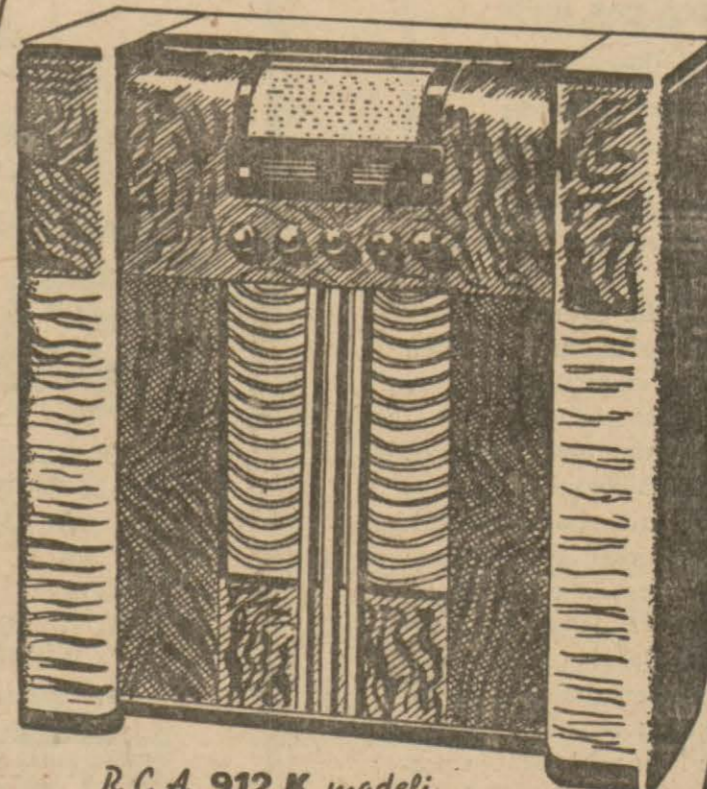
Taksitli Fiyat: T. L. 285

RCA 912 modeli

12 LAMBALI

Taksitli Fiyat: T. L. 330

RCA 912 K modeli

12 LAMBALI

Taksitli Fiyat: T. L. 425

BİLDİRİLEN
FİYATLAR
İSTANBUL
DAHİLİNDE
12 AY
TAKSİTLE
TEDİYE
İÇİNDİR

Musikiden anlayan-
ların Radyosudur